

San Lucas Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Lucasmi kay libruta iskribiran Amitunchik Jesús rurashankunata, rimashankunata intrachimanallapapaq. Lucasqami rimidyakuq runa karan. Jesucristuwan mana pulla purisha karmi, Jesucristo rimashanta, rurashanta imaqa, payqa mana rikaranchu. Piru apustul Pablo Jesuspa shumaq rimayninta parlakur puritinmi, paywan puriran.

Chaymi Lucas kay libruta iskribiran Jesucristupaq manyaqmanta shumaqta tapukur ima, tayta Teófilo allita intrakananpaq. Chaynu katinmapis Lucasqami mana Teofilulapaqchu iskribiran. Ashwanmi tukuy runakuna maylawmanta karpis, Amitunchik Jesucristupaq allita intrakananllapapaq iskribiran. Chaynullami Hechos librutapis iskribiran. Lucaspaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 16.11-16; 20.5-16; 21.1-18; 27.1-44; 28.1-16; Colosenses 4.14; 2 Timoteo 4.11; Filemón 24.

Lucasmi Teofiluman iskribin

¹ Amitunchik Jesucristo tukuy imata rurashantami kusala achka runakuna manyaq iskribiyta kamaranllapa.

² Chaqa paykunaqami imanuch'i Amitunchik Jesucristuwan puntamanta-pacha pullan kar,

tukuy imata rurashankunata rikasha kar willamaranchikllapa chaynulla iskribiranllapa.

³ Chaynullami nuqapis kusala munashay Tayta Teófilo tukuy chaykunapaq manyaq tapukur allita intrakashayrayku manyaq iskribishuyta yarpusha kani.

⁴ Chaynuqami kusala allitana intrakanki chay yaçhachishutinllapa kriyishaykipaqqa.

Uk ángel rimaran Shutichikuq Juan nasinqa nir

⁵ Herodes Judea pwiblupi mantakuyashan tyimpupimi, chaypi taran uk kura Zacarías shutiq. Payqami, Abías kurakunapa ayllunmanta karan. Nataq, warmin Elisabet-shuypaqa punta kura Aaronpa ayllunmanta karan.

⁶ Paykunaqami ishkantinllapa kusa allin karanllapa Dyuspaqqa. Chaynu karmi, Dyus nishanta, mantakushanta ima kasushanrayku mana mayqanpis uchachayta puytiqlapachu.

⁷ Piru manami wamrayjun kayta puytiqlapachu, Elisabet mana wamrakuq katin. Chaynulla ishkantin rukullana karanllapapis.

⁸ Uk diyapimi, Zacariasqa wakin kura masinkunawan Dyusta adurananllapa wasipi rurananllapata ruraranllapa.

⁹ Paykunapa chaynu kustumrin katinmi, Zacariasta akraranllapa Dyusta adurananllapa wasipa Santu Kwartunman yaykur, insinsyuta quntachikunanpaq.

¹⁰ Chaymi, Santu Kwartupi insinsyuta quntachikunankamanqa, tukuy chay waqtapi kaqkunaqa Dyusman mañakuyaranllapa.

11 Chaykamanmi Zacariasmanqa, Tayta Dyuspa uk angelnin rikarir, chay insinsyuta rupachiyashan altarpa allilaw qichqanpi sharan.

12 Chayta rikarmi Zacariasqa kusalata dispan-takar manchakuran.

13 Piru chay angelqa niran:

—Zacarías, ama manchakuychu. Chaqa Dyusqami uyapasha mañakutkiqa. Chaymi, warmiki Elisabetqa wamrakustunqa. Chay wamritutaqami shutichinki Juan.

14 Qamqami allipta aligriyanki, chay wamrituyki nasitinqa. Chaynulla kusa achka runakunapis aligriyanqallapa.

15 Chaqa wamraykiqami, kusa yaçhaq puytiq kanqa Dyuspaqqa. Manami upyanqachu ubapa yakunta kar, wakin maçhaypaq ima kaqkunamat-apis. Ashwan manaraq nasiyashanmanta-pacha, Dyuspa Santu Ispiritunwanmi kanqa.

16 Payqami shumaqta yaçhachikutin, Israelmanta kusa achka runakuna Dyusta kasunqallapa, uchankunata dijar imana.

17 Juanqami, Dyuspa rimaqnin Elías yupaylla, kusa shumaq yarpuyuniyun, pudirniyun ima kanqa. Chaymi, Amitunchikmantaqa naypaqta shamur yaçhachikunqa, tukuy runakuna wamrankunawan shumaqchakananpaq, chaynulla chay mana intrakananapis intrakananllapapaq ima. Kaykunatami, tukuy runakunata yaçhachiyanqa shumaq allinlana kasunanpaq, Amitunchik maydiya shamutinqa.

18 Chaymanta Zacariasqa, angeltaqa kaynu nir tapuran:

—¿Imanutaq kriyishuyta puytiyman kay nimashaykipaqqa? Chaqa nuqaqami kusa rukunari kani, chaynulla warmiypis nuqa yupay kusa rukuna.

¹⁹ Chaynu nitinga, angelqa niran:

—Nuqaqami Gabriel kani. Dyuspa naypanpimi kani pay nimashanta ruranaypaq. Paymi nuqata kaçhamaran qamta parlashunaypaq kay shumaq willashushayta.

²⁰ Piru kananqa, nuqa willashutiy mana kriyishaykirayku, mudupaqna tikrakanki. Chaymi manana rimayta puytinkichu, kay tukuy nishushaykunaqa allip chay nishaynulla kanankaman.

²¹ Chaykamanqami, Santu Kwartuman mana yaykusha karan chaykunaqa, yarayaranllapa Zacariastaqa. Chaymi paykunalla tapunakuranllapa: “¿Imakurtaq chay rurimantaqa mana das lluqshimun?” nir.

²² Chaynu niyatinllapapismi, lluqshimuran. Lluqshimurqa, mana imatapis wakinninkunataqa willayta puytiranchu. Chaymi chay waqtapi kaqkunaqa yarpuranllapa, imata rikapakusha kanqa chay ruripiqa nir. Chaqa makinkunalawan rikachikurla parlakuyaran. Chaymi, chaynuna puriran mana rimakurnachu.

²³ Chaynumapis, Dyusta adurananllapa wasipi rurananpaq karan chaykunataqa rurar tukchirna, riran wasinmanqa.

²⁴ Chaymantaqa, warmin Elisabetqa ruriyjun rikariran. Chayraykumi, manana lluqshiranchu wasinmantaqa sinku misista, kaynuta yarpur:

25 “Amituyumi munasha wamrayjun kanaypaq, amana runakunaqa, mana wamrakuq warmichu nir ima pinqamananllapapaqnachu”.

Uk ángel rimaran Jesús nasinqa nir

26 Saysi misismantaqa, Tayta Dyusqa kaçharan angelnin Gabrielta, Galileapa uk pwiblun Nazaret shutiqman,

27 rir watukunanpaq, uk warmi María shutiqta. Chay warmisitami manaraq mayqan runawanpis punushachu karan. Piru payqami, parlashana karan kasarananpaq, gubyirnu Davidpa uk aylun José shutiqwan.

28 Chayna, chay angelqa María kayashan wasiman yaykurqa, kaynu niran:

—Saludashunimi, Dyuspa munashan warmisita, pay Taytituykiqami pullayki kar kuytashun.

29 Chaynu nitinmi, María rikarqa kusata manchakur kaynuta yarpuyaq: ¿Ima nishaq nirtaq waknuqa willamayança? nir.

30 Chaymanta angelqa niran:

—María, ama manchakuychu. Chaqa qamqami Tayta Dyuspaqqa kusa munashan kanki.

31 Chaymi, ruriyjun rikarinki. Chayna wamrakusturqa, chay wamritutaqa shutichinki Jesús.

32 Payqami kusa runa nisha kanqa. Chaymi runakunamapis Unaqmanta Dyuspa Wamran ninqallapa. Chaqa Dyusqami, paytaqa rurança unay rukunllapa gubyirnu David yupaylla kusa mantakuq kananpaq.

³³ Chayna pay mantakunqa tukuy tyimpupaq Israel shutiq pwiblupiq. Chaynulla chay mantakunanga, mana tukukanqachu.

³⁴ Chaynu nitinmi, Mariaqa kaynu nir tapuran angeltaqa:

—¿Imanutaq kayanqa chay willamashaykiqa? Chaqa, nuqaqa manaraq runayjunlamapischu kani.

³⁵ Chaynu nir María taputinmi, angelqa niran:

—Dyuspa Santu Ispiritunmi, qamman Dyuspa pudirninwan uk puktaysitu yupayla shamur, rurikiپی samanqa. Chayraykumi, chay wamran nasiqqa kusa allinla kar, shuttinga Dyuspa Wamran.

³⁶ Chaynulla, chay aylluyki Elisabetpismi, wamrakustunqa rukulana kayarmapis. Paytami manana wamrakunqachu nisha katinllapamapis, payqa saysi misispaqna ruriyjun.

³⁷ Dyuspaqqami mana imapis, mana ruraypaqqa kanchu.

³⁸ Chaynu nitinmiri, Mariaqa kaynu niran:

—Nuqaqari Dyuspa sirbiqnin kani. Chaymi, Tayta Dyusniyqa chay nimashaykinullata ruranqa nuqawanqa.

María chaynu nitingami, angelqa riranna.

María, Elisabetta watukuran

³⁹ Chay diyakunapimi, Mariaqa utqaylla riran, Judeapa uk pwiblun sirkalla lugarninman, Elisabetta watukuq.

⁴⁰ Çharqami, Zacariaspa wasinman yaykur Elisabetta saludaran.

⁴¹ María saludaqta uyapatinga, Elisabetpa wamritunqa kuyukuran rurinpiqa. Chaymi,

Elisabetqa kusa shumaq Dyuspa Santu Ispiritunwana kidaran.

⁴² Chayrayku, jwirtita rimar, kaynu niran:

—Dyusmi masta shumaqchashusha tukuy warmikunamanta. Chaynulla, wamraykitapis shumaqchasha.

⁴³ ¿Pitaq nuqaqa kani, Amituyqa maman shamur watukumananpaqqa?

⁴⁴ Chaqa, saludamaqta uyapashutiyla, chay kuttilla wamrituyqa aligriyar kuyuran ruriypiqa.

⁴⁵ Kusa shumaqnami qamqa kanki, Dyus imatami rurayanqa nir willashutin kriyishaykirayku.

⁴⁶ Chaymi, Mariaga niran:

“Tukuy shunquywanmi alabani kusa puytiq Tayta Dyustaqa.

⁴⁷ Yarpuyniypimapis aligriyani Washamaqniy Dyuspaqqa.

⁴⁸ Llakipaypaqla warmisita katiymapismi, Tayta Dyusqa kusa shumaq allinpaq rikaman. Chaymi, kananmantaqa kusa shumaq warmi nishapaqna riqsimanqallapa.

⁴⁹ Chaqa, kusa puytiq karmi, nuqapiqa chay mana ruraypaqta kusa shumaqta rurasha. Payqa kusala shumaq allinla.

⁵⁰ Dyusqami payta kasuqkunataqa, tukuy tyimpupaqla llakipan.

⁵¹ Dyusmi, tukuy pudirninwan imatapis ruraran. Chaymi kusa kani niqkunapa yarpuyashanllapamatapis limpu chinqachiran.

⁵² Ashuchiranpismi kargunkunamanta, chay kusa puytiq karguyjunkunata.

Ashwan, chay mana runa nishakunatami,
kusa runa nishapaqna tikraran.

53 Chay mana imayjun kaqkunatami, tukuy
imakunata quran.

Nataq chay kusala imayjunkunata-shuypaqa,
shinalata kacharan.

54 Yanaparanmi Israel pwiblunmanta payta sir-
biqkunata.

Chaymi mana qunqarchu, shumaqta llakipar
munaran.

55 Chaynu kananpaqmi nisha karan unay
rukunchikkunata,
Abrahamta tukuy aylluntinta”.

56 Tukuy kaykunata nir imami, Mariaqa Elis-
abetwanqa kimsa misista yupay pulla kidaran.
Chaymantanami tikrakaran wasinmanqa.

Shutichikuq Juanmi nasiranna

57 Chaymanta, Elisabetpa wamrakustunan ty-
impu chamutinqa, wamrakusturanna ullqituta.

58 Chaymi, chay yatanlapi riqsinan taqkuna,
chaynulla wakin ayllunkunapis, riranllapa
watukuq, Tayta Dyusqa paywan kusala bwinu
kasha nir yacharllapa.

59 Chaymi uchu diyayjunna wamritu katin,
chay watukuq risha karan chaykunaqa, aparana-
llapa señal kustumrita rurananllapapaq. Chaynu
rurarnaqa, wamritutaqa taytanpa shutinllawan
Zacarías, shutichinaranllapa.

60 Piru mamanqa niran:

—¡Mana! Wamrayqami shuttinga Juan.

61 Chaymantaqa, chaypi kaqkunaqa niran:

—Manami mayqanpis aylluykipiqa, chaynu
shutiyjunqa kanchu.

⁶² Chaymantaqa, wamrapa taytanta siñalawan tapuranllapa, imanushi shutichinayan nir.

⁶³ Chaymi, taytanqa siñalawan mañaran uk tablitata, chaypi iskribinanpaq wamrapa shutintaqa. Chaymi kaynuta iskribiran: “Shutingami, Juan” nir. Chayta rikarmi tukuy dispantakar kidaranllapa.

⁶⁴ Chaymantaqami, chay kutilla qashan Zacariasqa rimaq qallarir Dyustaqa kusata alabaran.

⁶⁵ Tukuy chay wasin yatanlapi taqkunami, dispantakashalla karanllapa. Chaynulla, Judeapa chay sirkalla lugarninkunamanta runakunapis, parlaqllapa tukuy chay pasashankunapaqqa.

⁶⁶ Chaynulla, tukuy chay uyapaqkunapis paykunalla yarpupakuqllapa: “¿Imanuraq kay wamraqa maydiyaqa kanqa?” nir. Chaqa alliptari Tayta Dyusqa tukuy pudirninwan yanapaq chay wamritutaqa.

Zacariasmi Dyusta alabaran

⁶⁷ Chay, wamrapa taytan Zacariasqa, Dyuspa kusa shumaq Santu Ispiritunwan kar, Dyuspaq rimarmi kaynu niran:

⁶⁸ “Kusa shumaqmi Israelmanta runakunapa Dyusnin, Amitunchikqa.

Chaqa, shamushamiri pwiblunta washaq.

⁶⁹ Paymi, sirbikuqnin Davidpa ayllunllamanta, uk kusala puytiq runata nuqanchikkunamanqa kaçhamusha washamanallapapaq.

⁷⁰ Kaypaqmi unaykuna pay nishannullata, chay kusa allin rimaqninkuna kaynu nisha karan:

- 71 Payqashi washamashunllapa, kuntramaqn-
inchikkunamanta,
chaynulla tukuy çhiqnimaqninchikkunamanmatapis.
- 72 Unay rukunchikkunatapis, llakipayanqa.
Chaynulla, manashi qunqayanqachu chay
tratuta rurar arnikushanmatapis.
- 73 Nataq, kaynumi jurar arnisha karan, ag-
wilunchik Abrahamta-shuypaqa.
- 74 Washamayashunllapashi, chay kuntranchikku-
namanta,
payta sirbinallapapaq ama imatapis man-
charchu.
- 75 Chayna paypa naypanpiqa, pay munashan-
nullata rurarqa,
kusala allin runana kanallapapaq,
maydiyapis kawsayarllaqa.
- 76 Nataq qam-shuypaqa, wamrituy, shutinkimi
unaq Dyuspa shumaq rimaqnin.
Chaqa, qamqami Amituykimantaqa
naypaqta rinki, nanninta kamkachiq
yupay pay shamunankaman allita rimar
yaçhachikur ima.
- 77 Yaçhachinkipismi, paypa pwiblunmanta runaku-
nata
Dyusmi uchankunamanta pirdunar
washanqa nir.
- 78 Chaqa Taytanchik Dyusqami, llakipamanchik
kuytamanchik ima.
Chaymi unaq syilumanta-pacha washamaqn-
inchikqa shamunqa, uk achkirachikuq yu-
pay.
Paymi nuqanchikkunapaqqa, imanutaq uk
mushuq diyamaqa kusa llipyalla, chaynu
kanqa.

79 Chaynu shamurmi, yanapanqa chay achkirachikuyninwanqa tutaparaqpi yupay mana allinta rurar kawsaqkunata, shumaq nanninpi puriq yupay tanallapapaq” nir.

80 Chay wamrituqamiri winayaq, kusala yarpuyiniyun ima. Chaynulla, Israelmanta runakunata yaçhachiq qallarinkaman, chunllaq lugarkunapi taran.

2

Jesucristumi nasiranna

(Mt 1.18-25)

1 Chay tyimpukunapimi, Romapa punta mantakuqnin Augustuqa, kaçhakusha karan uk sinsuta rurananllapapaq tukuy pachapi.

2 Kay sinsuqami rurakaran Cirenio shutiq runa, Siria pwiblupa gubyirnun katin.

3 Tukuy runakunami uklaw pwiblukunapi tayarmapis, riqllapa pwiblunllapaman chaypina padrunakananllapapaq.

4 Chayraykumi, Josiqa chay Galileapa pwiblun Nazaretmanta llugshir, riran paypa pwiblun Belenman, chay Judea pwiblupa gubyirnu David nasishanman. Chaqa Josiqa, Davidpa ayllunmanta karan.

5 Josiqami, Mariawan kasarananpaq kasha kar, rurisituyjun katinmapis, pullana riranllapa wakman padrunakananllapapaq.

6 Chaymi chay Belenpi kayatinllapaqa, Mariataqa itikustunanpaq nanaynin ayparan.

7 Chayna, chaylapi punta wamranqa nasikuran. Nasikutingami, mantillitakunawan

liyar usurachiran, animalkuna mikunanpaq uk batyanula parita kaq chaylapi. Chaqa, manari paykunapaqqa samanllapapaq lugar karanchu, chay samanllapa wasipiqa.

Angelkuna rikariran michikuqkunaman

⁸ Belenpa yatanlapimi, karanllapa ayka michikuqkuna. Paykunami chaypiqa tukuy tuta uknin uknin turnanakur uyshankunata kuytar taqllapa.

⁹ Chaymi chaypi kananllapakamanqa, illaqmanta Dyuspa uk angelnin paykunaman rikariran. Chaynulla, Dyuspa shumaq llipyayninqa kusata achkirachikamuran paykuna kayashanmanqa. Chaymi paykunaqa kusalata manchakuranllapa.

¹⁰ Chaynu manchakutinllapamapis, angelqa niran:

“Ama manchakuyllapachu. Ashwan kusa shumaqta willashuyanillapa chayta uyarmi aligriyankillapa. Chaynulla tukuyimi kusata aligriyanqallapapis.

¹¹ Kananmi Davidpa pwiblunpi, uk washakuq nasisha. Payqami Dyuspa Akrashan Cristun, Amintunchikllapa.

¹² Kay nishuyanillapa chayta chiqapta kriyinaqkillapapaqqami, uk wamrituta, animal mikunanpa batyanula paritanlapi mantillitawan liyakasha usuraqta tarinkillapa” nir.

¹³ Chaynu parlayatinllaparaqqami, syilumanta achka angelkuna chay uk ángel kayashanman rikaritin, Dyusta alabaranllapa kaynu nir:

¹⁴ “¡Kusa shumaqmi unaq syilupi Dyusninchikqa!

¡Kay pachapi kaqkunataqa,
Tayta Dyusqa tukuyta llakipar yanapanqa!
¡Chayna, paykunaqa shumaq allintana
kawsanqallapa!”

¹⁵ Chaymanta chay angelkuna syiluman tikrakinnaqa, chay michikuqkunaqa paynin paynin ninakuqllapa: “Rishunllapari Belenman rikaq. Chaqa Dyusninchikmapis angelninkunata kaçhamutin, willamashanchikllapana chaypi imami pasasha nirmapis”.

¹⁶ Chaynu ninakur utqaylla rirmi, tariranllapa Mariawan Jositaqa wamritunta batyanula paritapi usurachisha taqllapata.

¹⁷ Rikarnaqami, kusata parlakuq çhurakanllapa chay ángel wamritupaq willashanllapapaqqa.

¹⁸ Chaymi chay michikuqkuna parlakutinllapaqa, tukuy uyapaqkunaqa, dispantakashalla ki-daqllapa.

¹⁹ Chaynu katinmapis, Mariaqami uyarala uyakuran imanú rimatinllapamapis. Chaymi imata uyapar yaçharmapis, mana qunqaranchu.

²⁰ Nataq, chay michikuqkunaqa tikrakanllapa Dyusninchikta alabaqnu, payji niqnu, tukuy chay rikashanllaparayku, uyapashanllaparayku ima. Chaqa, tukuy chaykunamiri, ángel willashanllapanulla pasasha karan.

Dyusta adurananllapa wasimanmi Jesusta aparanllapa

²¹ Uchu diyamantami, chay siñal kustumrita rurarnaqa, chay wamritutaqa Jesús shutichiranllapa, imanutaq María manaraq ruriyjun katin, ángel nisha karan chaynulla.

²² Chaymanta Moisés mantakushannu María itikushanmanta paqakutinnaqa, * chay wamritutaqa aparanllapa Jerusalenman. Chayna Dyusta adurananllapa wasiman apar, kay wamrituyqa Dyuspaqna kanqa ninanllapapaq.

²³ (Chaqa, Dyus nitin iskribikashakunapiqami kaynu niq: “Tukuy kulaka ullqu wamrituqashi Dyuspaqna kanqa” † nir).

²⁴ Chaymi ufrinditanllapata êchurar, Tayta Dyusta payji ninanllapapaqqa, ishkay turtulitakunatachi manaqachu palumapa ishkay wawituntachi apar riranllapa, Dyus nishanta kumplinanllapapaqqa.

²⁵ Chay tyimpukunapimi, Dyuspa Santu Ispiritunwan kar kusala allin runa, Dyusta aduraq Jerusalenpi taq. Paymi shutiq Simeón. Paymi yarakuyaran Dyuspa Akrashan Cristun shamur Israelmanta runakunata washananpaq.

²⁶ Chaqa Santu Ispiritumi paytaqa kaynu nir willasha karan: Manaraq wanuyarchu Dyuspa Akrashan Cristunta rikanki nir.

²⁷ Chayna, Santu Ispiritu willatin, Simeonqa riran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaynulla chay wamrapa taytankunapis wamritunta aparanllapa Dyus mantakushannulla kumplinanllapapaq.

²⁸ Chaymi, Simeonqa chay wamritutaqa marqakustur, Tayta Dyusta alabar kaynu niran:

²⁹ “Tayta Dyusniy, kanan-shuypaqa arnimashayk-
iqa kumplikashana.

* **2:22** Masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 12.2-8; 5.11.

† **2:23** Masta intrakanarqa rikashunllapa Éxodo 13.2,12-13.

Nuqa sirbikuqnikitaqa dijamayna shumaqta wanukunaypaq.

30 Chaqa rikashanamiri kani qam kaçhamushayki kay Washakuqtaqa.

31 Qamqami tukuy chaykunataqa ruraq qallarishayki tukuy pwiblukunamanta runakuna rikar yaçhananpaq qammi Washakuqtaqa kaçhamushayki nir.

32 Paymi imanutaq uk achkirachikuq yanapamanchik, chay yupay tukuy runakunata yanapar qampaq intrachinqa.

Chaynami yaçhar alabanqallapa Israel pwiblumantami shamusha Washakuqqa nir”.

33 Chaynu Simeón chay wamritupaq nitin Josiwan, maman María uyaparmi kusalata dispan-takar kidaranllapa.

34 Chaymantaqami Simeonqa Dyusman mañakuran, paykunata shumaqta rikananpaq. Chaymi Jesuspa maman Mariataqa niran:

“Tukuy imata, kay wamritu winar Israel pwiblupi ruratinmi, wakinqa paypi kriyir washakanqa. Nataq wakinkuna-shuyupaqa, payta mana kriyishanllaparayku, manana Dyuspaqqa allinnachu kanqallapa. Ashwan chaykunata ruratin imami, kuntranqallapa paytaqa.

35 Chaynulla achka runakunapa yarpuyashan, rurayashankunamapis, shutiman rikarinqa. Piru tukuy chaykunapaqmi qamqa kusalata llakinki. Chaqa, tukuy chaykunami qampaqqa, uk kuchillu shunquykillaman yaykuq yupay kanqa”.

36 Chaynullami Dyus nishankunata rimaq uk ruku warmi Ana shutiqpismi chaypi karan.

Payqami, Aserpa ayllunmanta uk runa Fanuelpa wamran kaq. Chaqa kasarasha kayaq kusa shipashlla kar. Piru runawanqami kawsaran syiti añulata.

³⁷ Chaymi chay runanmanta wakchayasha warmisitaqa uchintay kwatru añuyjunna karan. Payqami Dyusta adurananllapa wasimantaqa mana ashurchu Dyusman mañakuq tuta katin, unaq katinmapis. Chaynullami ayunaq ima.

³⁸ Chaymi, paypis chay kutilla qimikamur qallariran Dyusta payji niq. Chaynullami, tukuy chaypi Jerusalén washakananta munar yarakuqkunatapis willaran: “Jesusmi chay yarayashanllapa Washakuqqa” nir.

Josiwan María Nazaretman tikrakaran

³⁹ Chaymanta Tayta Dyus mantakushanta tukuyta rurarllapanaqa, tikrakaranllapana Galileaman, chay paypa pwiblun Nazaretman.

⁴⁰ Nataq, chay wamraqami winayaran. Chaymi mas jwirti, mas yaçhaq ima tikrakayaran. Chaynulla Dyusqa kusa shumaqta yanaparan.

Jesustami Dyusta adurananllapa wasipi tari-ranllapa

⁴¹ Jesuspa taytankunaqa añu añu Jerusalemman riqllapa Pascua fyistaman.

⁴² Chaymi Jesús dusi añuyjunna katinqa paykunaqa tantakar riranllapa fyistamanqa, chaynu riqllapa kar.

⁴³ Chaymanta chay fyista pasashana katin, wasinman tikrar riyatinllapanaqa, wamra Jesusqa kidasha karan Jerusalemllapi, taytankunaqa mana kwintata qukatinchu.

⁴⁴ Chaymi, paykunaqa Jesusqashi runakunapa rurinta riyanqa nir yarpur, riranllapa nantaqa uk diyatana. Chaymanta mana rikaritin, riqsinankunata ayllunkunata tapukur ima, mana yaâcharanllapachu maypi wamranqa kanqa nirmapis.

⁴⁵ Chayna mana tarirmi, tikrakaranllapa qashan Jerusalenman, chaypi maskakunanllapapaq Jesuspaqqa.

⁴⁶ Chaymanta maskakur puriyarllapaqa, kimsa diyamanta tariranllapa Dyusta adurananllapa wasipi taqta. Ashwan chay yaâchar yaâchachikuqkunawan pulla tayasha karan. Chay paykunaqa, Jesusta tapur uyakur ima tayasha karanllapa.

⁴⁷ Chaymi tukuy uyapaqkunaqa dispan-takashalla kidaqllapa, kusata yaâhayashanpaq, tapushanllapata allita willashanllapapaq ima.

⁴⁸ Chaymanta taytankuna rikarqa, dispan-takaranllapa. Chaymi mamanqa niran Jesustaqa:

—Wamrituy, ¿imapaqtaq kaytaqa ruramashaykillapa? Kusata llakirmi taytaykiwan nuqaqa purisha kanillapa maskashur.

⁴⁹ Chaymantaqa Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq maskamayankillapa? ¿Manachu yaâhankillapa nuqa Taytaypa wasinpi, pay munashankunata ruranaypaq kani nirqa?

⁵⁰ Piru paykunaqa mana intrakaranllapachu imapaqmi chaynu niyan nirmapis.

⁵¹ Chaymantami Jesusqa tikrakamuran taytankunawan Nazaret pwibluman. Chaypimi payqa taytankuna imata nitinpis kasur rurar

ima kawsaran. Mamanqami tukuy chaykunata yaçharqa, mana imalatapis qunqaqchu.

⁵² Jesusqami winayaran. Chaynulla kusa yarpuyunijun tikrakayaran. Chaymi paytaqa kusa shumaqta rikayaran Dyusqa. Chaynulla wakin runakunamapis, kusa shumaqta rikaqllapa.

3

Shutichikuq Juanmi chunllaqkunapi yaçhachikuran

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹⁻² Kinsi añupaqna Tiberio César mantakuq katin, Zacariaspa wamran Juanta, Dyusqa uk chunllaq lugarpi parlaran yaçhachikunanpaq. Chaymi chay tyimpukunallapi Poncio Pilato Judeapa gubyirnun karan. Nataq Herodes-shuypaqa Galileapi mantakuq. Chay uknin Felipeqa mantakuq Iturea pachapi, chaynulla Traconite pachapipis mantakuq paylla. Nataq Lisaniaqa mantakuq Abiliniapi. Anaswan Caifás-shuypaqa kurakunapa mantaqnin karanllapa.

³ Chay tyimpukunapimi Juanqa tukuy chay riyu Jordanpa lugarninkunapi puriran yaçhachikur, runakunaqa uchanllapata dijarna, Dyusta kasur shutikunanllapapaq. Chayna, Dyusqa uchanllapakunamanta pirdunar washananpaq.

⁴ Juanqamiri chiqapta chaynu yaçhachikuran, imanuçi Dyuspa rimaqnin Isaías kaynu niran chaynulla:

“Uk runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin:

‘Amitunchik Dyuspa nanninta kamakachiyllapa,
uchaykillapata dijar Dyusta kasurllapana.
Chaynuqami kusa dirichula nanta kiçhaq yu-
payna kankillapa kanqa.

⁵ Tukuy pukrukuna pampalla kidanqa.

Tukuy qaçakuna, sirkakunapis shumaq pam-
palla kanqa.

Qinqulla nankuna kaçkunapis dirichakanqa.

Nankuna uçhku uçhku kaçkunapis pampalla
tikrakanqa.

⁶ Tukuy pachapi runakunami rikançallapa

Dyus Washakuqninta kaçhamutinga’ ”.

⁷ Isaías nishannulla runakuna Juan shutichi-
nanpaq llugshimutinga, payqa niyaq:

“¡Largu kurukunapa ayllunkuna! ¿Chay
manchaypaq kastigumanta washakayashunllapa
nirchu yarpuyankillapa?

⁸ Chaynu yarpuyarqa Dyusninchikpinari
chiqapta kriyiyllapa, yaçhananllapapaq chiqapta
uchaykillapata dijar, Dyusninchikta kasunkilla-
pana nir. Ama çamkunallaqa alabakayllapachu
‘Abrahampa ayllun kar washakayanchikllapa’
nirqa. Chaqa allita nishaykillapa: Dyus
munarçami kay rumikunamatapis, Abrahampa
ayllunpaq tikranarqa, tikranman.

⁹ Achapismi listuna qirukunata çhupanmanta
kuchunanpaqqa. Chaqa tukuy qiru mana allita
puquqtaqa, kuchur itakunqa ninaman”.

¹⁰ Chaynu Juan rimatinga, chay runakunaqa
niranllapa:

— Chaqa, çimatataq rurashaçllapa ama kastiga-
mananllapapaqqa?

¹¹ Juanqa paykunata niran:

— Mayqannikillapapis ishkey raçhpayjun kaq, mikunayjun kaqpis, quyllapa uk mana kaqniyjunta.

¹² Chay Romapaq wakin impwistuta kubrakuçkunapismi qimikaranllapa, shutikunanllapapaqqa. Chaymi Juantaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, çimatataq rurashaq nuçakunaqa?

¹³ Chaymi Juanqa chaykunatapis niran:

—Ama kubrakuyllapachu mastaqqa, chay kubrakushaykillapamantaqa.

¹⁴ Chaymantaqa chaynulla wakin suldadukunapis tapuranllapa Juantaqa:

—Nuçakuna-shuypaqa, çimatataq rurashaqlapa? nir.

Chaymi Juanqa paykunataqa niran:

—Ama mayqantapis yanqallamanta imanta kitayllapachu. Chaynulla ama yanqallamantaqa uchachayllapachu. Chay michkataçhi ganankillapa chaywanqa kuntintakayllapana.

¹⁵ Runakunaqami kusalata rikakuyaranllapa tapunakurllapa, imanupiqqa Juan kanman Dyuspa Akrashan Cristunqa nir.

¹⁶ Piru Juanqa paykunataqa niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Nuçaqami shutichikuni yakulawan. Nataq uk shamurshuypaqami shutichikunqa Santu Ispirituwan, ninawan ima. Payqami kusa mas puytiq nuçamantaqa. Nuçaqqa paypa naypanpiqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaçhanaypaqlamapis.

¹⁷ Chay payqamiri apamuyan urkitanta makinpi charikur triguta akrananpaq

pajanmanta. Chaynu shumaqcharqami chay trigutaqa çhuranqa çhurakunanpi. Nataq pajanta-shuypaqa rupachinqa. Chay ninaqami ratakurqa mana wanunqachu”.

¹⁸ Chaynumiri shumaqta willar; Juanqa yaçhachikuran imanumi Washakuq shamuy chayqa kanqa nirmapis.

¹⁹ Chaynullami chay gubyirnu Herodesta-shuypaqa anyaran, uknin Felipipa warmin Herodiaswan kayashanrayku, chaynulla tukuy wakin mana allin rurayninkunapaqpis.

²⁰ Piru ashwan Herodesqa, chay tukuy mana allinkunata rurashanpaq anyatinga, ukmanta yarpur Juantaqa karsilachiran.

Jesusmi shutikuran

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Piru manaraq karsilpi kayar Juan kusa achka runakunata shutichiyatinga, Jesuspis riran shutikuq. Chaynu shutikur Taytanman mañakuyatinga syiluqa kiçhakaran.

²² Chaymi Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusman ishkimuran kusa rikaypaqla, uk palumitanu. Chaymi syilumanta-pacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamray kanki.

Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

Kaykunami Jesucristupa unay ayllunkunaqa karan

(Mt 1.1-17)

²³ Amitunchik Jesucristo yaçhachikuq qallarirqami trinta añuyjunmana kasha kanqa.

Niqllapa Amitunchik Jesucristuqashi Josipa wamran nir.

José-shuypaqa, Elipa wamran nir.

²⁴ Eliqa, Matatpa wamran.

Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Melquipa wamran.

Melquí-shuypaqa, Janapa wamran karan.

Nataq Janaqa, Josipa wamran.

²⁵ Josiqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Amospa wamran.

Amosqa, Nahumpa wamran.

Nahumqa, Esliqa wamran.

Esliqa, Nagaipa wamran.

²⁶ Nagaiqa, Maatpa wamran.

Maatqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Semeipa wamran.

Semeiqa, Josipa wamran.

Josiqa, Judapa wamran.

²⁷ Judaqa, Joanapa wamran.

Joanaqa, Resapa wamran.

Resaqqa, Zorobabelpa wamran.

Zorobabelqa, Salatielpa wamran.

Salatielqa, Neripa wamran.

²⁸ Neri-shuypaqa, Melquipa wamran karan.

Melquiqa, Adipa wamran.

Adiqa, Cosampa wamran.

Cosamqa, Elmodampa wamran.

Elmodamqa, Erpa wamran.

²⁹ Erqa, Josuepa wamran.

Josueqa, Eliezerpa wamran.

Eliezerqa, Jorimpa wamran.

Jorimqa, Matatpa wamran.

³⁰ Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Simeonpa wamran.
Simeonqa, Judapa wamran.
Judaqa, Josipa wamran.
Josiqa, Jonanpa wamran.
Jonanqa, Eliaquimpa wamran.
³¹ Eliaquimqa, Meleapa wamran.
Meleaqa, Mainanpa wamran.
Mainanqa, Matatapa wamran.
Matataqa, Natanpa wamran.
³² Natán-shuypaqa, Davidpa wamran karan.
Davidqa, Isaipa wamran.
Isaiqa, Obedpa wamran.
Obedqa, Boozpa wamran.
Boozqa, Salmonpa wamran.
Salmonqa, Naasonpa wamran.
³³ Naasonqa, Aminadabpa wamran.
Aminadabqa, Adminpa wamran.
Adminqa, Arnipa wamran.
Arniqa, Esrompa wamran.
Esromqa, Farespa wamran.
Faresqa, Judapa wamran.
³⁴ Judaqa, Jacobpa wamran.
Jacobqa, Isaacpa wamran.
Isaacqa, Abrahampa wamran.
Abraham-shuypaqa, Tariipa wamran karan.
Tariqa, Nacorpa wamran.
³⁵ Nacorqa Serugpa wamran.
Serugqa, Ragaupa wamran.
Ragauqa, Pelegpa wamran.
Pelegqa, Heberpa wamran.
Heberqa, Salapa wamran.
³⁶ Salaqa Cainanpa wamran.
Cainanqa, Arfaxadpa wamran.

Arfaxadqa, Sempa wamran.
 Sem-shuypaqa, Noepa wamran karan.
 Noeqa, Lamecpa wamran.
³⁷ Lamecqa, Matusalenpa wamran.
 Matusalenqa, Enocpa wamran.
 Enocqa, Jaredpa wamran.
 Jaredqa, Mahalaleelpa wamran.
 Mahalaleelqa, Cainanpa wamran.
³⁸ Cainán-shuypaqa, Enospa wamran karan.
 Enosqa, Setpa wamran.
 Setqa, Adanpa wamran.
 Nataq Adanta-shuypaqa Tayta Dyusmi ruraran.

4

Jesusta dyablu uchakuchinaran (Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Jesusqa Santu Ispirituwan kar tikrakamuran riyu Jordanmantaqa. Chaynu Santu Ispiritu yap-atinmi, Jesusqa riran chunllaq lugarman.

² Chaypiqami kwarinta diyata karan. Chaymi chay diyakunaqa ayunar mana imalatapis mikushanrayku kusalata mallaqnaran. Chaynu mallaqnatin, dyabluqa imanullapis Jesustaqa uchakuchinaran.

³ Chaymi niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kay rumita willay tantapaq tikrakananpaq nir.

⁴ Piru Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Manami tantalamantachu runaqa kawsayta puytin.

[Ashwanmi Dyuspa tukuy rimayninta kasur kawsanqa]’ nir.

⁵ Chaymanta-shuypaqami dyabluqa Jesustaqa aparán kusala unaq sirkaman. Chaymantami dasla kay pachapa tukuy pwiblunkunata rikachir niran:

⁶ —Nuqaqami qushayki tukuy kay imakuna kay pachapi kaqtaqa, qamna mantakunaykipaq. Chaqa, nuqapami tukuy kaykunaqa. Chay-ari mayqantapis qushaq qunashaytaqa.

⁷ Chayrayku, qunqurir nuqata aduramatkiqami tukuy chay rikayashaykikunaqa qampaq kanqa nir.

⁸ Jesusqa niran:

—[¡Ashuy dyablu!] Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Adurar sirbiy Amituyki Dyuslata’ nir.

⁹ Chaymantami dyabluqa Jesustaqa aparán Jerusalén pwibluman. Chaypiqami Dyusta adurananllapa wasipa kusa unaqninman iqachir niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kaymanta uraman kaçhakay.

¹⁰ Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, nin: ‘Dyusqashi angelninkunata kaçhamunqa kuytashur washashunanpaq.

¹¹ Chaynulla aypashuyanqashi çhakikimapis ama çchachikananpaq ima rumi-lawanmapis’ nir.

¹² Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi ninpis: ‘Amami Amituyki Dyus nishanllata rurachir pukllaychu’ nir.

¹³ Chaymanta-shuypaqami dyabluqa manana imanupis Jesusta uchakuchiya puytirnaqa, ashuranna paymantaqa ayka diyallataqa.

Jesusmi Galileapi yaĉhachikuq qallariran
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jesusqami qashan Galileaman tikrakaran Santu Ispiritupa pudirninwan karna. Chaymi chay lugarkunapa ridurninkunapiqa paypaqqa kusalata yaĉharanllapana.

¹⁵ Chaqa payqami tukuy chay tantakananllapa wasikunapi yaĉhachikuq. Chaymi tukuyla paytaqa alabaqllapa.

Jesusmi Nazaret pwiblupi
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Chaymantami Jesusqa chay maypiĉhi kriyakasha karan, pwiblun Nazaretlaman riran. Chaymi samana diyapiqa chay tantakananllapa wasiman yaykuran paypa kustumrin kashanrayku. Chaymantami shariran Dyus nitin iskribikashakunata liyinanpaq.

¹⁷ Chaymi Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishanta makyatinllapa kiĉharqa, kaynu niqta tarir liyiran:

¹⁸ “Nuqapimiri Dyuspa Ispiritunqa.

Chaqa pay akramarmi kaĉhamasha
chay mana imayjunkunata Dyuspa shumaq
rimayninta yaĉhachinaypaq.
[Kaĉhamashapismi kwashalla kaqkunata kunsulanaypaq].

Chaynullami kaĉhamasha
dyablupa makinpi kaqkunata washanaypaq,
syigukunata rikakuchinaypaq,
qischakaqkunata washanaypaq ima.

19 Kaĉhamashapismi Dyusqa tukuyлата yanapananpaq tyimpuqa ĉamushana nir yaĉhachikunaypaq”.

20 Chaynu nirnaqa Jesusqa chay iskribikashataqa pillur, chay tantakananllapa wasipi yanapakuqta qur payqa taran. Nataq tukuy chaypi kaqkunaqami kusalata paytaqa chapayaranllapa.

21 Chaymi payqa rimaq qallariran kaynu nir:

—Dyus nitin iskribikashanta liyishayqami kananlla qamkunapa naypaykillapapi nuqawan kumplikashana.

22 Chaynu nir kusa shumaqta rimashan-raykumi, chay uyakuqkunaqa dispantakashalla Jesuspaqqa kusa allinta rimayaranllapa. Piru chaynu rimarmapis yaqqa mana kriyinar paykunapura kaynu nir tapunakuyaqllapa:

—¿Manachu kayqa Josipa wamran? nir.

23 Chaynu yarpuyatinllapamiri, Jesusqa paykunataqa niran:

—‘Rimidyakuq tayta, qamraq rimidyakay’ nishanllapanullami nimayankillapa kanqa. Chaynullami nimayankillapapis kanqa: Capernaumpi kwichka achka imakunata rurashayki nir uyapashayllapatami kay pachaykipipis ruray kriyinayllapapaq, nir.

24 “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Dyuspa rimaqnin katinga, manami pwiblunlapiq shumaqta rikanllapachu nir.

25 Alliptami nishaykillapapis: Dyuspa rimaqnin Eliaspa tyimpunpimi kimsa añu-y-midyuta tarya mana karanchu. Chaymi tukuy Israel pwiblupiq

kusala mallaq tyimpu karan. Chaynullami chayp-
iqa achka byuda warmikuna karanllapa.

26 Piru chaynu katinmapis Dyusqa Eliastaqa
mana Israelmanta chay byudakunamanchu
kaçharan. Ashwanmi paytaqa kaçharan Sarepta
pwiblumanta uk byuda warmiman. Chayqami
Sidón pwiblupa shipchanlapi kaq.

27 Chaynullami Israel pwiblukunapipis karan
achka qishaq ismuyaq runakuna, Dyuspa ri-
maqnin Eliseupa tyimpunpiqa. Chaynu katin-
mapis, mana mayqantapis allicharanchu. Ash-
wan Siria pwiblumanta Naamán shutiq runalata
allicharan” nir.

28 Chaynu chaykunata uyarllapami, chay tan-
takananllapa wasipi kaq runakunaqa tukuylla
kusata piñakuranllapa.

29 Chaymi sharir Jesustaqa chay pwibluman-
taqa aparanllapa chay pwiblu rurakashapa
qichqalanpi pata karan chayman, chay
patamantana itakunanllapapaq.

30 Piru ashwan Jesusqa chaynu ruranayatinlla-
pamapis çhaypinllapata pasar riran.

*Jesumi runamanta dyablupa yarpuyninta
itakuran*

(Mr 1.21-28)

31 Jesusqami riran Galileapa pwiblun
Capernaumman. Chaymi samana diyakunapiqa
runakunata yaçhachiq.

32 Chaynu yaçhachikutinmi kusa dispan-
takashalla kidaqllapa. Chaqa kusata paylla
mantakur imami yaçhachikuran.

³³ Chay tantakananllapa wasipiqami, kayaq uk runa dyablupa yarpuyinwan. Chayqami kusa jwirtita kaynu qaychakuq:

³⁴ —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chinqachimaqllapachu shamushayki? Nuqaqami riqsishuni. ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran kanki! nir.

³⁵ Chaynu nitinmi, Jesusqa anyaran dyablupa yarpuyintaqa kaynu nir:

—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa!

Chaynu Jesús nitingami, chay dyablupa yarpuyinqa yarquranna runamantaqa. Tukuy runakunapa naypanpimi chay runataqa ratachir mana imanachirlapischu yarquran.

³⁶ Chayta rikarmi, tukuyula runakuna kusa dispantakashalla ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuyaqllapa: “¿Ima rimaykunataq kaykunaqa? Chaqa pudirninwan kusata paylla mantakur, imami willan dyablu chay runamanta yarqunanpaqqa. ¡Chaynu willatinmi paykunaqa yarqun!”

³⁷ Chaynu nir rimatinllapami tukuyula chay lugarpa pwiblitunkunapi Jesuspaqqa kusalata rimaqllapa.

*Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)*

³⁸ Jesusqa tantakananllapa wasimanta yarqurqa, rir yaykuran Simónpa wasinman. Chaypimi Simónpa swigran qishaq kusa rupapi karan. Chaymi Jesusta rugaranllapa alliyachinanpaq.

³⁹ Jesusqami payman qimikar chay rupataqa wakaq tukuy niran. Chaynu nitinmi chay ru-paqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay ku-tilla, warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rupay chinqatinnaqa, tukuy riqchaq qishay-wan kaqninkunata Jesusman apamuranllapa. Chaymi makinkunata paykunapa ananman çhurarlla allicharan.

⁴¹ Chaynullami achka runakunamanta dyablupa yarpuyinkunapis yarquran, kaynu qayçhakur:

—¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki! nirlla.

Chaynu nitinllapami Jesusqa anyar, mana dijaranchu rimananllapapaqqa. Chaqa chay dyablupa yarpuyinkunaqami yaçhayanllapa payqa Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Jesusmi Galileapi yaçhachikuran
(Mr 1.35-39)

⁴² Chaymanta allaqnin achkiyayatinnaqa Jesusqa sharir, chay pwiblumanta llugshir riran chunllaq lugarmanna. Piru runakunami kusalata maskar rir, çharanllapa pay kayashanmanqa. Chaymi Jesustaqa chaylapi kidananta munaranllapa, ama rirnachu.

⁴³ Chaymi Jesusqa niran:

—Ashwanmi Dyusqa imanumi mantakun nir shumaq rimananta uklaw pwiblukunapipis yaçhachikunaypaq kani. Chaqa chaypaqmi shamusha kani nir.

⁴⁴ Chaynumi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasikunapi, Galilea lugarkunapi ima Dyuspa shumaq rimanantaqa yaêhachikur puriyaran.

5

Kusa achka piskaduta ayparanllapa (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Uk diyapimi, Jesusqa Genesaret quêhapa manyanpi karan. Chaymanmi kusala achka runakuna, Dyus nishanta yaêhachikutin uyakuyta munashanrayku tantakamur limpu kiêhkichiranllapa.

² Chaymantami Jesusqa rikaran ishkay yaku karrukunata quêhapa rurinpi kaqta. Chay yaku karrukunaqami shinala karan, piskadukuqkuna atun shikranllapata paqaq ishkishanrayku.

³ Chaymi Jesusqa iqaran uk yaku karruman. Chayqami Simonpa karan. Chaymi Simontaqa mañaran, yaku karrunta ashila yakukaq sikipachinanpaq. Chaypinami Jesusqa tar, tukuy chaypi kaqkunataqa yaêhachiran.

⁴ Chaymanta rimar tukchirnaqa Simonta niran:

—Kay yaku karruykitaqa quêhapa mas êhaypinkaqman apar, chaymanta chay atun shikraykillapata itakuyllapa piskaduta aypanaykillapapaqqa, nir.

⁵ Simonqa niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, tukuy tuta piskadukurmapis, manami uklamatapis

aypashachu kanillapa. Piru qam nimashaykinullami atun shikrayllapakunataqa yakuman itashaq.

⁶ Chaynu Jesús nishannulla rurarqami, allipla achkata piskadutaqa ayparanllapa. Chaymi atun shikrankunamapis llikikayaranna.

⁷ Chaymantami chay uk yaku karrupi piskadukuq masinkunata qayaran shamur yanapananllapapaq. Chaymi ishkantin yaku karruman untachitinllapami, ashwan ishkantin yakumanqa chinqayaranllapana kusala achka piskadu kashanrayku.

⁸ Chaynu milagruta rikarqami Simón Pedruqa, Jesuspa naypanlapi qunqurikur, kaynu niran:

—Taytituy, ¡nuqami kusala uchasapa kani! ¡Chaymi rugashayki rikunaykipaqna naypaymantaqa! nir.

⁹ Chaynuqami Simonqa niran, wakinninkunawan kusala achka piskaduta aypashanrayku manchakusha kar.

¹⁰ Chaynullami Zebedeupa wamrankuna Santiaguwan Juanpis kusalata manchakusha karanllapa. Paykunami Simonpa kumpañirun karanllapa. Piru Jesusqa Simontaqa niran:

—Ama manchakuychu. Ashwanmi kananmantaqa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaçhachir tantanki nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitingami, chay kutilla yaku karrunllapataqa quçhapa manyanman apar, tukuy imanllapata dijar, utqaylla riranllapa Jesuswanna.

Jesumi allicharan uk ismuyaq runata

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Uk diyapi Jesús uk pwiblupi katin, çharan uk kusa qishaq ismuyaq kwirpuyjun runa. Chaypimi Jesusta rikarqa, pachakaman pukçhírar kaynu nir rugaran:

—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

¹³ Chaymantami Jesusqa makinwan kamar, kaynu niran:

—Munayanimi alliyanykita. ¡Kananlla alliyay! nir.

Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyaran qishayninmantaqa.

¹⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Amami mayqantapis willankichu. Ashwanmi rir qimikay kurakunaman. Chaymi apanki ufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaçhananllapapaq qishaynikimantaqa alliyashaykina nir.

¹⁵ Chaynu upallala kananta munatinmapis, Jesuspaqqa kusa achka runakunana yaçhayanllapa, payqa imatapis rurayta puytin nir. Chaymi kusa achka runakuna Jesusmanqa tantakaqlapa, qishayninkunamanta alliyananllapapaq.

¹⁶ Piru Jesusqa paykunamanta ashur chunllaq lugarkunaman riq Taytanman mañakuq.

Jesumi mana kuyuyta puytiq runata allicharan

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Uk diyapi Jesús yaçhachikuyatin, chaykunapiqa tayaranllapa wakin fariseo runakuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna ima.

Paykunaqa shamusha karanllapa, Galileapa, Judeapa, Jerusalenpa tukuy pwiblunkunamanta. Dyuspa pudirnintaqami rikayaranllapa, Jesús qishaqkunata alliyachitin ima.

¹⁸ Chaymantaqa çharanllapa runakuna uk paritapi mana kuyuyta puytiq runata apar. Wasipa rurinman yaykuchirmi, Jesuspa naypanpi usurachinayaranllapa.

¹⁹ Piru mana maytapis yaykuchiyta puytiqllapachu, kusa unta runakuna katinllapa. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta uçhkuta rurar, chaylata chay mana kuyuyta puytiq runataqa ishkichiranllapa Jesuspa naypanmanqa.

²⁰ Chaymantaqa Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir yaçharqa, kaynu niran:

—Taytituy, tukuy uchakushaykikunamanta pirdunashushana kani nir.

²¹ Chaynu Jesús nitinga, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla fariseukunaqa yarpupakuq qallariranllapa: ¿Imataq payqa chaynu rimananpaqqa? Wakqachu Dyusninchiknnulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

²² Piru Jesusqami yaçhayaran, imatami chay runakunaqa yarpuyan nirmapis. Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkillapa?

²³ ¿Imataq mas trabajusu ruranaypaq, 'Uchaykikunamantami pirdunashuni' ninaypaq, manaqachu 'Sharir puriy', ninaypaq?

‘Uchaykikunamanta pirdunashuni’ nitiyqa, qamkunaqa mana kriyinkillapachu.

²⁴ Piru kananllami intrachishaykillapa Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa paylla puytin uchanllapakunamanta pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runataqa niran:

—Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy wasikiman nir.

²⁵ Chaynu Jesús nitinlami tukuypa naypanpi das sharir, chay usurayashan paritanta apar riran wasinman, Dyusta alabaqnu.

²⁶ Chaynu chay milagruta rikarmi chaypi kaqkunaqa kusa dispantakashalla kidar, Dyusninchiktaqa alabaranllapa kaynu nir: “Kananqami kusa ukman shumaqkunata rikashanchikllapa” nir.

Jesusmi Levita qayaran
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Chaymanta Jesusqa waqtaman lluqshirqa, rikaran Romapaq impwistuta kubrakuq runata. Payqami shutiq Leví. Payqami chay impwistuta kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesús rikarqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

²⁸ Chaynu nitinga Leviqa sharir, tukuy iman kaqkunata chaypi dijarna, Jesuspa pullan riran.

²⁹ Chaymantaqami Leviqa wasinpi ruraran uk fyistata, Jesusrayku. Chaymi achka wakinnin Romapaq impwistuta kubrakuqkunapis wakin runakunawan pulla misapi tayaranllapana.

30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa piñakur, Jesuspa yaĉhakuqninkunataqa anyaqnulla, kaynu niran:

—¿Imapaqtaq mikunkillapa, upyankillapa, chay impwistuta kubraquqkunawan chaynulla uchasapakunawan pullaqa? nir.

31 Chaynu nitinllapami, Jesusqa paykunataqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana ministinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa.

32 Chaqa nuqaqami mana, chay allinla kani niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani, chay uchayjunkunata willatiy kriyir, uchanllapata dijarna washakananllapapaq.

Ayunupaqmi tapuranllapa

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Kaynumi Jesustaqa niranllapa:

—Juanpa yaĉhakuqninkuna, fariseukunapa yaĉhakuqninkunapis kusata ayunar, Dyusman mañakunllapa. Piru qampa yaĉhakuqninkunashuypaqa maydiyapis mikunllapa, upyanllapa ima.

34 Jesusqa paykunataqa niran:

—Qamkunaqachu uk kasaraq runa chayllapiraq katinga chay pullan kaqkunata, ¿‘Ayunay’ ninkimanllapa?

35 Piru chay kasarasha rinanpaq urami ĉhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa ayunanqallapana.

³⁶ Chaynullami Jesusqa kay kumparasyunku-natapis parlaran:

“Manami mayqanpis uk mushuq raçhpata kuchur, makwa mudananta rimindanchu. Chaqa chaynu ruraraqami yanqallana chay mushuq raçhpataqa dañayan. Chaynullami chay mushuq raçhpawan, makwa raçhpata rimindashaqa mana shumaqnachu kidan.

³⁷ Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qara kapachutaqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman.

³⁸ Chayraykumi, ubapa yakun mushuq binutaqa mushuq qara kapachumanna itaypaq.

³⁹ Nishaykillapapis: Mayqan runapis ubapa yakun binu byijuyashata upyayarqa, mananami chay ubapa yakun mushuq binutaqa upyaytaqa munannachu. Chaqa ninmi: Chay byijuyasha chaymi, kusala mishki nir”. *

6

Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa (Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Uk diyami samana diya katin, Jesusqa riyaran tarpukashakunapa rurinta. Chaymi,

* **5:39** Jesusmi ruraran kay kimsa kumparasyunta fariseo runakunapa unay yaçhayninkunawan paypa mushuq yaçhayninqa mana chayllachu nir. Chaynulla chay fariseupa unay yaçhayninkunata yaçhakushakunaqa chaynu yaçhakusha kar Jesuspa mushuq yaçhachikuynintaqa mana munanllapachu.

yaĉhakuqñinkuna riqnuqa trigupa ispigankunata pitir qaçur murintaqa mikuyaçllapa.

² Chaymi chaymantaqa, wakin fariseo runakunaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq chay samana diyapi mana ruraypaçkunataqa, rurankillapa? nir.

³ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—¿Manachu çamkunaqa liyishaykillapa, uk kuti gubyirnu David wakinninkunawan mallaçnar imanukunawan nir iskribikashantaqa?

⁴ Chaqa Davidmi wakinninkunawan Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq turtillankunata aypar mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay turtillakunataçami, kurakunala mikunanllapapaçqa kaq.

⁵ Jesusqami niranpis:

—Dyusmanta Shamuq Runami, chay samana diyapiqa imata ruraypaç chaynulla mana ruraypaçchu niytaqa puytin.

*Jesusmi uk runata samana diyapi allicharan
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Qashanmi uk samana diyapi, Jesusqa tantakananllapa wasiman yaykur yaĉhachikuq çallari-ran. Chaypimi karan uk runa allilaw makin wiçru.

⁷ Piru chaypiçami Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chay fariseo runakunaqa kusalata Jesustaqa çapar ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu alliyachiyanqa wak wiçru makijun runataqa? Chayta ruratingami, çaylapaçna uchachashunllapa” nir.

8 Piru Jesusqa yaêharan imatami yarpuyanl-lapa nirmapis. Chaymi, chay wiqru makiyjun runataqa niran:

—Sharir, êhaypinllapapi shay.

Chaynu nitinga chay runaqa das sharan.

9 Chaymi Jesusqa chay runakunataqa niran:

—Ma tapushaykillapa, samana diyapiqa, ¿allin kaqtachu ruranchik manaqachu mana allin kaqta? Chaynulla ¿allinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu dijasha wanunanpaq?

10 Chaynu nirnaqa, tukuy chay ridurninpi kaqkunata chapar, chay wiqru makiyjun runataqa, niran:

—Makikita chutarachiy.

Chaynu nitinmi, chay runaqa nishannullata ruraran. Chaymi makinga allinna kidaran.

11 Piru chay runakunaqami ashwan kusalata piñakur ninakuranllapa: “¿Imatataq Jesustaqa rurashunllapa?” nir.

Jesusmi dusi yaêhakuqninkunata akraran

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Chay diyakunapimi, Jesusqa riran uk sirka-man mañakuq. Chaymi tukuy tuta Dyusman mañakuyar yurqaran.

13 Chaymanta achkiyatinnaqa, tukuy yaêhakuqninkunata qayamur dusilata akraran. Chaymi paykunataqa niran: “Apustulniykunana kankillapa” nir.

14 Kaykunami karanllapa:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichiran-pis Pedro nir.

Ukqa karan Simonpa uknin Andrés.
Wakinkunaqa karanllapa:

Santiago,

Juan,

Felipe,

Bartolomé,

¹⁵ Mateo,

Tomás,

Alfeupa wamran Santiago,

Simón Zelote,

¹⁶ Santiagupa uknin Judas * ima.

Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jesustaqa kuntrankunaman qukuran wanuchinanllapapaqqa.

Jesumi achka runakunata yaĉhachiran

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Chaymanta Jesusqa chay sirkamanta paykunawan ishkimurqa, uk pampapi kidaranllapa. Chaqa chaypiri tukuy yaĉhakuqninkuna chaynulla kusala achka runakuna karanllapa. Paykunaqami shamusha karanllapa, Judeamanta, Jerusalemanta, mar manyan Tirumanta, Sidonmanta ima Jesusta uyakuq, chaynulla qishayninllapamanta alliyananllapapaq ima.

¹⁸ Chaymi chay dyablupa yarpuyinwan kaqkunapis alliyaqllapa.

¹⁹ Chaynumi Jesustaqa tukuyla kamanayaqlapa alliyananllapapaq. Chaqa tukuy payta kamaqkunataqari pudirninwan alliyachiq.

* **6:16** Kaynupismi intrakayta puytinchik: Santiagupa wamran Judas nir.

Dyuswan kusa shumaq kaqkuna, llakiypaq kaqkuna

(Mt 5.1-12)

²⁰ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata chapar kaynu niran:

“Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna mana imayjun kaqkunaqa.

Chaqa qamkunapaqnami Dyuspa mantakuyninqa.

²¹ Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna kanan mallaqnaqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami untana mikunkillapa.

Kusa shumaqmi kankillapa, kanan waqaqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami aligriyar asikunkillapa.

²² Kusa shumaqmi kankillapa Dyusmanta Shamuq Runarayku

mana allinpaq riqsishutinllapa, ĉhiqnishutinllapa,

mana munar mana pullakushutinllapa, musyashutinllapa imaqa.

²³ “Chaynu rurashutinllapamapis, unaq syilupi Tayta Dyuspa pullan kusa shumaqtana kawsashaq nir yaĉhar, kusata aligriyankillapa. Chaqa imanutaq qamkunata qisqashunllapa, chaynullami chay runakunapa rukunkunapis Dyuspa unay rimaqninkunatapis qischaranllapa.

²⁴ Piru akaw qamkuna kanan kusa imayjun kaqkuna.

Chaqa kananllami kusata aligriyashaykillapa.

²⁵ Akaw qamkuna kanan kusa unta mikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami mallaqñankillapa.

Akaw qamkuna kanan kusata asikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami kusalata llakir waqankillapana.

26 Akaw qamkuna kanan tukuypaq kusa alabakasha kaqkuna.

Chaqa chaynullami unay rukuykillapakunapis, Dyuspa mana chiqap rimaqñinkunatachu alabaranllapa.

Çhiqnimaqñinchiktami llakipashunllapa
(Mt 5.38-48; 7.12)

27 “Piru qamkuna uyakumaqkunatami nishaykillapa: Çhiqnishuqkunatami llakipayllapa. Chaynulla chay qischashuqkunawanpis allinlata rurayllapa.

28 Mayqan qamkunapaq mana allinta rimatinllapapis, shumaqta willayllapa. Chaynulla imapaq uchachar qischashutinllapapis Dyusman mañakuyllapa llakipananpaq.

29 Mayqan uklaw qaqlaykipi takashutinllapaqa, uklawtapis rikachiyllapa. Mayqan punchuykita kitashutinmapis, dijay kamsaykitapis apanqa.

30 Mayqanpis imalata mañakushutinpis, quy. Chaynulla mayqan imaykita kitashutinpis, amami mañankillapachu tikrashunanllapapaqqa.

31 Chaynumiri ukkuna qamkunawan shumaq kananta munarqa, qamkunapis chaynulla paykunawanpis kayllapa.

32 “Chaqa qamkunata llakipashuqkunalata llakiparqa ¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunapismi, payta llakipaqqunalataqa llakipanllapa.

33 Chaynulla qamkunata allinta rurashuqkunawan allinta rurarllapaqa, ¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunamapis chaynuqa ruranllapa.

34 Qamkuna, mayqanta imalata pristatinyqami kutichimayanqa nir yarpur pristarqa, ¿imanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunamapismi pristanakunllapa, imalawan kutichinakunanllapapaqa.

35 Chayrayku ashwan chay êhinqnishuqkunataqa masta llakipayllapa. Chaynulla allinlata paykunawanqa rurayllapa. Chaymi imata pristarpis, ama yarpunkillapachu: Imalawan kutichimayanqa nirqa. Chaynu rurarllapaqami mana tukukaq imaykillapatana tarikunkillapa. Chaynulla unaqpi kawsaq Dyusninchikpa wamrankunana kankillapa. Chaqa Dyusqami, mana payta yarpuqkunata, chaynulla mana allin kaqkunamatapis kusata llakipan.

36 Chaymi qamkunapis llakipakuyllapa, imanutaq Taytanchikllapa Dyuspis kusata llakipakun chaynu.

*Amami uknikita jwis yupay rikar yaêhankichu
(Mt 7.1-5)*

37 “Amami ukkunata rikar yaêhankillapachu, Dyus qamkunatapis ama rikar yaêhashunanllapapaq. Chaynulla ama ukkunata uchachayllapachu, Dyus qamkunatapis

ama uchachashunanllapapaq. Ashwanmi pirdunanakuyllapa, Dyus qamkunatapis pirdunashunanllapapaq.

³⁸ Ukkunatami quyllapa, Dyus qamkunatapis qushunanllapapaq. Payqami kustalnikillapapi qushunqallapa imakunatapis allita midikashatana. Chaymi çhaspir çhaspir untachimunqa kustalnikillapamanqa. Chaynu qamkuna ukkunata imakunawan yanapashaykillapanullami, Dyusqa qamkunatapis yanapashunqallapa”.

³⁹ Jesusmi kay kumparasyuntapis niran:

“¿Puytinmanchu syigu runa, uk syigu masinta kaylata kaylata rishun niyta? ¿Manachu ishkantillapa ima uçhkukunaman ratanmanllapa?

⁴⁰ Chaynumiri uk yaçhakuqpis mana maschu yaçhachiqninmantaqa. Chaymi maydiya allita yaçhakurpis, yaçhachiqnin yupayllana kanqa.

⁴¹ “¿Imapaqtaq uknikipa nawinpi usulsitu tayan chayta rikaq çhurakanki, qampa nawikipi atun qiru tayan chayta naypaqta mana lluqshichirqa?

⁴² Qampa nawikipi atun qirupaq mana kwintachakarqa, ¿imapaqtaq uknikita ninki: ‘Uknuy, dijamay nawikipi kaq usulta lluqshichishaq’ nirqa? Kusa allin tukuq runa, qampa nawikipi atun qirutarqa puntataqa lluqshichiy. Chaynuqami allita rikarna, uknikipa nawinpi usul kaqtaqa lluqshichinki.

*Qirukunatami puquyninmanta riqsinchik
(Mt 7.17-20; 12.34-35)*

43 “Allin qiruqami mana puytinchu mana allinta puquytaqa. Chaynulla mana allin qirupis manami allintaqa puquyta puytinchu.

44 Chaymi tukuy qirukunata puquyninmanta riqsinchik. Chaqa iguspa puquynintaqami mana kashakunamantachu pallanchik. Chaynulla ubapa puquynintapis manami sarsakunamantachu pallanchik.

45 Chaynumi allin runakunapis allin kaqkunlata riman allinkunala shunqunpi kashanrayku. Piru chay mana allin runaqami mana allin kaqkunlata riman, tukuy mana allinkunala shunqunpi kashanrayku. Chaqa mayqanpis shunqunpi kashanllatami, rimanllapa.

Ishkay wasipa simintun
(Mt 7.24-27)

46 “¿Imapaqtaq qamkunaqa ‘Amituy Amituy’ ni-mankillapa, nuqa nishaykunata mana kasurqa?

47 Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis uyamar nuqa nishayta kasur ruraqkunaqami kaynu yupay.

48 Uk runami wasinta shachinanpaq puntataqa kusa rurita simintuta rajar, rumipa ananmanta shachiran. Chaymanta riyu untamur, chay wasipi wipyakarpis mana kuychiylamatapis puytiranchu. Chaqa kusa alliri shasha karan.

49 Piru mayqanpis uyamar chay nishaykunata mana kasuqqami, uk runa mana simintuta rajarchu allpa analanpi wasinta shachiran. Chaymanta riyu untamur chay wasipi wipyakatinga,

chay wasiqa limpu limpu pampalla rataran chay yupay”.

7

Jesumi allicharan suldadukunapa mantaqinpa uk sirbikuqninta
(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

¹ Chaymanta chay runakunata willar tukchirnaqa, Jesusqa riran Capernaúm pwibluman.

² Chaypimi Romamanta suldadukunapa uk mantaqnin karan. Paypa kusala munashan sirbiqninmi allipla qishaq karan wanuypaqna.

³ Chaymi chay runaqa Jesuspaq rimaqllapata uyaparan. Chaymantami, Israel runakunapa ruku mantakuqninkunata rugar kaçharan, Jesusta rir willatinllapa shamur sirbiqninta allichananpaq.

⁴ Chaymi paykunaqa Jesusman rir qimikarqa, kusalata rugaranllapa kaynu nir:

—Taytituy, allinmi kanqa chay suldadukunapa mantaqnintaqa llakipanaykipaq.

⁵ Chaqa payqami nasyunninchikta kusalata munan. Chaynullami chay tantakanayllapa wasimatapis rurachikuran nir.

⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa riran paykunawan. Piru wasiman shipchayatinllapanaqa, chay suldadukunapa mantaqninga amigunkunata kaçhamuran kaynu nir Jesusta willananllapapaq:

“Taytituy, amami piñakunkichu. Chaqa nuqa mana kwintachaypaqla kashayraykumi, mana allinchi rir wasiyan yaykunaykipaqqa.

⁷ Chayraykumi mana nuqallaqa riyta puytiraychu rugashuqqa. Chaymi kaylamanta niy, sirbikuqniyqa alliyananpaq.

⁸ Chaqa nuqallatami mantamaqniykuna mantaman. Chaynulla nuqapis wakin suldadukunata mantani. Chaymi mayqannintapis ‘Riy’ nitiyqa, rin. Ukta ‘Shamuy’ nitiypis, shamun. Chaynulla sirbiqniytapis, imata rurananpaq kaçhatiytipis ruran” nir.

⁹ Chaynu nishanta uyaparmi Jesusqa kusa dis-pantakashalla kidaran. Chaymi chay runakuna ikinta riqkunaman tikrakar, niran:

—Nishaykillapa: Tukuyla Israel pwiblupiqqa manami mayqantapis kay runa yupay allita kriy-iqtaqa tarishachu kani.

¹⁰ Chaymanta chay mandadu rishakuna wasi-man tikrakarqa, chay sirbikuqta allintana tari-ranllapa.

Byudapa wamranta Jesús kawsachimuran

¹¹ Chaymantaqa Jesusqa riran uk pwiblu Naín shutiqman. Paywanqami achka yaçhakuqninkuna, chaynulla kusa achka runakuna ima riranllapa.

¹² Chaynu rir pwibluman çhayarllapanaqa rikaranllapa uk byudapa uklayla wamran wanushata chay pwiblumanta kusala achka runakuna apaqllapata.

¹³ Chayta rikarmi Jesusqa, chay warmisitapaq kusalata llakir kaynu niran:

—Ama waqaychu mamitay nir.

¹⁴ Chaynu nir wanushaman qimikar kamatinmi, chay apaqkunaqa yarachiranllapa. Chaymi Jesusqa chay wanushataqa niran:

—Wamra, qamtami nishuni jkawsamuy! nir.

¹⁵ Chaynu nitingami chay wanushaqa kawsamur tar rimaqna qallariran. Chaymantami Jesusqa chay wamrataqa mamanwanna dijaran.

¹⁶ Chayta rikarmi, tukuyla chaypi kaqkunaqa alliplata dispantakar Dyusta alabaranllapa, kaynu nir: “Dyusninchikpa kusa shumaq rimaqninmi rikarisha nuqanchikkunaman”. Chaynulla “Dyusninchikmi shamusha pwiblunta yanapaq” nir ima.

¹⁷ Chaynu Jesús rurashankunataqami, tukuy chay Judeapa lugarninpi yaêcharanllapana.

Shutichikuq Juanmi yaêhakuqninkunata kaêcharan Jesusman

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Juanqami yaêcharan tukuy chay pasashankunata, yaêhakuqninkuna parlasha katin. Chaymi ishikay yaêhakuqninkunata qayar,

¹⁹ kaêcharan Jesusta tapunanllapapaq: “Qamchu Dyusmanta shamunanpaq karan chay kanki, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa” nir.

²⁰ Chaynu kaêhatinllapapa, chay mandadu rishakunaqa Jesusman qimikar tapuranllapa kaynu nir:

—Shutichikuq Juanmi kaêhamashallapa tapushunayllapapaq qamchu kanki Dyusmanta shamunanpaq karan chayqa, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa nir.

²¹ Chaynu nitinllapami, Jesusqa chay kutilla achka qishaqkunata allicharan, chaynulla qis-chakayninkunamantapis. Chaynulla dyablupa

yarpuyninwan kaqkunata allicharan, syigukunatapis nawinkunata allichatin rikakuranna.

²² Chaynu chaykunata rurarnaqa, Jesusqa niran chay tapuqkunataqa:

—Rir Juantaqa willayllapa tukuy rikashaykillapata, uyapashaykillapata ima. Willayllapa:

Syigukunatapis rikakuchin,
 kujukunatapis alliyachitin purinllapa,
 ismuyaqa aychayjunkunatapis allichan nir.

Chaynulla upakunatapis uyakuchin,
 wanushakunatapis kawsachimun,
 chay mana imayjun kaqkunatapis willan imanu washakananllapapaqpis, nir ima.

²³ Chaynulla willankillapapis: ¡Kusa shumaqmi kanqallapa nuqapi kriyishanrayku imakuna rikarir trumpisachinatin mana maydiyapis qunqamaqkunaqa nin! nir.

²⁴ Chaymanta Juanpa yaĉhakuqninkuna ritinaqa, Jesusqa chaypi kaq runakunata qallariran Shutichikuq Juanpaq parlaq, kaynu nir:

“¿Imata rikakuqtaq qamkunaqa riraykillapa chay chunllaq lugarmanqa? Imanutaq uk runa mana uklapi yarpuqmaqa uk yura shukchata wayra wakman kayman kuyuchi q yupay, ¿chayta rikakuqchu riraykillapa?

²⁵ ¿Manaqachu uk runa kusala ĉhaniyjun mudanata, mudakushata rikakuq riraykillapa? Qamkunaqami yaĉhankillapa chaynu mudakur paykuna munashanllapakunalata ruraraqkunam, chay gubyirnupa wasinkunalapi tanllapa nir.

26 Chaqa, ¿imata rikakuqtaq riraykillapa? ¿Dyuspaq rimaq runata rikaq? Chiqaptami qamkunaqa Dyuspa rimaqninkunamantaqa nuqapaq kusa mas intrachikuqta rikaq riraykillapa.

27 Chaqa Shutichikuq Juanpaqmi, Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu niq:

‘Nuqami qampa naypaykita ukta kaçhashaq,
 imanutaq nanta kiçhar kamkachinllapa
 chaynu qampaq yaçhachikunanpaq’ nir.

28-29 Nishaykillapapis: Tukuy runakunamanta manami Juan yupay kusa allinla runaqa kashachu uklamapis. Chaqa tukuy runakuna, wakin impwistuta kubrakuqkunamapis, Juan rimatin uyakurqa, kwintata qukaranllapa paykunata Dyusqa chiqapta yanapayanqallapa nir. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinqa, kasur shutikuranllapa. Ashwan kananqa Dyusninchikpa mantakuyninpina mana kwintachaypaqla chaykunaqa, mastana intrakanllapa Juanmantaqa.

30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna-shuypaqa, mana kriyinaranllapachu imanumi Dyus chiqapta yanapayanqa nirmapis. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinpis mana kasur mana shutikuranllapachu”.

31 Chaymi Jesusqa niranpis:

“¿Imawantaq kumparayman kay tyimpupi runakunataqa? ¿Imakuna yupaytaq paykunaqa?

32 Kay runakunaqami, wamritukuna plasapi tar kaynu qayapanakunllapa chay yupay: ‘Kinakunatami waqachirayllapa. Piru qamkunaqami mana bayliraykillapachu. Chaynulla llakiypaq

takikunata takitiyllapapis, mana waqaraykillapachu' ninakun chaykuna yupay.

³³ Chaymi qamkunapis wamritukuna yupay, Shutichikuq Juan shamur kusata ayunatin, chaynulla mana binuta upyatinga niraykillapa: 'Juanqami dyablupa yarpuyinwan' nir.

³⁴ Chaymanta nuqa Dyusmanta Shamuq Runa kar, mikutiy upyatiy-shuypaqa qamkunaga ninkillapa: 'Kusala amryintu, upyalun, chaynulla Romapaq impwistuta kubrakuqkunapa, uchasapa runakunapa amigun' nir ima.

³⁵ Piru nuqapi kriyishanllaparayku Dyus munashanta rurar kawsaqkunami intrachikunllapa nuqaqami chiqapta Dyusmanta shamusha kani nirqa”.

Jesusmi, fariseo runa Simonpa wasinpi

³⁶ Chaymantaqa uk fariseo runami Jesustaqa kunachiran, wasinman rir mikunanpaq. Chaymi Jesusqa chay fariseupa wasinman yaykur misaman taran.

³⁷ Nataq chay pwiblullapimi kaq uk kusa uchayjun warmi. Paymi yacharan Jesusqashi chay fariseo runapa wasinman mikuq chasha nir. Chaymi alabastru butillitapi kusa mishki mutkiypaqla yakituta charikur charan.

³⁸ Charqa, kusalata waqar Jesuspa chakinpa yatanlaman tar, chay waqayninwan Jesuspa chakintaqa paqaq qallariran. Chaymantaqa aqchanwan chakichir chakinta muchar salaran chay mishki mutkiypaqla yakituwanqa.

³⁹ Chaymi chay fariseo, Jesusta qaraq apasha karan chayqa, kaynuta yarpuran: Chiqapta

kay runa Dyuspa rimaqnin karqa kwintata qukanman, imanu warmi karmi chaynu rurayan nirmapis. Yaĉhayanmanmi kusa uchayjun warmi nir.

⁴⁰ Chaymi Jesusqa niran:

—Simón, kayta willashayki.

Chaynu nitinga, chay fariseuqa niran:

—Willamay Yaĉhachikuq Taytituy.

⁴¹ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Ishkay runami dibiyaran uk runa pristasha karan chayta. Ukqa kinyintus dinaryuta dibiyaran. Nataq uknin-shuypaqa sinkwinta dinaryulata dibiyaran.

⁴² Chaymi mana pagrayta puytitinllapaqa, chay pristasha karan chayqa llakipar mana kubraran-nachu ishkantinta. Ma willamay Simón: ¿Chay ishkay runakunaqa mayqaynintaq chay qillayta pristasha karan chay runataqa mastafa munayanqa?

⁴³ Chaynu Jesús taputinga, Simonqa niran:

—Nuqataqa yarpuchiman, chay masta dibiyatin llakipar mana kubraran-chu chay paymi mastafa munayanqa nir.

Chaynu nitinga, Jesuspis niran:

—Chiqapta ninki.

⁴⁴ Chaynu Simón nitinga, warmiman Jesusqa tikrakar Simontaqa niran:

—¿Rikayankichu kay warmitaqa? Simón, nuqa wasikiman yaykamutiyqa, ĉhakiyta paqakunay-paqa mana yakuta qumaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, ashwan ĉhakiyta waqaynin-wan paqar aqchanwan chakichishamapis.

⁴⁵ Qamqami mana saludar muchamaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, yaykushaymanta-pacha mana shaykuq muchamasha êhakiylapi.

⁴⁶ Chaynulla qamqa asaytiwan mana umaylatapis salashaykichu. Piru kay warmisitaqami, ashwan êhakiyta salasha chay mishki mutkiypayla yakituwan.

⁴⁷ Chayrayku nishuni, kay warmisitatami kusa achka uchankunamanmatapis llakipar pirdunani. Chaymi payqa kusata munaman. Piru mayqantapis ashililata pirdunashaqa, mana yanqa munamanchikchu.

⁴⁸ Chaymantaqa chay warmita niran:

—Uchaykikunamantaqami llakipar pirdunashuni nir.

⁴⁹ Chaynu Jesús nitinga, chay wakin chaypi kaqkunaqa paykunapura tapunakuq qallarirantllapa kaynu nir: “¿Imataq kay runaqa uchanllapakunamanmatapis pirdunakunanpaqqa?”

⁵⁰ Chaynu ninakuyatinllapaqa, Jesusqa chay warmisitataqa niran:

—Mamitay, chiqapta kriyimashaykiraykumi washakashayki. Qamnami rikunki nir.

8

Kay warmikunami yanaparan Jesusta

¹ Chaymantami, Jesusqa puriran achka pwiblukunata, chaynulla taksha pwiblitukunata, yaêhachikuqnu Dyuspa shumaq rimayninta washakarna paypa mantakuyninpi kawsananllapapaq. Pullanqami dusi yaêhakuqninkuna karan.

² Chaynullami pullanqa karanpis chay warmikuna, dyablupa yarpuyinwan, ukman qishaywan kaqkunata allichashankunapis. Paykunaqami kaykuna karan: María. Paytami María Magdalena niqllapapis, Magdalamanta kashanrayku. Kay Mariamantami, syiti dyablupa yarpuyininkuna llugshisha karan.

³ Chaynullami karanpis Chuza shutiq runapa warmin Juana. Kay Chuzami, Herodespa imankunata rikaq karan. Ukqami karan Susana; chaynullami wakin achka warmikunapis. Paykunami iman kaqlawanmapis yanapaq Jesustaqa.

*Jesumi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Tukuy pwiblukunamantami kusala achka runakuna Jesús kayashanman tantakaranllapa. Chaymi Jesusqa kay kumparasyunta paykunataqa parlaran:

⁵ “Uk runami tarpukuq riran êhakranman. Chaymanta shikwakutinqa wakin simillanqa nanman rataran. Chaymi saručharanllapa, chaynulla pari q kurukuna mikuran ima.

⁶ Wakin simillakunaqa rataran rumipa ananman. Chaymanta nasirnaqa, das chakiran yaku-rayku.

⁷ Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna pullan winar, limpu çhamitachiran.

⁸ Piru wakin simillakunaqami kusala shumaq pachaman ratar, nasimur puquran. Chaymi kada similla syinllata puqutin kusala achkata kuschakuran”.

Chaynu nirnaqami, kusa jwirtita kaynu niranpis: “Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa” nir.

*¿Imapaqmi yaĉhachikuran kumparasyunkunawan?
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)*

⁹ Jesuspa yaĉhakuqninkunami tapuran:

—¿Ima nishaq niyantaq kay kumparasyunqa? nir.

¹⁰ Chaymi Jesusqa niran:

—Qamkunatami unay mana intrakaypaq kasha katinmapis, kananqa Dyusqa intrachishuyanllapa imanumi payqa mantakun nirmapis. Piru wakin runakunata-shuyapaqami willani kumparasyunkunalawan. Chayna michka chapakurmapis ama rikakunanpaq, chaynulla michka uyakurpis ama intrakananllapapaq.

*Jesusmi tarpukuqpaq yaĉhachikushanta
intrachikuran
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)*

¹¹ “Kaynutami munan niyta chay kumparasyunqa: Chay simillaqami, Dyuspa rimaynin.

¹² “Chay similla nanman ratasha nirqami intrachimanchik, Dyus rimashanta uyakutin chaymanta dyablu shamurqa yarpuyinpi purichiyashanta das qunqachin, amana kriyir washakananllapapaq nir.

¹³ “Nataq chay similla rumipa ananman rataran chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq. Chaymanta chay simillakuna mana allita ĉhupakusha yupaymi uk tyimpulapaq kriyir qischakarqa das paymanta ashun nir.

14 “Wakin simillakuna kasha ruriman ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus rimashanta uyapaqkunapaq. Piru chay yarpupakushankuna, kusata imakunata munapashankuna, chaynulla munashanta rurashankuna imaqa, allmanta allmantaqa limpu çhamitachiq yupay mana dijanchu puqunanpaqqa.

15 “Piru simillakuna chay kusa shumaq pachaman rataran chaykunaqami intrachimanchik, chay allinla shunquyjun kar Dyus rimashanta uyakur imuraslapis allita kasur, kusalata puquq yupay kawsaqkunapaq nir.

Jesumi kumparasyunta ruraran uk lamparawan

(Mr 4.21-25)

16 “Manami mayqanpis uk lamparataqa kachkanchu imawan pampananpaq manaqa paranpa çhakinman çhurananpaqqa. Ashwanmi unaqlapi çhuran tukuyla yaykuqkunata achkirachinanpaq.

17 Chaynullami kanan qamkunata willashutiyllapa wakinkunapaq pakaplla yupay kaqkunaqami, maydiyaqa uk lampara achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin allita intrakanqallapa.

18 “Chayraykumi allita uyakuyllapa: Chaqa mayqanpis intrakar kasukuqkunataqami masta intrachishaq. Piru chay mana intrakaqkunata-shuypaqami intrakayanina niyashanmatapis limpula qunqachishaq”.

Jesuspa mawan ukninkuna

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19 Chaymantami Jesuspa mamanan ukninkunaqa, çharanllapa chay maypiçhi Jesús kayashan-lawman. Piru kusala achka runakuna kashan-rayku naypanman mana qimikayta puytiranllapachu.

20 Chaymi mayqançhi Jesustaqa kaynu nir willaran:

—Mamaykiwan uknikikunami chay waqtapi ministishuyan nir.

21 Jesusqa niran:

—Mayqanpis Dyus rimashankunata uyakur, chay nishannullata ruraqkunami, mamaywan ukniykunaqa nir.

Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasilachiran

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Uk diyapi, Jesusqa uk yaku karruman yaykuran yaçhakuqninkunawan. Chaymi paykunata niran:

—Rishunllapa quçhapa uklaw manyanman nir.

Chaymi riranllapana.

23 Chaymanta quçhata pasayatinllapaqa, Jesusqa punuran. Chaykamanqami, kusalata wayra rikarimuran. Chaymi chay quçhamapis wakmanta kaymanta maqchikaq qallariran. Chayna, chay yaku karrumanqa yaku untaq qallaritin, yakuman chinqananlapaqla karanllapa.

24 Chaynu tukuyatinga, Jesusta rikçhachir kaynu niranllapa:

—¡Yaçhachimaqniyllapa! ¡Yaçhachimaqniyllapa!
¡Yakumanmi chinqayanchikllapana! nir.

Chaymi Jesusqa sharir, wayrawan yaku maqchikaqtaqa willatinla, limpu qasillaran.

²⁵ Chaymanta yaçhakuqninkunata niran:

—Ima, ¿manaraqchu allita kriyinkillapa? nir.

Piru paykunaqami kusata manchakushan-rayku dispantakashalla, tapunakuyaqllapa: “¿Imanu runataq kayqa? Chaqa wayrawan yakumatapis willatinla, kasun-ari” nir.

Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan runa

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Chay quçhata riyarqami, çharanllapa Galileapa naypanpi Gadara * shutiq lugarman.

²⁷ Chaymi, Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, chay lugarmantaqa dyablupa yarpuyinwan kaq uk runa yarqamur Jesusman qimikaran. Chay runaqami unayna mana raçhpayjunnachu puriq, chaynulla mana wasipinachu taqpis. Ashwanmi pantyunkunapina taq.

²⁸ Chaymanta Jesusta rikarqa, kusala jwirtita qayçhakur paypa naypanpi qunqurir kaynu niran:

—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Rugashaykimi ama qisçhamanaykipaq! nir.

²⁹ Chaynuqami chay dyablupa yarpuyinwa niran, runamanta lluçshinanpaq Jesús anyashan-rayku. Chaqa kutir kutirmi chay dyablupa yarpuyinwa chay runataqa aypaq. Chaymi runakuna michka makinkunata, çhakinkunata alli kadinakunawan watatinllapamapis chay runaqa pitiq. Chaynumi ashwan chay dyablupa

* **8:26** Wakin iskribikashakunapimi “Gerasa” nin.

yarpuyninga chunllaq lugarkunaman apaq chay runataqa.

³⁰ Chaymi Jesusqa chay runataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imataq shutinki?

Chay runaqa niran:

—Shutinimi ‘Legión’. †

Chaynuqami niran, dyablupa yarpuyinkuna paypi kusa achka kashanrayku.

³¹ Chaymi chay dyablukunaqa, Jesusta rugaran ama chay manchaypaq uêhku ruriman kaçhananllapapaqchu.

³² Chay sirkakunapimi achka kuchikuna shitqakuyatin, chay dyablupa yarpuyinkunaqa Jesusta rugaran, chay kuchikunaman yaykunanllapapaq. Chaymi Jesusqa yaykuyllapa niran.

³³ Chay dyablupa yarpuyinkuna chay runamanta yarqurqa, chay kuchikunaman yaykuranllapa. Chaymi chay kuchikunaqa kallpaq qallariran qaçata uray. Chaymanta quêhman yaykur êçuqar wanuranllapa.

³⁴ Chaymi chay kuchita michiqkuna, tukuy chay pasashanta rikarqa, kallpar riranllapa chay pwiblupi runakunata, chaynulla êhakrapi taqkunatapis parlaq.

³⁵ Parlakutinllapaqa runakunaqa llugshiranllapa rikaq chay pasashankunataqa. Chaymanta Jesús kayashanman êharqa, chay runataqa Jesupa naypanpi yarpuyinpin, mudakusha taqta rikar manchakuranllapa.

† **8:30** Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

³⁶ Piru chay tukuy ima pasashakunata rikaqku-naqa, manyaqlla parlakuranllapa imanumi alliyaran chay runaqa nirmapis.

³⁷ Chaymi chay Gadara shutiq lugarmantaqa, tukuyta runakunaqa Jesusta rugaranllapa, chaymantaqa rinanpaq uklawta. Chaqa kusatari manchakuyaranllapa. Chaymi Jesusqa yaku karruman yaykur riran.

³⁸ Chay dyablupa yarpuyinmanta alliyasha chay runaqa, Jesusta rugayaran paywan rinanpaq. Piru Jesusqami chay runataqa kidananpaq kaynu niran:

³⁹ –Riy wasikiman. Chayna parlakuy Dyus imanumi llakipar yanapashusha nirmapis.

Chaymi chay runaqa rir parlakuran tukuyta chay pwiblupiqqa, imatami Jesús paypaq rurasha nirmapis.

Jesumi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Chaymanta Jesús chay quêhapa uklawninmanta tikrakar shamutinqa, chaypi kaq runakunaqa kusalata aligriyaranllapa yarayashanllaparayku.

⁴¹ Chaymi, uk runa Jairo shutiq êharan. Chay Jairumi tantakananllapa wasipi uk mantakuq kaq. Paymi Jesuspa naypanpi qunqurikur rugaran wasinman rinanpaq.

⁴² Chaqa wanuypaqna karan chay runapa uklayla warmi wamran kaqqa. Wamranqami dusi añuyjunna kasha kanqa.

Piru Jesusqami kusa achka runakunapa rurinta riyashanrayku, kusalata kiçhkichiyaranllapa.

⁴³ Chay runakunapa rurintami riyaran uk warmipis. Chay warmimi dusi añupaqna yawarnin shamutin qishaq karan. Chaymi rimidyakuqkunapi, kusalata gastaran iman kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis allicharanchu.

⁴⁴ Kay warmisitami Jesuspa ikinlawta qimikar raçhpanpa manyanta kamaran. Chaynu kamatin-lami, chay kutilla yawarnin shamuqqa qasillaranna.

⁴⁵ Chaymantaqa Jesusqa tapukuran:

—¿Pitaq kamamasha? nir.

Chaymanta tukuy “Mana mana” niyatinga, Pedruqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, kusala achka runakuna kashanraykumi, kiçhkipi kumsashuyan ima nir.

⁴⁶ Piru Jesusqami niran:

—Mayqançhi kamamasha. Chaqa nuqami kwintata qukasha kani, pudirniy yarqusha nir.

⁴⁷ Chaymanta chay warmiqa imanupis mana niyta puytirqa, chukchukyaqnulla rir Jesuspa naypanpi qunqurikuran. Chaymi tukuypa naypanpi rimaran imanumi Jesuspa raçhpanta kamarla alliyaran nir ima.

⁴⁸ Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina. Chayraykumi aligrilana rikuy.

⁴⁹ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay tantakananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasinmanta uk runa çhar kaynu niran:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qillakachiynachu yaĉhachikuqtaqa nir.

⁵⁰ Piru Jesusqa chaynu niqta uyarqa, niran:

—Ama manchakurchu, nuqalapi kriyiy. Chaymi wamraykiqa allianqa nir.

⁵¹ Chaymanta Jesús wasiman ĉharnaqa, Pedruta, Santiaguta, Juanta, chay wamrapa taytanta, mamanta imala rurimanqa yaykuchiran.

⁵² Tukuymi waqayaranllapa chay wanushapaq llakir. Piru Jesusqa niran:

—Ama waqayllapachu. Kay wamraqami mana wanushachu, punuyanlami nir.

⁵³ Chaynu nitinmi, tukuyla asiparanllapa paytaqa. Chaqa yaĉhayaranllapari wanusha nir.

⁵⁴ Chaymantami Jesusqa makinmanta aypar kusala jwirtita rimar niran:

—¡Mamitay sharimuy! nir.

⁵⁵ Chaynu nitinmi kawsamur, sharimuran. Chaymantami Jesusqa kaĉhakuran qarananllapapaq.

⁵⁶ Chaymi taytankunaqa, kusa dispan-takashalla kidaranllapa. Piru Jesusqa niran, ama mayqantapis parlananllapapaqchu, chay rurashankunapaqqa nir.

9

Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata kaĉharan yaĉhachikunanllapapaq

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesusqa tantaran tukuynin dusi yaĉhakuqninkunata. Chaymantami yaĉhayninta, pudirninta ima quran, tukuy dyablupa

yarpuyninkunata itakunanllapapaq chaynulla qishaykunamanta allichakunanllapapaq ima.

² Chaynumiri yaĉhakuqninkunataqa kaĉharan Dyuspa mantakuyninpaq yaĉhachikunanllapapaq, qishaqkunata allichananllapapaq ima.

³ Kaynu nirmi kaĉharan:

“Nanpaqqami ama imalatapis aparchu rinkillapa: Bastunta, alburjata, tantata, chaynulla qil-layta, mudakunaykipaq raĉhpaykillapa imamat-apis.

⁴ Mayqan wasiman ĉharpis, chaymantaqa ama llugshinllapachu, chay lugarmanta rinaykillapakaman.

⁵ Imanupi mayqan pwiblupi mana samachishunatinllapaqa, ĉhakikillapapi kaq pulbumatapis ĉhaspir llugshir rinkillapa. Chaynu rurarqami intrachinllapapa: ‘Manami nuqakunapa kwintaynachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa’ nir”.

⁶ Chaynu nitinmi, paykunaqa riranllapana tukuy pwiblitukunata Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikuqnu chaynulla qishaqkunata allichaqnu ima.

*Jesuspaqmi Herodes yaĉhanaran
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷ Chaymantami tukuy chay pasashankunapaq gubyirnu Herodesqa uyaparanna. Piru mana yaĉhayaranchu imanumi kanqa nirmapis. Chaqa Jesuspaqqa ukkunaqa niqllapa: “Juan wanushanmanta kawsamusha” nir.

⁸ Ukkuna-shuypaqa niqllapa: “Dyuspa rimaqnin Elías shamunanpaq karan, chay

shamusha” nir. Chaynulla wakinkunapis niqllapa: “Dyuspa unay uk rimaqninkuna kawsamusha kanqa” nir.

⁹ Chaynu niyatinllapamapis, Herodesqa paylla niran: “Chaqa nuqalla niray, Juanpa umanta pitinanllapapaqqa. Chaynu katinga ¿mayqan-taq kanqaqa chay runapaq kusata rimayanllapa chayqa?” nir.

Chaymi chiqapta yaĉhanar Herodesqa kusalata Jesustaqa tariyta yarpuran.

*Jesumi sinku mil runakunata qararan
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)*

¹⁰ Chaymanta chay apustulninkuna tikrakamurqa Jesustaqa parlaranllapa tukuy imakunata rurashanllapata. Chaymi Jesusqa paykunalata apar riran Betsaida pwibluman.

¹¹ Piru runakunaqa, Jesusqa Betsaidapi nir yaĉharqa riranllapa. Ćhatinllapaqa Jesusqa samachiran. Samachirqa runakunataqa willaran imanumi Dyus mantakun nir, chaynulla paykunapa naypanpi qishaqkunata allicharan, ima.

¹² Chaymanta limpu tardiyatinnaqa, Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar, kaynu niranllapa:

—Taytituy, runakunata willay rir chay shipchakaq pwiblitukunaman, lugarkunaman ima mikunanllapata rantir mikur samanallapapaq. Chaqa kay lugarpiqami mana imapis kanchu nir.

¹³ Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:

—Qamkuna qarayllapa, nir.

Chaynu Jesús nitinga paykunaqa niranllapa:

—Chaqa sinku tantitawan ishkay piskaditula kan. ¿Maymantashi kay kwichka achka runakunapaqqa mikuymatapis rantishunllapaqa?

¹⁴ Chaqa tukuyninqa chaypi kaqkunaqa ulqukunala sinku mil (5,000) kasha kanqallapa. Piru Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

—Willayllapa chay runakunaqa tanqallapa sinkwinta, sinkwinta nir.

¹⁵ Chaynu nitinga, yaĉhakuqninkunaqa tukuy runakunataqa samachiranllapa.

¹⁶ Chaymanta Jesusqa chay sinku tantitawan, ishkay piskadituta aypar unaq syiluman chapaku; chaykunapaq payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami chaykunataqa pidasu pidasu pakir yaĉhakuqninkunata quran tukuyula chaypi kaqkunata aypachinanllapapaq.

¹⁷ Chaynumi tukuyula mikuranllapa tiqllananllapakaman. Chaymantaqami chay tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi kanastata tantaranllapa.

Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Uk diyapimi Jesusqa payla Taytanman mañakuyar, yaĉhakuqninkuna pullan katin, paykunataqa tapuran kaynu:

—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

¹⁹ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir.

Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa unay rimaqnin kawsamusha kanqa nir.

²⁰ –Qamkunapaq-shuypaqa ¿mayqantaq kani? – nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

–Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa (Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Chaynu nitinllapaqami Jesusqa paykunataqa niran, ama mayqantapis willananllapapaqchu, chay yaĉhayashanllapataqa. Chaymi kaynu niranpis yaĉhakuqninkunataqa:

²² “Dyusmanta Shamuq Runataqami ruku mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhiqnir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

²³ Chaymantaqa tukuyta Jesusqa niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu waran waran nuqalapi yarpur shachinakunqallapa.

²⁴ Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

25 Piru mayqanpis kay pachapi kaq iman munashanta tantakur mana washakatingqa, ¿imapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa?

26 Chaymi nuqaga nini, nuqamanta pinqakuqkuna, chaynulla chay rimashaykunamanta pinqakuqkunamantaqa, nuqapis llipyalla pudirniyan shamurqa pinqakushaq paykunamantaqa. Chaqa chay diyaqa shamushaq Taytaya kusal llipyalla pudirninwan, kusa allinla angelkunawan ima.

27 Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaqkunaqa wakinllaqa Dyus mantakuqtaqa rikanqallapa manaraq wanuyarchu”.

Jesusmi kusa llipya intirupaq tikrakan
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Chay parlashanmanta uchu diyamana pasasha katingqa Jesusqa Pedruta, Santiaguta, Juanta ima apar rir iqaran uk sirkaman, chaypi Dyusman mañakunanpaq.

29 Chaynu mañakuyatingami Jesuspa qaqlanqa kusa ukman shumaqpaq tikrakan. Chaynulla raçhpanmapis kusala yuraq llipya intirupaq tikrakan.

30 Chaykamanmi ishkey runakuna rikarimusha Jesuswan parlayan. Chay ishkey runakunaqami Moiseswan Elías karanllapa.

31 Chay paykunaqami kusa llipyaypa rurinpi shasha parlayanllapa, imanumi Jesús qischakar Jerusalenpi wanuyanqa nir.

32 Pedruqa wakinninwan allipla punuypaq karmapis, allipta shachinakur Jesuspa chay

llipyaynintaqa rikakuranllapa. Chaynulla Jesuswan ishkey runa parlaqtapis rikaranllapa.

³³ Chaymanta chay ishkey runakuna Jesusmanta ashuyatinnaga, Pedruqa Jesusman qimikar, kaynu niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa! Rurashaqllapa kimsa chukllitakunata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta Eliaspaq nir.

Piru chaynu nirmapis Pedruqa mana yarpuyinpichu chaynuqa rimayaran.

³⁴ Chaynu rimanankamanqa puktay limpu pamparanllapa. Chaynu puktay pampatinllapaqa alliplata manchakuranllapa.

³⁵ Chaymantaqa chay puktaypa rurinmantaqa Dyus kaynu niran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa. *

¡Paylatami kasunkillapa!” nir.

³⁶ Chaynu chay rimayta uyapatinllapala Jesusqa payla kasha karan chaypiqa. Piru chaynu katinmapis, chay tyimpuqa, uyasha chaykunaqa mana imalatapis pitapis willaranllapachu, chay rikashanllapataqa.

Jesumi allicharan dyablupa yarpuyinwan kaq wamrata

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Chaymanta allaqnin diya unaq sirkamanta ishkimutinllapaqa, Jesusta tariqqa kusala achka runakuna riranllapa.

³⁸ Chaymi chay kusa achka runakunapa rurinmanta uk runa, kusa jwirtita kaynu niran:

* **9:35** Wakin iskribikashakunapimi nin: “Kaymi akrashay Wamrayqa” nir.

—Yaĉhachikuq Taytituy, kusalatami rugashayki rikanaykipaq kay uklayla wamrayta.

³⁹ Chaqa paytami dyablupa yarpuynin aypar kusata qayĉhachir atakita qur, shiminmantapis pusquta itakuchin. Chaynulla kusata qischarmi kusa llakiypaqta dijan.

⁴⁰ Chaymi chay yaĉhakuqnikikunata mañakuray dyablupa yarpuynintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir.

⁴¹ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna, chaynulla mana allinta ruraqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuy wamraykitaqa nir.

⁴² Chaymi chay wamrata Jesusman qimitinaga, chay dyablupa yarpuyninga wamrataqa pachaman ratachir atakita quran. Chaynu ruringa Jesusqa, chay dyablupa yarpuynintaqa anyarlla itakur, chay wamrataqa allintana taytanwan dijaran.

⁴³ Chayta tukuyla rikaqkunami kusa dispantakashalla kidaranllapa, imanumi Dyusqa rurrayta puytin nir.

*Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)*

Chaynu Jesús tukuy imata rurashanrayku runakuna kusa dispantakashalla kanankamanmi, payqa yaĉhakuqnikunataqa niran:

⁴⁴ —Kay nishuyanillapa chayta allita uyakur ama qunqayllapachu, Dyusmanta Shamuq

Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa nir.

⁴⁵ Chaynu nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaqa Dyusmi nisha karan amaraq intrakananllapapaqchu. Chaynullami manchakur Jesustaqa mana tapuranllapachu, imapaqmi chaynu rimasha nirmapis.

*¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)*

⁴⁶ Chaymantami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykunapura willanakuq qallariranllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir.

⁴⁷ Chaymi Jesusqa imatami yarpuyanllapa nir kwintata qukar, uk wamrituta paypa pullan shachir,

⁴⁸ yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa shutiypi kay wamrituta shumaqta samachiqqami, nuqallatana samachimayan. Chaynulla nuqata samachimaq-shuypaqa, mayqanĉhi kaĉhamasha chayta samachiyan. Chaqa tukuy qamkunamanta mana kwintachaypaqla kaqmi, Dyuspaqqa kusa mas allinpaq riqsikasha kanqa”.

*Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburn-
inchik*

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Chaymantaqa yaĉhakuqnin Juanqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta

ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana nuqanchikkunawanchu purin nir.

⁵⁰ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Ama ‘Mana’ niyllapachu. Chaqa mayqanpis nuqanchikpa mana kuntranchik karqami, faburninchik kanqa nir.

Jesusmi Santiaguwan Juanta anyaran

⁵¹ Jesús syiluman rinanpaq tyimpu çhamuyatinnaqa, kusata animakur riran Jerusalén pwiblumanaqa.

⁵² Chaymi wakinta kaçharan naypaqta rir, Samaria lugarpa uk pwiblitunpi wasita tarir kamakachitinllapa chaylapi samanallapapaq.

⁵³ Piru chay Samariamanta kaqkunaga mana samachinaranllapachu, Israelmanta kaqkunawan mana piçhunakuq kashanrayku. Chaqa paykunaqari yaçharanllapa Israelmanta kar Jerusalemman riyannir.

⁵⁴ Chaymi yaçhakuqninkuna Santiaguwan Juan chayta rikarqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Taytituy, ¿munayankichu [Dyuspa unay rimaqnin Elías rurashannulla] † nuqakunapis syilumanta nina shamunqa nitiyllapa, shamur paykunata rupachir tukchinanta?

⁵⁵ Chaynu nitinllapami Jesusqa paykunalawman tikrakar anyaran [kaynu nir:

—Qamkunaqami mana allin yarpuyuniyun kashaykillaparayku mana yaçhankillapachu imatami rimayankillapa nirmapis.

⁵⁶ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami, mana runakunata chinqachinanpaqchu

† 9:54 Masta intrakanarqa rikashunllapa 2 Reyes 1.10.

shamusha. Ashwanmi shamusha runakunata washananpaq].

Chaymantaqa riranllapa uk pwiblitumanna.

*Jesusmi paywan rinaqkunata kaynu nin
(Mt 8.19-22)*

⁵⁷ Nanta riyatinllapaqami, uk runa kaynu niran Jesustaqa:

–Taytituy, mayta ritkipismi pullayki rinayani nir.

⁵⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

–Surrुकunami maĉhayniyun pununanpaqqa. Chaynulla pariĉ kurukunapis qushayjun ima. Piru Dyusmanta Shamuĉ Runapaĉ-shuypaqami mana kanchu maylapipis umanta sintikuchinallapaqmapis nir.

⁵⁹ Chaymantaqa ukta niran:

–Shamuy nuĉawan rishun nir.

Chaynu nitinmi chay runaqa niran:

–Taytituy, dijamay rishaĉ taytay wanutin pampaqraq. Chaymantanami rishun nir.

⁶⁰ Jesusqa niran:

–Chaqa mana nuĉapi kriyiqkunaqami imanutaq wanushakunamaqa chaynu. Chaymi dijay wanushakunaqa paykunapurana pampanakunqa. Ashwan qamqa rir yaĉhachikuy imanumi Dyus mantakun nir ima.

⁶¹ Qashan ukqa niran:

–Taytituy, nuĉami pullayki rinayani. Piru puntataqa dijamay rishaĉ wasiypi kaqkunata ‘Rishaqna’ ninaypaq.

⁶² Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Mayqanpis aradunpi aypakusha yapukuyar, ikiman chapakuqnu riqqami, Dyuspa mantakuyninpaqqa mana sirbinchu nir.

10

Jesusmi sitinta akrashankunata kaçharan yaçhachikunanillapapaq

¹ Chaymantami Amitunchik Jesusqa akraran sitinta * runakunata. Chaynu akrarmi, ishkay ishkay kaçharan paypa naypantaqa, chay tukuy pwiblukunaman, lugarkunaman rinanpaq karan chaykunaman.

² Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunataqa niran:

“Chiqaptami kusichaqa kusala achka. Piru aykalami trabajaqkunaqa. Chayraykumi chay kusichapa amunta mañayllapa, pay kaçhananpaq trabajaqkunata, paykunana tantananllapapaq nir. †

³ Riyllapana. Piru allita kwintata qukarmi rinkillapa. Chaqa qamkunata kaçhashurllapaqa uk uyshitakunata surrukunapa rurinta kaçhaq yu-paymi kaçhashuyanillapa.

⁴ “Amami apankillapachu qillayta purichina talqitata, alburjata, chaynulla uk llanqikunamatapis. Chaynulla nankunapi mayqanta saludarqa, amami maykaman parlar shankillapachu.

⁵ Uk wasiman yaykurqa, naypaqtaqa saludakunkillapa kaynu nir: ‘Dyus yanapashutinllapami kusa shumaq kankillapa kay wasipiq’.

* **10:1** Wakin iskribikashakunapimi “Sitintay-dus” nin. † **10:2** Kusichananpaq chaykunaqami, Jesuspi tukuy manaraq kriy-iqkuna. Kusichapa amunqami Tayta Dyus. Nataq chay trabajaqkunaqa, Dyuspaq yaçhachikuqkuna.

6 Chaynu nitkillapa, chaypi kaqkuna kusa shumaqta uyakur intrakatinllapaqa, Taytanchik Dyusmi shumaqta yanapanqa. Piru mana kasushutinllapa-shuypaqami mana imapis kanqachu.

7 Chaynu chay wasipi kusa shumaqta uyakur intrakatinllapaqa, chayllapi kidankillapa. Chaymi chaypi mikunkillapa, upyankillapa imalatapis qushutinllapaqa. Chaqa uk trabajaqqami pagrakayta puytin.

8 “Chaynulla uk pwibluman chatkillapa shumaqta intrakar samachishutinllapaqa, mikuyl-lapa imalatapis qarashutinllapaqa.

9 Chaypi qishaqkuna katinga, allichar, kaynu ninkillapa: ‘Dyuspa mantakuyninmi, shipchana qamkunapaqqa’ nir.

10 Piru uk pwibluman chatkillapa mana kasushutinllapaqa, waqta kallikunaman yarqunkillapa, kaynu nir:

11 ‘¡Kay pwibluykillapapa allpankuna kay chakiyllapapi aypakushanmatapis qamkunapa naypaykillapapi chaspichikushaqlapa mana kasumashaykillaparayku! Piru Dyuspa mantakuyninqami shipchana qamkunapaqqa’ nir.

12 Nishaykillapa: Chay jwisyu diya chamutingami chay pwiblupaqa kastiguqa kusala mas manchaypaq kanqa, Sodomamanta runakunamanmatapis nir.

Wakinkunaqami Jesuspiqa mana kriyinpachu

(Mt 11.20-24)

13 “¡Ay Corazín pwiblu! ¡Ay Betsaida pwiblu! Kay milagrukunata qamkuna rikanaykillapapaq rurasha kani, chay milagrukunata Tiro shutiq pwiblupi, Sidón pwiblupi rurasha katiymaq, paykunaqa aykapina Dyuspi kriyir uchankunata dijar, saqalla raçhpankunata yakakur, uçhpapa anan tasha kanmanllapa.

14 “Piru jwisyu diya çhamutinqa, qamkunapaq kastiguqa mas kanqa, chay Tiro pwiblumanta, Sidón pwiblumanmatapis.

15 Qamkuna Capernaúm pwiblupi taqkuna, çyarpunkillapachu washakar syiluman riyankillapa kanqa? nir. Ashwanmi qamkunaqa tukuy tyimpupaq kastigakanaykillapapaqna itakukankillapa.

16 “Chaqa mayqanpis qamkunata uyakushuqkunaqa, nuqatapis uyakumayan. Chaynulla qamkunata disprisyashurllapaqa, nuqatapis disprisyamayan. Nataq nuqata disprisyamar-shuypaqa chay kaçhamasha chayta disprisyayanllapa”.

Jesús sitintata kaçhashankunami tikrakamuranllapa

17 Chay sitinta runakuna rishakunaqa, tikrakamuranllapa kusa aligrila, kaynu nir:

—¡Taytituy, tukuy dyablukunapa yarpuyinkunata qampa shutikiipi anyatiyllapaqami kasumanllapa! nir.

18 Jesusqa niran:

—Chiqaptami chaynu. Chaqa nuqami rikaray Dyus unaq syilumanta Satanasta itakamutin, uk rilampa yupay ratamuqta.

¹⁹ Chaynu dyablupa pudirnin kasushunanllapapaqmi pudirta qushurayllapa. Chaymi kuli-brakunapa, alakrankunapa rurinpi puritkillapamapis mana imanachishunqallapachu.

²⁰ Piru amami chay dyablupa yarpuynta any-atkillapa kasushushanllaparaykulaqa aligriyayllapachu. Ashwanmi masta aligriyayllapa unaq syilupi shutikillapa iskribikashanrayku.

Jesusmi aligriyaran

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Chay kutillami, Jesusqa Santu Ispiriturayku kusalata aligriyar niran:

“¡Taytay! Qammi kay pachapa, unaq syilupa amun kanki. Chayraykumi alabashuni. Chaqa qamqami kananqa chay mana kwintachaypaqla kaq runakunata intrachishayki unay chay kusa yaçhaq, kusa intrakaq runakunata pakar mana intrachishaykitaqa. Chaynumiri Taytituy. Chaqa qammi chaynu kananpaqqa munashayki kasha” nir.

²² Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Taytaymi tukuy imata qumasha rikanaypaq. Piru manami mayqanpis riqsimanchu Dyuspa Wamran kani nirqa. Ashwan Taytaylami riqsiman. Chaynulla manami mayqanpis Taytayaqa riqsinllapachu. Ashwan nuqa Wamranlami riqsinini. Chaynu Wamran kashayraykumi mayqantapis riqsichinashaytaqa riqsichiyta puytini”.

²³ Chaynu nirqa, yaçhakuqninkunaman tikrakar paykunalata niran:

“Kusa shumaqmi kanqallapa, qamkuna kay rikayashaykillapata rikaqkunaqa.

24 Chaqa nishaykillapapis: Dyuspa achka rimaqninkuna, mantakuq runakuna ima, kanan rikayankillapa chayta, chaynulla uyapayankillapa ima chaytaqa, rikayta uyapayta ima munaqlapa. Piru paykunaqami michka chaynu munarmapis mana rikaranllapachu chaynulla mana uyaparanllapalamapischu” nir.

Samariamanta runapaqmi Jesús kumpara-syunta ruraran

25 Chaymanta Moisés mantakushanta uk kusata yaêchar yaêchachikuqmi, ima ninqashi nir, kaynu Jestusta tapuran:

—Yaêchachikuq Taytituy, ¿imatana rurayman tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

26 Jesusqa niran:

—¿Imatataq nin Dyus nitin Moisés mantakushanpiqa? ¿Imatataq liyiyanki?

27 Chaynu nitinmi chay yaêchar yaêchachikuqqa niran:

—Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, jwirsaykiwan, yarpuynikiwan ima. † Chaynulla llakiy runa masikikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapaq llakinki chaynulla nir.

28 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Allintami nishayki. Chayta ruraraqami, tukuy tyimpupaqna kawsanki nir.

29 Piru chay yaêchar yaêchachikuqqa, chay tapukushanpaq kwintata qukar mana pinqaypi kidanar kaynu niran Jestustaqa:

—¿Pitaq runa masiyqa?

† 10:27 Masta intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 6.5; Levítico 19.18.

30 Chaynu taputinmi, Jesusqa Israelmanta uk runata ima pasashanta kaynu nir parlaran:

“Israelmanta uk runami nanta riyaran Jerusalenmanta Jericuman. Chaymantami suwakuqkuna rikarimur payta arkar limpu raçhpanlamatapis kitaranllapa. Chaynu rurarmi kusata qischar, wanushata yupay dijar riranllapa.

31 “Piru imanupîchi uk kura chay nanta pasayaran. Chayna chay qischakasha runa usuraqta rikarqa, uklawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

32 Chaynullami levipa ayllunmanta Dyusta adurananllapa wasipi sirbikuqpis, chayta pasayaran. Piru paypis chay qischakasha usuraq runata rikarqa, uklawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

33 “Piru Israel runakunapaq uk mana kwin-tachaypaqla Samariamanta runami, chay nanlata pasayarqa chay runa qischakasha usuraqta rikarqa, chay pay-shuypaqa kusata llakiparan.

34 Chaymi, chay runaman qimikar, lisyakashankunata rimidyaran asaytiwan, ubapa yakun binuwan ima. Chaymanta raçhpakunawan wataran. Chaynu rimidyarmi, burritunpa anan tachir samanallapa uk wasiman apar kuytaran.

35 “Chayna allaqninga, chay Samariamanta runaqa ishkay qillaysituta urqur chay wasipa amunta qur, kaynu niran: ‘Kay runitutami kuytapamay. Imanupi masta gastatkiqa tikrakamur pagrashayki’ nir”.

Chaymanta Jesusqa niranpis:

36 –Chaynu kay kimsakuna qischakasha runata rikashanpaq parlashushaymantaqa, ¿mayqannintaq paypa kwirpunllata yupay runa masinta kuytaran?

37 Chaynu Jesús nitinmi, chay yaêchar yaêchachikuqqa niran:

–Chay kusalata llakipar yanaparan chaymi, nir. Jesusqa niran:

–Chaynu katinga qampis rir chayllata ruray nir.

Jesusmi Martawan Mariapa wasinpi

38 Chaymantami Jesusqa chay maymanêchi riyaran chayman riyarqa, êcharan uk pwiblituman. Chaypimi, uk warmi Marta shutiq, wasinpi samachiran.

39 Kay Martami uk irmanayjun kaq. Paymi shutiq María. Chay Mariami Jesuspa êchakilanpi taran uyakunanpaq Jesús nishanta.

40 Piru Martaqa, imankuna rurananpaq kusa achka katin Jesusman qimikar kaynu niran:

–Taytituy, ¿manachu qamqa yarpunki irmanay pullayki katin nuqala imatapis rurani nirqa? Willay yanapamanqa nir.

41 Piru Jesusqa, niran:

–Marta, Marta, kusatami yarpunki, chaynulla llakinki tukuy imaykikunalapaq.

42 Piru uklami allinqa; Mariaqami shumaq kaqninta akrasha paypaqqa. Chaymi mayqanpis akrashan chaytaqa mana kitanqachu nir.

11

*Jesusmi yaêchachikun Dyusman mañakunanllapapaq
(Mt 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Uk kutimi, Jesusqa uk lugarpi mañakuyaran. Chaymanta tukchitinnaqa yaçhakuqninkunamanta ukninga kaynu niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhachimayllapa Dyusman mañakuyta, imanutaq Juan yaçhakuqninkunata yaçhachiran chaynulla.

² Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Qamkunaqa kaynu nir mañakuyllapa:

‘[Unaq syilupi] Taytayllapa,
gammi kusa allinpaq riqsikanki.

Shamuy-ari qamla kay pachapiqa manta-
manaykillapapaq.

[Qam munashaykinullami kay pachapi
rurakanqa
imanuçi unaq syilupi ruranki chaynulla].

³ Kananllami chay ministiyashayllapa mikuyta
qumayllapa.

⁴ Mana allinta rurashayllapamantapis pirduna-
mayllapa,

imanuçi nuçakunapis mana allinta rura-
matinllapapis pirdunanillapa chaynulla.

Amami uchakunayllapapaqqa dijamankilla-
pachu.

[Ashwanmi chay riqchaq mana allinkuna-
mantaqa washamayllapa].

⁵ Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Imanupi amiguykillapapa wasinman çhaypi
tuta rir, kaynu ninkimanllapa: ‘Amiguy kimsa
tantitata pristamay.

⁶ Chaqa uk amiguy chayraqła çhamun wasiyman. Chaymi mana imalapis kanchu qaranaypaq' nir.

⁷ “Chaynu nitkillapaqami, chay ukqa rurimanta nishuyanqallapa: ‘Ama qillakachimaychu, punkuqami kirparayanna. Chaymi nuqa, chaynulla wamraykunapis mantapina kanillapa. Manami sharimuyta puytinichu imata qushunaypaqpis’ nir.

⁸ Chaymi nishaykillapa: Amiguykillapa kar, mana das sharimur qushurllapamapis, kusata mañayatkillapaqa qushuyanqallapa tukuy ministishaykillapataqa.

⁹ “Chaynullami nishaykillapapis: Dyusman mana shaykuq mañakuyllapa; paymi qushunqallapa. Tukuy ministishaykillapata maskayllapa; Dyusmi tarichishunqallapa. Chaynulla punkumanta mana shaykuq qayakuyllapa; chaymi payqa punkunta kiçhar yanapashunqallapa.

¹⁰ Chaqa mayqan mañakuqpismi tarikun mañakuyashantaqa. Chaynulla mayqan maskakuqpismi, tarin maskayashantaqa. Punkupi mayqan mana shaykuq qayakutinpismi, punkunta kiçhar yanapanllapa ima.

¹¹ “¿Mayqannikillapataq, wamraykillapa [tantata mañashutinllapaqa rumita qunkimanllapa, man-aqa] piskaduta mañashutinllapaqa, largu kuruta qunkimanllapa?

¹² ¿Manaqachu runtuta mañashutinllapaqa, alakranta qunkimanllapa? ¡Manami!

¹³ Chaqa qamkuna kusala malu runakuna karmapismi, wamraykillapataqa allin

imakunata qunkillapa. Chaymi ashwan junaq syilupi Taytaykillapamaqa, Santu Ispiritunta mañatkillapamapis qushunqallapa!”

Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Uk kutimi Jesusqa, uk runata dyablupa yarpuynin mudu dijasha katin, chay runamantaqa itakuyaran. Chaymanta chay dyablupa yarpuynin lluqshitinga, chay runaqa rimaq qallariranna. Chaymi runakunaqa kusa dispantakasha kidaranllapa.

¹⁵ Piru wakinkunaqami niranllapa: “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirnininta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyinkunata itakunanpaqqa” nir.

¹⁶ Chaymi ukkunaqa mabir ima ningashi nir, kaynu niranllapa: “Chiqapta syilumanta shamushayki nir yaçhanayllapapaqqa uk milagruta ruray” nir.

¹⁷ Piru Jesusqami, paykuna imatami yarpuyan nir yaçhashanrayku kaynu niran:

“Mayqan pwiblupis paykunapura çhiqninakurqa wakman kayman limpu chiqanchakar tukukanllapa. Chaynulla uk aylupis paykunapura çhiqninakurqa limpu limpu wakta kayta shikwakanllapa.

¹⁸ Chaynullami, chay dyablukunapis çhiqninakurqa çimanuna kusata mantakuytaqa puytinmanllapa? Kaytaqami chaynu nishunillapa, qamkuna chay Beelzebú pudirta

qumasha katinshi chay dyablupa yarpuynta itakuyta puytini nimashaykillaparayku.

¹⁹ Piru qamkunaqami ninkillapa nuqapaq: ‘Beelzebú pudirninta qusha katin dyablupa yarpuynta runakunamanta itakun’ nir. Chaynu katinqa, ¿qamkunamanta wakinnikillapaqa mayqanpa pudirninwantaq dyablupa yarpuyntaqa itakun? Chaqa paykunallami intrachimanchik qamkunaqashi limpu pantasha puriyankillapa nir.

²⁰ Allita kwintata qukayllapa: Nuqaqami dyablupa yarpuyntaqa runakunamanta itakuni Dyuspa pudirninwan. Chaynuqami intrachimanchik, Dyuspa mantakuyninqami qamkunamanqa çhamushana nir.

²¹ “Chaqa uk runa kusala pulsuyjun alli kamakashala wasinta kuytatingami, mayqanpis mana iman kaqtapis suwayta puytinllapachu.

²² Piru paymanta uk kusa pulsuyjun mas allita kamakasha shamurmi chay runataqa binsiyta puytin. Chaymi chay allita kamakashanpi kunfyakayashanmatapis kitar, chay wasinpi iman kaqkunamatapis limpula tantakun. Chaynuqami ashwan payna tukuy imapa amunqa kidan.

²³ “Chaymi nishaykillapa: Nuqapaq mana allinta rimaqqami nuqapaqa kuntray. Chaynulla nuqawan mana tantakuqpismi ashwan shikwakun nir”.

Dyuspi mana allita kriyishanrayku dyablupa yarpuynin qashan tikrakamun

(Mt 12.43-45)

²⁴ Jesusqami niranpis:

“Uk runamanta dyablupa yarpuynin llugshirqami, chunllaq chaki pachakunapi purin, maylapipis samananpaq maskakur. Piru maypipis samananpaq mana tarirqami kaynuta yarpun: Tikrakashaq chay maymantaçi llugshimushay wasiyman nir.

²⁵ Chaynu tikrakamurqami, chay runataqa uk shinalla wasi kusalata pichakar kamakashata yu-pay tarin.

²⁶ Chaynu tarirqami tikrakar rin tarimuq syiti paymanta kusala mana allin ispiritu masinkunata. Chaymantami tukuynin pulla chay runapa kwirpunmanqa yaykunllapa taq. Chaynu kat-inmi chay runaqa kusala llallinna tikrakan, punta kashanmantaqa” nir.

Mayqankunami kusa shumaqqa kanqallapa

²⁷ Kaykunata Jesús ninankamanqa, uk warmi chay runakunapa rurinmanta kusa jwirtita niran:

—¡Kusa shumaqmi kanqa chay warmi qamta wamrakur winachishusha chayqa!

²⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¡Ashwanmi kusa shumaqqa kanqallapa, Dyus rimashanta uyakur, kasuqkunala! nir.

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta ruranpaq

(Mt 12.38-42; Mr 8.12; Mt 5.15; 6.22-23)

²⁹ Chaykamanmi, kusa achka runakuna tantakayaranllapa Jesuspa ridurninmanqa. Chaymi payqa qallariran rimaq kaynu nir:

“Kananmanta runakunaqami kusala mana allin yarpuyniyjun. Chaynu karmi mañamanllapa uk milagruta ruratiy yaçhananllapapaq

chiqaptachu Dyusmanta shamusha kani nir. Piru manami milagrutaqa rurashaqchu. Ashwanmi Dyusmanta shamusha kani nirqa Jonasta yupaylla pasamatinraq munarqa intrakankillapa.

³⁰ Chaqa Dyus imanutaq Jonaswan uk milagruta ruratin Ninivimanta runakuna kriyiranllapa, chaynullami Dyusmanta Shamuq Runapis wanur kimsa diyamanta kawsamutinraq kay tyimpupi runakunapis munarqa intrakanqallapa.

³¹ “Chaynulla chay surlawmanta gubyirnapis chay jwisyu diyapiqa sharimur, qamkuna kanan tyimpupi mana kriyinaqkunapaqpis rimanqa kastigakashana kayankillapa kanqa nir. Chaqa chay gubyirnaqami largu maymanta shamuran, gubyirnu Salomón kusala yaçhayninwan yaçhachikuqta uyakuq. Piru kay naypaykillapapi kaqqami kusa mas gubyirnu Salomonmanta kar yaçhachikutinmapis mana kasunkillapachu.

³² “Piru maydiya jwisyu diya çhamutinqami chay Nínive pwiblumanta kaqkunaqa sharimunqallapa. Chaymi ashwan qamkuna Dyuspi mana kriyishaykillaparayku rimanqa kastigakanaykillapapaq. Chaqa Nínive pwiblumanta runakunaqami Jonás, Dyuspaq parlakutinga uchanllapata dijar kriyiranllapana. Piru kanan kay naypaykillapapi kaqqami Jonasmantaqa mas ima kar, qamkunata willashutinllapapis mana kriyinkillapachu.

³³ “Chaynulla manami mayqanpis uk lamparata kachkarqa pakapaylapi, manaqa kajunpa rurinpichu çhuranllapa. Ashwanmi unaqlapi çhuranllapa,

tukuy chayman yaykuqkuna achkiraqlapi kananllapapaq.

³⁴ Piru nawikillapakuna imanutaq lamparamaqa kusala shumaq allinta achkirachikun chaynu kwirpuykillapapi katinga, tukuy kwirpuykillapaqa kusala shumaqta achkirachikuq yupaylana kanqa. Nataq nawikillapakuna kusala mana allin katinga, kwirpuykillapapis tutaparaqlapi yupay kanqa.

³⁵ Chayraykumi allita kuytakankillapa. Chaqa chay kwirpuykillapapi achkirachikuqqakish tutaparaqpaqmana tikrakin.

³⁶ Chaqa tukuyla kwirpuykillapa achkila katingami, manana tutaparaqlapi yupaynachu kankillapa. Chaynuqami uk lampara kusala shumaqta tukuypaq achkirachikuq yupayna kankillapa”.

*Jesumi fariseukunata ima anyaqnulla willaran
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)*

³⁷ Chaymanta Jesús rimar tukchitinnaqa uk fariseo runa, Jesustaqa aparan wasinman mikunanllapapaq. Chaymi Jesusqa chay wasiman yaykur, misaman taranna.

³⁸ Piru chay fariseo runaqami kusalata yarpupakuran, Jesús manaraq mikuyar chay paqakuna kustumrita mana rurashanrayku.

³⁹ Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:

—Qamkuna fariseo runakunaqami, imanutaq uk kupata, manaqa platuta waqtanlawlata pichashamaqa ruringa tiqtilla kidan chaynu, kusala bwinu yupay tukunkillapa. Piru ukkunata

yanapanaykillapamantaqa kusalata munapakur, mana allinta rurankillapa.

⁴⁰ ¡Runa yarukuna! ¿Manachu yaçhankillapa, Tayta Dyusmi waqtaalawta, rurilawtapis rurasha nirqa?

⁴¹ Chayraykumi chay wakchakunapaq tukuyla shunquykillapawan llakir, yanapayllapa. Chaynuqami Dyuspaqqa intirulana kusa allin kankillapa.

⁴² ¡Akaw fariseo runakuna! Qamkunami mintamanta, rudamanta, chaynulla tukuy ima mallikunamantapis, dyis partin kaqmanta uksituta qunkillapa Dyuspaq nir. Piru Dyus mantakushanpi nin: Ukninchikkunawan imatapis karanta ruranapaq, llakipakunapaq, paylapi kriyinaq niyan chaytaqami mana rurankillapachu. Ashwanmi kay yarpuchishushayllapata rurankimanllapa naypaqtaqa, chay rurayashaykillapatapis ama dijarchu.

⁴³ ¡Akaw qamkuna fariseo runakuna! Qamkunami chay tantakananllapa wasikunapiqa, munankillapa kusa shumaq samanakunapi samachishunanllapata, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludashunanllapata ima.

⁴⁴ ¡Akaw [Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla] fariseo runakuna, [qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa]! Imanutaq uk pampakashamaqa mana rikaypaqla katin runakunaqa mana yaçharchu ananpi sarukur purinllapa, chay yupaymi kankillapa”.

⁴⁵ Chaynu Jesús nitinga, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunamanta ukninga niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, chaynu nirqami nuĉakunatapis uyachimayankillapa nir.

⁴⁶ Piru Jesusqa niran:

—¡Akaw qamkuna Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunapis, imanankillaparaq! Qamkunami kusa llashaq kargata aprichiq yupay runa masikikunata imata rurananpaq nir mantankillapa. Piru chay niyashaykillapataqa mana pitilamatapis kumplinaykillapapaqqa yarpunkillapalamapischu.

⁴⁷ “¡Akaw qamkuna, Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchir pampashanllapapa ananpi wasikunata yupay ruraqkuna! Chaqa paykunataqami qamkunapa unay rukuykillapakuna wanuchiranllapa.

⁴⁸ Chaynuqami intrachimanchikllapa, qamkunapis chay unay rukuykillapakuna rurashannulla rurankillapa nir. Chaqa paykunami Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchiranllapa. Chaymi ashwan chay pampakashankunapa ananpi wasikunata yupay rurankillapamapis.

⁴⁹ “Chayraykumi Dyusqa kusa yaĉhayninwan kaynu niran: ‘Kaĉhamushaqmi nuĉapaq rimaqkunata, apustulkunata ima. Chaymi wakinkunataqa wanuchinqallapa. Nataq ukkunapata-shuypaqa ikinkunapi purinqallapa qischananllapapaq’ nir.

⁵⁰ Chaymi Tayta Dyus tukuy imata rurashanmanta-pacha paypa rimaqninkunata, ukkuna wanuchisha katinllapamapis, kay tyimpupi runakunatana allita rikar kastiganqa.

⁵¹ Chaynullami Dyusqa rikar yaĉhanqa Abelta wanuchishanmanta-pacha Zacariaskaman.

Chaqa Zacariastami, Dyusta adurananllapa al-tarpa yatalanpi wanuchiranllapa. Chayraykumi nishunillapa: Dyusqami kastiganqa tukuy chaykunapaqqa, kanan tyimpupi runakunatana nir.

⁵² “¡Akaw, qamkuna Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna! Qamkunami Tayta Dyuspaq allita intrakar washakananllapataqa mana munankillapachu. Chaynulla qamkunapismi mana munashaykillaparayku mana washakankillapachu. Chaymi ashwan wakinkuna intrakar ima washakananllapa-paqmapis mana dijankillapachu”.

⁵³ Chaymanta Jesús chaynu nitinga, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chay fariseukuna imaqa, kusata piñakuranllapa. Chaymi Jesustaqa ukmanta ukmanta tapur, kusalata qillakachiranllapa.

⁵⁴ Chaynuqami tapuranllapa imalatapis mana allinta nitinga, chaylapaq uchachananllapapaq nir yarpur.

12

*Fariseukunapa mana allin yaĉhachikuyninkuna
(Mt 10.26-27)*

¹ Chaykamanqami, allipla achka runakuna Jesús kashanmanqa, kumsanakuyya, saruĉhanakuyya ima tantakaranllapa. Chaymi, Jesusqa yaĉhakuqninkunalata, kaynu niran:

“Kuytakayllapa chay fariseo runakunapa libaduranllapamanta. Chaqa paykunaqami Dyuspaq yanqa illaqta yaĉhachikuq yupay tukunllapala.

² Piru tukuy imapis pakaplla kaqkunaqa manami pakapllaqa kidayta puytinchu. Chaymi tukuy pakaplla kaqtaqa allita yaçhakanqa.

³ Chayraykumi tukuy imata qamkuna pakakuqnula rimatkillapamapis, tukuyla uyapanqallapa. Chaynulla punkuykillapata kirpakur upallala rimashaykillapamatapismi, uk wasipa ananman iqar rimasha kankimanllapa yupayna, tukuyla yaçhanqallapa.

*Amami runakunataqa manchashunchu
(Mt 10.28-31)*

⁴ “Amiguykuna nishaykillapapis: Chay mayqan wanuchishunaqkunataqa ama manchankillapachu. Chaqa kwirpuykillapata wanuchirqami manana mas imata rurashuyllapatapis puytinganachu.

⁵ Chaymi willashaykillapa: Mayqançhi wanuchishushallapana karqa, kusala pudirniyun kashanrayku tukuy tyimpupaq infyirnupi qischakanaykillapapaq itakushuyllapata puytiqta manchayllapa nir. Chay nishushayllapataqa, chiqapta manchayllapa.

⁶ “Ma willamayllapa: ¿Manachu sinku pariç kuritukunata ishikay qillaysitulapaqmapis rantikunllapa? Chaynu paykuna yanqa mana sirbiq katinmapismi Taytaykillapa Dyusqa kusalata kuytan.

⁷ Piru qamkuna chay achka kuritukunamanta mas sirbiq kashaykillaparaykuqa, ¿imanunari mana kuytashunqallapa? Chaqa payqami aqchaykillapamatapis uklapi uklapi allita yupasha purichiyan. Chaynu katinmi ama imalapaqpis manchakunkillapachu.

Runakunapa naypanpimapis Jesuspaq rimankillapa

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “Nishaykillapa: Mayqanpis runakunapa naypanpi nuqapaq mana pingakur faburniy rimatinqa, nuqa Dyusmanta Shamuq Runapis, paykunapaqqa faburnin rimashaq, Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.

⁹ Nataq mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqata mana kwintachamatinga, nuqapis paykunataqa mana kwintachashaqchu Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.

¹⁰ “Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq tukuy kuntran rimatinllapamapis, Dyusqami pirdunanqa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunpaq kuntran rimatinllapa-shuypaqa mana pirdunanqachu.

¹¹ “Imanupi qamkunata chay tantakananllapa wasikunaman, manaqa jwiskunaman, wakin karguyjunkunaman apashutinllapaqa amami yarpupakunkillapachu, imata nirmi washakashaq, manaqa imatana nishaq nirqa.

¹² Chaqa tapushutinllapa rimanaykillapapaqgami Dyuspa Santu Ispiritun yaçhachishunqallapa imata rimanaykillapapaqgapis”.

Tantyakar, ama imanchiklapi kunfyakashunllapachu

¹³ Chaymantaqa, chay tantakasha runakunamanta, uk runami Jesustaqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, ukniyta willapamay qumananpaq nuqapa partiy irinsyayta nir.

14 Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Amiguy, ¿pitaq nuqataqa nimasha qamkuna-paq jwisnikillapa kar irinsyaykillapata partishunayllapapaqqa? nir.

15 Jesusqa niranpis:

—Kuytakar, ama kusa imayjunla kaytaqa munayllapachu. Chaqa manami kusa imayjun karlachu, kawsaytaqa puytinchik.

16 Chaynu nirqa, uk kumparasyunta kaynu nir paykunataqa parlaran:

“Karanmi uk kusa imayjun runa. Paymi uk kutiqa êhakran tarpukashakuna allipta winatin kusalata kusichakuran.

17 Chaymantami, chay kusa imayjun runaqa kaynuta yarpuran: ¿Imatana rurashaq? Chaqa manami kanchu maypi mikunayta êchurakunaypaqqa.

18 Chaynu yarpuyarqa, niran: ‘Yaêchaninami, êchurakunay wasiyta ratachir mushuqmanta qashan kusa atunta shachishaq, chaypina êchurakunaypaq kusichakushayta, chaynulla tukuy imaykunata ima’ nir.

19 Chaynu nirnaqa, niranpis: ‘Chaymantaqa nuqalla nikashaq: Taytituy, kusala achka mikunayjun achka añupaq kanki. Samar mikuy, upyay, kusa aligrilla kawsay nir’. Chaynu nir ima, chay runaqa kusata yarpuyaran.

20 “Piru Dyusqami chay runataqa niran: ‘¡Runa yaru! Kanan tutallami wanunki. Wanutkiqa, ¿pipaqtaq kidanqa chay imaykikunaqa?’ nir.

21 “Chaynumi pasanqa chay runakuna kusalata imanllapakunata payllapaq tantakuqkunataqa.

Chaqa kaypi kusa imayjun kaqqami, Dyuspaqqa mana imayjunlamapischu kanqa”.

Dyusmi wamrankunataqa kuytan

(Mt 6.25-34)

²² Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:

“Kayta nishaykillapa: Amami imatana mikushaq kawsanaypaq nirqa yarpupakunkillapachu. Chaynulla amami ima raĉhpawanna kwirpuyta mudachishaq nirqa yarpupakunkillapachu.

²³ Chaqa kawsananchikmi masta sirbin mikuymantaqa. Chaynulla kwirpunchikpis masta sirbin raĉhpamantaqa.

²⁴ “Rikayllapa pariĉ kurukunata. Paykunaqa manami tarpukur urqukunlapamapischu. Chaynulla manami maypi ĉhurakunanllapalapaqmapis kanchu. Piru, imanutaq ashwan Dyusqa paykunataqa qaran ima. ¡Allita yarpuyllapa, qamkunaqami chay kurukunamantaqa ashwan kusa masta sirbinkillapa!

²⁵ “Chayraykumi tapushaykillapa: ¿Chaynu kusalata yarpupakurqachu, iman u kashaykilapamantaqa midyu mitrullataqa winayta puytinkimanllapa? ¡Manami! *

²⁶ Chaynu yarpupakur mana mas winayta ima puytirqa, ¿imapaqtaq ‘Imanuraq kawsashaq’ nirqa yarpupakunkillapa?

* **12:25** Kaynupismi intrakayta puytinchik: ¿Chaynu kusalata yarpupakuyatkillapa wanunaykillapapaq ura ĉhamutingachu uk diyallataqa mas kawsayankillapa kanqa? ¡Manami!

27 “Allita kwintata qukayllapa imanutaq liryukunamaqa winar, mana trabajanchu chaynulla mana puchkakunlamapischu. Piru paykunaqami kusala shumaqta tuktukustunmapis. Chaymi nishaykillapa: Gubyirnu Salomonmapis kusala çhanyijun raçhpanwan mudakurmapis manami chay tuktitukuna yupayqa lusiranchu.

28 Chaqa Dyus kanankuna chay tuktitukunata winachir kusa shumaqta lusichitinmapis, allaqkunaqa rupar imana tukukanqallapa. Chaynu karmi qamkunataqa ashwan kusala mas shumaqta ima mudachishunqallapa. Piru chaynu yaçharqa, çimapaqtaq Dyusninchikpi manaraq allita kriyinkillapa?

29 “Chayraykumi ama llakir yarpupakuyllapachu çimatana mikushun? çimatana upyashun? nir imaqa.

30 Chaqa tukuy chaykunapaqqami Dyuspi mana kriyiqkuna chaynuqa yarpupakur kawsanllapa. Piru qamkunapaqqami Taytaykillapa yaçhayanna, imatami ministinkillapa nirmapis.

31 “Chaymi qamkunaqa Taytaykillapa Dyus mantakuyashanlapina yarpur kawsayllapa. Chaynuqami payqa ima ministishaykillapapipis yanapashunqallapa.

*Syilumanta imançhikkunapaq yarpushunllapa
(Mt 6.19-21)*

32 “Qamkunaqami nuqapa uyshitaykuna kashaykillaparayku ama manchakuyllapachu. Chaqa qamkuna aykala katkillapamapismi

Taytaykillapaqa kusalata llakipashurllapa, paypa mantakuyninpina kanaykillapapaq nisha.

³³ Chaymi nishaykillapa: Tukuy imaykillapakunata rantikur, ministiqkunata yanapayllapa. Chaynu yanapakurqami syilupi mana tukukaq imaykillapatana tantakuyankillapa. Chaqa syilumanqami suwakuqkunaqa mana yaykunchu, chaynulla manami imakunapis pumpinlamapischu.

³⁴ Chaymi unaq syilumanta mana tukukaq imaykillapapaq chapakur yarpuyatkillapaqa syilumanta kaq imaykillapalapina kanqa yarpuynikillapaqa.

Allita kamakashalanami kayllapa

³⁵ “Listuna kayllapa alli raçhpaykillapata yakakusha, lamparitaykillapata kachkar charikusha.

³⁶ Listuna kayllapa, imanuçhi sirbikuqkuna patrunnin kidamyintuman rir, wasinman çhamutin punkuta kiçhananpaq alamirala tanllapa, chaykuna yupay.

³⁷ Chaymi chaynu alamirala kaqkunaqa kusa shumaqna kanqallapa. Nishaykillapami: Chaynu sirbikuqkunataqa patrunnin çhamurqa, payna ashwan misaman samachir mikuymatapis sirbiyanqa.

³⁸ Chaynulla kusa shumaqmi kanqallapa, chaynu patrunnin çhaypi tuta, manaqa achkiyaypi çhatinmapis, rikçhakur alamirala kaqkunaqa.

³⁹ Chaqa allita yarpuyllapa: Uk wasipa amun imurasmi uk suwakuq çhamuyan suwamaq nir

yaêharqa, imuraspis rikêhakushala kar, mana dijanmanchu mayqanpis wasinman yaykur suwananllapataqa.

⁴⁰ Chaynullami qamkunapis, imuraspis alamirala kayllapa. Chaqa manapis yarpuyatkillapami, Dyusmanta Shamuq Runaqa shamunqa”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran allin, mana allin sirbikuqwan

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Chaymantami Pedruqa Jesusta tapuran:

—Taytituy, ¿kay kumparasyuntaqachu nuqakunalapaq rurashayki, manaqachu tukuypaq?

⁴² Chaymi Jesusqa niran:

“Uk runami sirbikuqninta, wasinpi kaq wakin sirbikuqninkunata uranlapi qarananpaq nir inkarganman. Chaymi chay sirbikuqqa patrunnin nishannula rurar, kusa alamirala kaqta tarinman.

⁴³ Chaynuta chay sirbikuqta patrunnin taritinqami, chay sirbikuqqa kusala allinpaqna riqsikasha kanqa.

⁴⁴ Chiqaptami nishaykillapa: Chay patrun chay sirbikuqta pay nishanlata ruraqta tarirqami, ashwan tukuy iman kaqtapis pay rikananpaqna quyanqa nir.

⁴⁵ Piru imanupi chay sirbikuq mana allin yarpuyunijun kar, chay patrunnin mana dasêhamuyanqachu nir yarpur, chay ullqu kaq, warmi sirbikuq masinkunata qischar, mikur upyar maêhar ima tar,

⁴⁶ mana imuras ima diya êhamuyanqa nir yaêhayatinchu, patrunnin êhamur chaynu ruraqta

tarirqami, kusala saqra manchakuypaqta kastigayanqa Dyusta mana kasuq runakunata yupaylla.

⁴⁷ “Chayraykumi uk sirbikuq imatami rurananta munayan patrunnin nir yachar, mana listu kashanrayku mana ruraraqami kusala llakiyapaqtana kastigakanqa.

⁴⁸ Piru imanupi, uk sirbikuq mana imatapis yachar mana allinkunata ruraqta-shuypaqa tanyarkaqa kastigakanqa. Chaymi nini chay mayqantachi masta quyanchik chaytaqa, masta mañanchikpis. Chaynulla chay mayqantachi masta kunfyanchik, chaytapis masta rurachishun.

*Jesusraykumi chiqanchanakunqallapa
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ “Nuqaqami kay pachamanqa shamusha kani ninata kachkaq. ¡Chaymi nuqaqa, nina kachkakashana kanman nir yarpuni!

⁵⁰ Piru manaraq kaykuna katingami, naypaqtaqa allipta qischamanqallapa. ¡Rikamashaykillapanu yarpuyiniypimi allipta qischakayani, chay saqra qischakanay diya chamunankaman!

⁵¹ Amami gamkunaqa yarpunkillapachu: Jesucristo shamushanraykumi manana qischakashunllapanachu nirqa. Chaqa nuqa shamushayraykumi manana pulla ima shumaqnachu kawsankillapa.

⁵² Chaqa kananmantami uk runa sinku ayluyjunmanta nuqarayku limpu chiqanchanakunqallapa. Chaymi chay kimsa kaqkunaqa chay ishkaikuna nuqapi kriyiqkunata kuntrayanqa.

Manaqa chay ishkaykuna chay kimsa kaqkuna nuqapi kriyishakunata kuntrayanqa.

⁵³ Chaynullami nuqapi kriyishanrayku, uk runapis wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq ullqu wamraqa taytanpa kuntran tikrakanqa. Chaynulla uk warmipis warmi wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq warmi wamranpis mamanpa kuntranna tikrakanqa. Chaynulla uk swigrapis llunchuyninpa kuntranna tikrakanqa. Nataq uk llunchu-shuypaqa swigranpa kuntranna tikrakanqa”.

Tyimpupaq yaĉhashaykillapanumi Dyuswan shu-maqchakayllapa

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13; Mt 5.25-26)

⁵⁴ Jesusqa niranpis runakunataqa:

“Qamkuna rupay chinqananlawmanta puktay shamuqta rikarqa, yaĉhankillapana tamyá ishkinqa, nir. Chayqamiri chiqapta chaynu.

⁵⁵ Chaynulla surlawmanta wayra shamutinga, qamkunaqa yaĉhankillapana kaluryanqa, nir. Chay nishaykillapanumi kaluryan chiqapta.

⁵⁶ ¡Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna! Chaynu syiluta, pachata ima chapar allita yaĉharqa, syilumanta shamuq kay tyimpukunapi imata ruratin rikarmapis, ¿imapaqtaq mana intrakankillapa?

⁵⁷ “¿Imapaqtaq mana yaĉhankillapa, imataq allin imataq mana allin nirqa? Allita rikayllapa chay allinkunata.

⁵⁸ Chayna karguyjunkunaman mayqan qayachishutin rirqa, ashwan chay qayachishusha chay runawanqa shumaq parlayllapa. Chaynu

parlatkillapaqami manana karguyjunkunapiqa purichishunqanachu. Chaqa jwisman apashutinga, jwisqa qukushunqa gwardyaku-naman. Chaymi paykunaqa ashwan karsilman itashunqallapa.

⁵⁹ Chaymantaqa tukuy dibikushaykita pagraktur lluqshimunki. Manaqa mana lluqshimunkichu”.

13

Dyusman mana tikrakarqa kastigakanqallapa

¹ Chay tyimpukunallapimi, wakinkuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaymi parlaranllapa imanumi Pilato mantakutin Galileamanta ayka runakunata wanuchishanpaq. Chaynulla imanumi chay wanushakunapa yawarninta, chay ufrindapaq animalkunata wanuchishanllapakunapa yawarninwan piçhusha nir ima.

² Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

“¿Qamkunaqachu yarpunkillapa chay wanusha runakunaqa Galileamanta wakin runa masinkunamantaqa mas uchayjun kashanrayku wanusha nir?

³ Nishaykillapa: Manami chayqa chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa.

⁴ ¿Manaqachu chay dyisi-uchu runakunata Siloé lugarpi atun turri ratar wanuchiran chaykunapaqpis yarpunkillapa, chay wakin Jerusalenpi taq runakunamantaqa mas uchayjun kar wanusha kanqallapa, nir?

5 Nishushayllapanu manami chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa”.

Igus qiru mana puqushapaq kumparasyunta Jesús niran

6 Jesusmi kay kumparasyunta parlakuran:

“Uk runami, êhakranpi igus qirukunata tarpusha karan. Chaymantaqa chay runaqa riran rikaq puquyanqachu nir. Piru manami ima puquynin-lamatapis tariranchu.

7 Chaymi chay êhakrapi kuytakuq runataqa niran: ‘Rikay, kimsa añutanami shamusha kani rikaq puqushana kanqa nir. Piru manami maydiyapis tarishachu kani puquyniyjuntaqa. Chayrayku kuchuy. ¿Chaqa imapaqna yanqallaqa êhakrapiqa kanqa?’

8 Chaynu nitinmi, chay êhakrapi kuytakuq chayqa niran: “Taytituy, dijayraq kay añulaqa. Êchupankaqmanta allpata allar ushyachir, wanuta itashaq.

9 Chaynuqa imanupiqqa puqunman. Piru chaynu ruratiy mana puqutinnaqa, kuchuyapaqna’ ”.

Jesusmi samana diyapi uk kurpala warmita allicharan

10 Uk kutimi samana diyapi Jesusqa uk tantakananllapa wasipi qallariran yaêchachikuq.

11 Chaypimi uk warmi karan. Chay warmimi dyisi-uchu (18) añupaqna qishaq karan, dyablupa yarpuyin limpu kurpala dijashanrayku. Chaymi mana imanupis dirichakaylamatapis puytiyaranchu.

12 Chaymanta Jesús rikarqa, qayamur niran:

—Mamitay, qishaynikimantami alliyashaykina nir.

13 Chaynu nirmi, chay warmisitapa ananman makinta çhuration. Chaymi chay kutilla dirichakar, Dyusta alabaq qallariran.

14 Piru chay tantakananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantaqningqa kusata piñakuran. Chaqa Jesusqa samana diyapi allicharan. Chaymi runakunataqa niran:

—Saysi diyami kan trabajanapaq. Chaymi chay diyakunapi shamuyllapa alliyanykillapapaqqa. Ama samana diyapiqa shamuyllapachu.

15 Chaynu nitinmi Amitunchik Jesusqa niran:

—Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakuna, ¿manachu mayqannikillapapis turuta manaqa burruta samana diyapimapis, apar yakuta upyachinkillapa?

16 Kay warmisita Abrahampa ayllunmanta kat-inmapis, Satanás kay qishaywan watasha yupay qischasha dyisi-uchu añupaqna. Chaynu katin, ¿samana diyachu mana alliyachikunapaq kasha?

17 Chaynu Jesús nitinga, chay çhiqniqkunaqa pingaypi kidaranllapa. Piru wakin runakunami kusata aligriyananllapa mana rikashanllapakunata Jesús ruratinga.

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Jesusqa niranpismi:

“¿Ima yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa? ¿Imawantaq kumparayman?

19 Dyuspa mantakuyninqami, uk qiru mustasa shutiqpa llampula simillitan yupayla. Chay mustasa simillatami uk runa çhakranpi tarpun. Chaymantami kusala atunta winan. Chaymi ashwan pariç kurukunamapis rikrankunapina qushakun”.

Libadurapaq rimarmi Jesús kumparasyunta ruraran

(Mt 13.33)

20 Jesusqa niranpismi:

“¿Imawantaq Dyuspa mantakuynintaqa kumparayman?

21 Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk warmi tantata ruraqmaqa achkalla arinaman pitila libadurata itar dijatin saksachin chaynu”.

Kiçhkila punkitutami yaykushunllapa

(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Jerusalemman riçnuçami, Jesusqa yaçhachikuq pwiblukunapi, chaynulla taksha pwiblitukunapi chaykunata pasaçnuqa.

23 Chaymi ukqa tapuran kaynu nir:

–Taytituy, çaykakaqlachu washakanllapa? nir.

Chaynu nitinmi, payqa niran:

24 “Yaykuyta kamayllapa kiçhkila punkituta. Chaqa achkami yaykuyta kamançallapa. Piru chiqaptaçami mana yaykunçallapachu.

25 Chaymanta wasipa amun sharimur punkuta kirpatinqa, çamkuna waqtapi kaçkunaqa, çayakur ninkillapa: ‘Taytituy Taytituy punkuykita kiçhay-ari’ nir. Piru payçami nishunçallapa: ‘Manami yaçhanichu maymantami çamkunaqa kankillapa nirmapis’.

²⁶ Chaymantami qamkunaqa qallarinkillapa rimaq kaynu nir: ‘Qamwanmi mikushanchikllapa, upyashanchikllapa. * Chaynulla qammi kalliyllapakunapi yaçhachikushayki’ nir ima.

²⁷ Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaçhanichu maymantami kankillapa nirmapis. ¡Wakaq tukuyllapa nuqamantaqa mana allinta ruraqkuna!’ nir.

²⁸ “Chaypiraqmi qamkunata waqtaman itakushushanllaparayku kusala mana agwantaypaqta qischakar, qayçhakur kiruykillapamatapis richyachinkillapa, Abrahamta, Isaacta, Jacobuta chaynulla Dyuspa tukuy rimaqninkunata paypa mantakuyninpi kaqta rikar.

²⁹ Chaqa nortilawmanta runakuna shamunqa, chaynulla surlawmanta, rupay iqamunanlawmanta, rupay chinqananlawmanta ima, Dyuspa mantakuyninpi tar mikunanllapapaqqa.

³⁰ Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpuqa mana ima-paqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpuqa kusa nishapaqna riqsikanqallapa”.

Jesusmi Jerusalenpaq waqaran

(Mt 23.37-39)

³¹ Chaymantami wakin fariseukunapis çhar Jestustaqa niran:

—Kaymanta lluqshir, riy uklawman. Chaqa gubyirnu Herodesmi wanuchishunayan nir.

* **13:26** Upyashanchikllapa nirqa manami intrachimanchikllapachu traguta upyaranllapa nirchu.

32 Chaynu nitinllapami, payqa niran:

—Rir kaynu nir chay surrutaqa willayllapa: ‘Rikay. Kananpis, allaqpis dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakuyani. Chaynulla qishaqkunata allichashaq chaymanta allaq uk diyaqa chaykunata rurar tukchishaqna’ niyan nir.

33 Chaynulla ninkillapapis: ‘Jerusalenman nanta riqnumapis chay rurashaytaqa ruraqnu rishaq kanan, allaq, allaq uk diyakaman. Chaqa manari allinchi Dyuspa uk rimaqninga Jerusalenmanta uklawpi wanunanpaqqa’ niyan nir.

34 “¡Akaw Jerusalén, Jerusalenmanta runakuna! Dyuspa rimaqninkunatami wanuchinkillapa. Chaynulla Dyus kaçhamushan yaçhachishuqkunatapis rumillawan sitar wanuchinkillapa. Kwichkaraq tantashuyllapata munaray, imanutaq uk pishqumaqa wawitunta tantala uqllakun chaynu. Piru manami munashaykillapachu.

35 Chaqa rikayllapari, qamkunalanami kidankillapa. Chaymi nishaykillapa: Mananami rikamankillapanachu qamkuna kaynu nimanaykillapa tyimpu çhamunankaman: ‘¡Alabashunllapa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqtaqa!’ nir”.

14

Jesusmi fariseo runapa wasinpi

¹ Uk kutimi samana diyapi Jesusqa riran mikuq, mantakuq fariseupa wasinman. Piru wakin

fariseukunaqami mananula riparayaqllapa paytaqa.

²Yapnin ashwan paypa naypanpi uk saksawan qishaq runa karan.

³Chaymi Jesusqa, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunata, chaynulla fariseukunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Allinchu kanqa samana diyapi uk qishaqta allichanapaq, manaqachu mana?

⁴Chaynu nitinmi, paykunaqa uyarala kidaranllapa. Chaymi payqa chay qishaqtaqa das kamarla allichar willaran rinanpaqna.

⁵Chaymanta fariseukunataqa niran:

—¿Mayqannikillapataq burruykillapa kar, manaqa turuykillapa kar * uk quçhaman ratatinga, samana diya kashanrayku mana das llugshichinkimanllapa?

⁶Chaynu taputinllapami mana mayqanninlapis imatapis willaranllapachu.

Amami shumaq samanakunalapi samayta munankillapachu

⁷Chaymanta chay inbitakashakuna shumaq samanakunata akrar samaqta rikarqa, Jesusqa kaynu nir willaran:

⁸“Mayqan imanupi wasinpi kidamyintu katin, rinaykipaq inbitashutinga, amami chay kusa shumaq samanakupiraq samayta yarpuyllapachu. Chaqa imanupiqqa qammanta uk mas kusa runa nisha çhatinqa,

* **14:5** Wakin iskribikashakunapimi nin: “Wamraykillapa kar, manaqa turuykillapa kar” nir.

9 chay inbitashushallapa chayqa shamur nishunman: ‘Qam tayashaykimanta ashuy, kay uk samanapaq’ nir. Chiqapta chaynu rurashutinga riyanki kanqa pinqaypaqtana chay mana shumaq samanapina samaq.

10 Chayrayku ashwan ama chaynuchu kayllapa. Mayqan inbitashutinllapaqa, mana shumaq samanapi samaskiyllapa, chay inbitashusha chay shamurqa nishunanpaq: ‘Amiguy uk mas kusa shumaq samanaman samay’ nir. Chayrayku chay wakinkuna misapi taqkunaqa alabashunqallapa.

11 Chaqa mayqanpis pay yarpuyinllamanta ‘Kusana kani’ niqkunataqami Tayta Dyusqa mana kwintachanqachu. Nataq mayqanpis kusa karmapis mana kwintachaypaqla tikrakaqtaqami kusa nishapaqna Dyusqa riqsinqa”.

12 Chaynullami niranpis chay inbitasha karan chaytaqa:

“Imanupi qarakunaykipaq kar, ama amiguykikunata, uknikikunata, aylluykikunata, kusala imayjun riqsinaykikunalata imaqa, inbitaychu. Chaqa paykunapis-ari qam yupaylla inbitashunqallapa wasinman rinaykipaq. Chaynuqami pagrakasha yupayna kankillapa.

13 Ashwan, uk fyistata rurarqa, inbitay mana imayjunkunata, mankukunata, kujukunata, syigukunata ima.

14 Chaynuqami, kusa aligrina kanki kanqa. Chaqa paykunaqari mana qam yupaylla inbitashuyta puytingallapachu. Piru qamtaqami Dyus kusa allin runapaqna riqsishunqa, Dyusta kasuqkuna maydiya kawsamutinga”.

Mikunanllapapaq inbitakashakuna

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Chaynu nitinmi, chay misapi samaqkunamanta ukqa kaynu niran Jesustaqa:

—¡Kusa shumaqmi kanqa mayqan, Dyuspa mantakuyninpi paywan pulla mikuqqa! nir.

¹⁶ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

“Uk kutimi uk runa achka runakunata inbitaran mikunanllapapaq.

¹⁷ Chaymi mikunanllapapaq ura chamutinga, chay inbitakusha chayqa, uk sirbikuqninta kaçharan chay inbitashankunata kunachinanpaq: ‘Shamuyllapa. Tukuymi listuna’ nir.

¹⁸ “Piru tukuymi ‘Diskulpamayllapa’ niran. Punta chayqami niran: ‘Chayraqmi uk pachata rantisha kani. Chaymi riyani rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

¹⁹ “Ukqa niran: ‘Sinku yunta turukunatami rantisha kani. Chaymi riyani yuntakur rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

²⁰ “Ukqa niran: ‘Chayraqmi kasarasha kani. Chaymi mana riyta puytinichu’ nir.

²¹ “Chaynu nitinga chay sirbikuq tikrakarqa parlaran chay mantaqningta, chay inbitakashakuna nishantaqa. Chaymanta chay mantaqningta kusalata piñakur niran chay sirbikuqnintaqa: ‘Kananlla waqta kallikunaman, chaynulla chay pwiblupa plasankunaman rir, apamuy kayman mana imayjunkunata, mankukunata, syigukunata, kujukunata ima’ nir.

²² “Chaymanta tardikaqnaqa chay sirbikuqqa niran: ‘Taytituy, qam nimashaykinullatami

rurashana kani. Piru kanraqmi lugar samananllapapaqqa' nir.

²³ “Chaynu nitinmi, chay mantaqninga niran: ‘Riy chay yatanchikllapa nankunaman. Chaymi tukuyta willay shamur yaykamunqallapa wasiy untanankaman.

²⁴ Chaqa nishami kani, chay puntata inbitashaykunaqa manana mikunanpaqnachu wasiypiqqa' nir”.

Michka qischakarmapis kriyishanchiknula shachinakushunllapa (Mt 10.37-38)

²⁵ Chaymantaqa achka runakunami Jesuspa ik-inpiqa puriranllapa. Chaymi payqa tikrakar chay runakunataqa niran:

²⁶ “Mayqan nuqaman shamunar piru ashwan taytantaraq, mamantaraq, warmintaraq, wamrantaraq, uknintaraq, paypa kwirpuntaraq munarqa, mana yaçhakuqniykuna kaytaqa puytinllapachu.

²⁷ Chaynulla mayqantapis nuqapi kriyishan-rayku kruspi wanuchinar qischatinllapa manchakur mana nuqallawan purinaqkunaqami, yaçhakuqniy kaytaqa mana puytinllapachu.

²⁸ “Nishushayllapanu, mayqannikillapapis uk atun wasita ruranarqa, çmanachu puntataqa alli tanyankillaparaq michkatami wasipiqa gastashaq nir?

²⁹ Chaynu mana tanyar, simintuta rajar chaymanta shachiq qallarir mana tukchitkillapaqa, tukuy asipashunqallapa kushikur.

³⁰ Kaynumi niyanqallapa: ‘Kay runami ruraq qallariran, piru manami tukchiyta puytishachu’ nir.

³¹ “Manaqa uk mantakuq, uk mantakuqwan maqanakuq rirqa, ¿manachu naypaqtaqa yarpuyanqa: Dyis mil suldaduykunawanqachu binsiyashaq chay binti mil suldaduyjun chaytaqa, nir?”

³² Mana binsiyta puytiq yupay karqa, chay uk mantakuqqa karullapiraq katin, kaçhakuyanqa rugakutin shumaqchakananllapapaq.

³³ Chaynullami qamkunamanta mayqannikil-lapapis naypaqta imaykillapa kaqkunata mana dijarqa, yaçhakuqniykuna kaytaqa mana puytinkil-lapachu.

Kaçhimi imanupiqqa lampaqyan

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ “Kaçhiqami kusala sirbiq. Piru imanupi lampaqyarqa, ¿imanuna qashanqa sirbinqa?”

³⁵ Manami allpata shumaqchananpaq, chaynulla wanulapaqmapis sirbinnachu. Ashwanmi chaynu mana sirbitinqa itakunchikna. Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa”.

15

Jesumi kumparasyunta ruraran uysha chin-qashawan

(Mt 18.10-14)

¹ Romapaq tukuy impwistuta kubrakuqkuna, uchasapakuna ima qimikaranllapa, Jesusta uyakuq.

² Kay runakunaraykumi fariseukuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, jurapar kaynu rimaqllapa Jesuspaqqa: “Kayqami tukuy uchayjun runakunawan tantakar pulla mikunllapa” nir.

³ Chaynu niyatinllapami Jesusqa kay kumparasyunta parlaran chay rimaqkunataqa kaynu nir:

⁴ “Qamkunapa mayqannikillapapis kanman syin uyshaykillapa. Chaymanta chay syin uyshaykillapamantaqa uksitu chinqanman. Chaynu chinqatinga, ĩmanachu chay wakinkunataqa chaylapi دچار rinkimanllapa chay chinqasha chaypaq maskakuq tarinaykillapakaman?”

⁵ Chaymi nishaykillapa: Ashwan tarirnaqa kusa aligrina riyankillapa kanqa uyshitaykitaqa matanqakurna.

⁶ Wasiman ĉharnaqa tukuy aylluykikunata, amiguykikunata tantar niyankillapa kanqa: ‘Aligriyashunllapa kananqa, chay uyshayta chinqachisha karay, chaytaqa tarishana kani’ nir.

⁷ “Chaymi nishaykillapa: Chaynumi unaq syilupi Dyusninchikpis aligriyan, uk runa uchanta دچار payman tikrakinga. Chay wakin achka mana uchayjunchu kani niqkunapaqqa mana yaqqa kwintachakanchu. Chaqa paykunaqa ninllapa manari uchayjunnachu kanchikllapa nir.

Jesusmi kumparasyunta ruraran qillay chinqashawan

8 “Uk warmi dyis qillayniyjun kayar, imanupi ukta chinqachinman. Chaynu chinqachirqa, ¿manachu lamparanta kachkar, wasinta pichar ima manyaqlla maskakunman tarinankaman?”

9 Chaymi chay warmiqa, qillayninta tarirnaqa amigankunata, riqsinankunata tantar ninman: ‘Aligriyashunllapa, tarishanami kani chay qillayniyta chinqachishaytaqa’ nir.

10 “Chaymi nishaykillapa: Imanutaq kay warmisita qillayninta tarir aligriyan, chaynumi Dyusninchikpa angelninkunapis kusata aligriyan, uk runa uchanta دچار Dyusmanna tikrakatinga nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk runa wamranta pirdunaqwan

11 Jesusqami kay kumparasyuntapis parlakuran:

“Uk runami ishkay wamrayjun karan.

12 Chaymi uk kutiqa chay wamrakaq chayqa taytanta niran: ‘Taytay nuqapa partiy kaq irinsyayta qumay’ nir. Chaynu nitinga taytanqa irinsyantaqa ishkantinta wamrankunataqa quran.

13 “Chaymanta ayka diyakaqmantaga chay wamrakaq wamranqa, taytan irinsyanta qushanta limpula rantikur, qillaywan riran uklaw nasyunta. Chaynu rirmi chaypiqa munashannulla tar, riqchaq imakunata rantir ima tukchiran qillaynintaqa.

14 “Chaymanta limpu qillayninta gatar tukchishana katinga, chay nasyunpiqa allipla mallaq tyimpu karan. Chaymi payqa allipla mallaqpaqna puriran.

15 Chaynu mallaqnarmi, chay nasyunllamanta uk runaman qimikaran trabajachinanpaq. Chaymi chay runaqa kaçharan kuchikunata michinanpaq.

16 Piru chay wamraqami kusalata mallaqnashanrayku kuchipa mikunanta miku-natinmapis, mana mayqanpis qararanllapachu imalatapis.

17 “Chaynu mallaqpaq qischakarmi kaynu nir yarpuran: Taytaypa wasinpimaqami kusa achka sirbikuqkuna unta mikur ima tanllapa. ¡Nataq nuqa-shuypaqa kaypi mallaqpaq wanuyanina!

18 Dijur taytaypa wasinman tikrakar, taytaytaqa nishaq: ‘Taytay, uchakushami kani Dyusmanta, qammantapis.

19 Chaymi, manana wamraykipaq riqsi-manaykipaqqa allinchu kani. Ashwan riqsimay trabajadurnikikunata yupay’ nir.

20 Chaynu nirmi, tikrakaranna taytanmanqa.

“Chaymanta wasinman çhayatinnaqa, taytanqa larguqaqllapi rikar, kusalata llakir kallparan wamrantaqa tariq. Tarirnaqa abrasar muchar saludaran.

21 Chaymi wamranqa niran: ‘Taytay, nuqaqami uchakusha kani Dyusmanta, qammantapis. Chaymi manana wamraykipaq riqsimanaykipaqqa allinchu kani’ nir.

22 “Chaynu nitinmapis, taytanqa sirbikuqninkunata mantaran kaynu nir: ‘Kananllami shumaq raçhpata rikar yakachipamayllapa; didunpi surtijata yakachiyllapa, chaynulla llanqichiyllapa ima’ niran.

23 Chaynullami chay runaqa sirbikuqninkunataqa niranpis: ‘Kusa mas gurdu animalta apamur wanuchiyllapa, fyistata rurar mikunallapapaq.

24 Chaqa kay wamraymi wanusha yupayna karan. Nataq kanan-shuypaqa kawsamusha yupayna. Chingashami karan, tarishanchikllapana kananqa’. Chaynu nirmi fyistata ruraq qalliranllapana.

25 “Chaykamanmi, chay byijukaq wamranqa çhakranllapiraq karan. Chaymanta wasinman çhamuyarnaqa, uyaparan takiqllapata.

26 Chaymi chay sirbikuqkunamanta ukta qayamur, imatataq chay wasinpiqa rurayanllapa, nir tapuran.

27 Chaynu taputinmi chay sirbikuqqa niran: ‘Wamrakaq ukniki tikrakamur kusa allin çhamusha katinmi, taytaykiqa animalta wanuchichimashallapa, fyistata rurananpaq’ nir.

28 “Chaynu willatingami, chay wamraqa aliplata piñakur wasi rurimanqa mana yaykunaranchu. Chaymi taytan lluqshimur rugaran ruriman yaykunanpaq.

29 Piru chay wamranqami niran: ‘Taytay, nuqamaqa michka añutataq sirbishusha kani. Piru chaynu sirbishur, qam munashaykilata ruratiymapis manami uk taksha chibulamatapis qumashaykichu, amiguykunawan fyistakunaypaqqa.

30 Nataq kay wamrayki qillayninmatapis yanqa warmikunawan tar tukchir, çhamutin-shuypaqa, ashwan paypaqqa fyistamatapis rurayanki mas

gurdulla animalnikita wanuchir ima’.

³¹ “Chaynu wamran nitinga, taytanqa niran: ‘Wamray, chaqa qamqa nuqapaqa maydiyapis pullay kankiri. Chaymi tukuy imay kaqkunaqa qampaqna.

³² Piru kay ukniki tikrakamusha chaypaqqami allin fyistata ruranapaq. Chaqa payqa wanusha yupay chinqasha karan. Piru ashwan kananqa allinta tarishanchik. Chayrayku fyistakuyanchik’ nir”.

16

Jesusmi kumparasyunta ruraran, uk runapa kaqninkunata rikaqwan

¹ Jesusqami kaytapis parlaran yaçhakuqninkunataqa:

“Karanmi uk kusala imayjun runa. Paypami kayaq uk runa tukuy imankunata rikaq. Chaymi ukkuna riranllapa amunta willaq, chay kuytakuq runaqa, imaykikunata gastayan nir.

² Chaymi chay kusala imayjun runaqa kuytakuqnintaqa qayamur kaynu niran: ‘¿Imanutaq qampaq willamayanllapa chayqa? Willamay, ima imatataq rurashayki. Chaqa mananari imaykunata rikanaykipaqqqa allinchi chay willamashanllapanulla chiqapta imaykunata gastakuyatkiqa’.

³ “Chaynu nitinga, chay kuytakuqqa yarpuq çhurakaran: ¿Imatana kananqa rurashaq manta maqniy trabajuymanta itakumatinga? Chaqa manari jwirsaylamapis kanchu çhakrakunapi trabajanaypaqqa. Chaynulla kusatami pinqakuni limusnakunata mañakunaypaqpis.

⁴ Chaynu yarpupakuyarmi chaymantaqa niran: ‘Yaçhaninami imata rurashaq nirmapis, trabajuy-manta itakumatin runakuna wasinpi samachi-mananpaqqa’.

⁵ “Chaynu yarpurmi patrunninta wakin dibiq runakunata qayamuran. Chaymantaqa punta çhasha chaytaqa niran: ‘¿Michkatataq patrunki-taqa dibiyanki?’.

⁶ Chay runaqa niran: ‘Syin butija asaytitami dibiyani’. Chaynu nitinga, chay kuytakuqqa niran: ‘Kaypimi risibuyki. Samar sinkwintalapaqna ruray risibuykitaqa’.

⁷ Chaynu nirnaqa chaymanta uktana tapuran kaynu nir: ‘Qamqa, ¿michkatataq dibiyanki?’ Kayqami niran: ‘Syin kustal trigutami dibiyani’ nir. Chaymi chaytapis niran: ‘Kaypi risibuykiqa. Samar ruray uchinta kustalpaqlana risibuykitaqa’.

⁸ “Chaynu tukutinmi, chay mantakuqninga yaçharan chay imankunata kuytaq runaqashi kusala bibu karan imata rurananpaqpis nir. Chaymi nishaykillapa: Chiqapta Dyuspi mana kriyiqkunaqa, paykunapalla imankunata rurananpaqqa allipta rurayta yaçhanllapari, Dyuspi kriyiqkuna imankunata rurananllapamantaqa.

⁹ “Piru kay pachapi, chay tukukaq qillaynikillapata yanqalla gastanaykillapamantaqa, ashwan ukkunata yanapayllapa, paykunapis amiguykillapana kar Dyusta kasunanllapapaq. Chayna maydiya chay qillaynikillapa tukukatinga Dyus-ninchikna pullakushutinllapa pay kayashanpi, tukuy tyimpu kawsanaykillapapaq.

10 “Chaynulla nishaykillapapis: Mayqanpis mana imanu tukur, tantyarkaqlapi allinta imatapis rikarqa, achka kaqpimapis chaynulla kanqa. Nataq tantyarkaqlapi imanu tukur, imatapis mana allinta rikarqa, achka kaqpipis chaynulla kanqa.

11 Chayrayku kay pachapi yanqa imankunata mana shumaq allinta rikatkillapaqa, ¿mayqan-nari kunfyashunqallapa Dyuspa chiqap shumaq imankunapaqmaqa?

12 Ukkunapata mana allinta imankunatapis rikatkillapaqa, ¿mayqanna kunfyar qushunqallapa qamkunapa imaykikuna kananpaq kaqtaqa?

13 “Chaymi nini, manami mayqan sirbikuqpis ishkey runata chay kutilla sirbiytaqa puytinchu. Chaqa uknintami munayanqa, nataq ukninta-shuypaqa çhiqniyanqa. Manaqa ukninta allinta rikayanqa, nataq ukninta-shuypaqa musyayanqa. Chaynulla manami allinchi Dyusninchikta sirbiyar chay kutilla qillayninchiklapaq chaynulla wakin imanchikkunalapaq yarpur kawsanapaqqa”.

14 Fariseukunami qillayta kusalata munapakuq karan. Chaymi Jesús chaynu rimatin uyakurllapaqa, burlakar asiparanllapa.

15 Piru Jesusqami niran:

“Qamkunami runakunapa naypanpiqa kusa runa nishunanllapalapaq imatapis rurankillapa. Nataq Dyusqami riqsishunllapa shunquykillapapi imanu kankillapa nirmapis. Chaqa runakuna kusa ima kani nitinllapaqa, Dyusqa mana allinpaqchu riqsin nir.

Jesusmi yaêhachikuran Moisés mantakushanpaq

¹⁶ “Dyusninchikpa rimaqninkuna chaynulla Dyus nitin Moisés mantakushankuna imaqa, Juan shamunankaman Dyuspaqqa intrachikuranllapa. Nataq chaymanta-pachaqa imanumi Dyus mantakuyashanman yaykuyta puytinchik nir yaêhachikunillapa. Chaymi Dyus mantakuyashanmanqa tukuyla imanullapis yaykuyta kamanllapa.

¹⁷ “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami yarpunkillapachu, Dyus nitin Moisés mantakushankunaqami manana kump-likayanqanachu nirqa. Ashwanmi syiluwan, pacha tukukatinmapis, Dyus nitin Moisés mantakushanqa tukuyla kumplikanqa.

¹⁸ “Chaqa nishaynumiri mayqan runapis warminta dijar ukwan kasararqa, kusala saqratana uchakuyan. Chaynulla mayqanpis chay itakukasha warmiwan kasarapqis kusala saqratana uchakuyan.

Lazaruwan kusala imayjun runa

¹⁹ “Karanmi uk runa kusala imayjun. Paymi kusala êhanyjun raêhpakunata mudakuq, chaynulla waran waran kusala shumaq fyistakunata rurar, kusalata mikuqllapa ima.

²⁰ Chaynullami karanpis uk runa mana imayjun Lázaro shutiq. Paypa kwirpunmi qiri intiru karan. Chaymi, chay kusala imayjunpa punkunlapi takuq.

²¹ Kay mana imayjun runitumi, kusalata mallaqnashanrayku, chay kusala imayjunpa

mikunan ratashanlawanmapis untachikunayan. Chaynulla allqukunamapismi chay runapa qirintaqa qimikar llaqwaq.

22 “Chaymantami chay mana imayjun runituqa wanuranna. Chaymi angelkunaqa aparan Abrahamwan pulla kananpaq Dyuspa luryanpina. Chaynullami chay kusa imayjun kaqpis wanuranna. Chaymanta pamparanllapa.

23 Chayna chay kusa imayjun runa infyirnupi qischakayarqa, syiluman chapakur, unaq maypi rikaran Abraham Lazaruta qichqakusha taqta.

24 Chaymi kaynu nir qaychakuran: ‘¡Taytay Abraham, llakipamastuy-ari! Kaçhamuy Lazaruta didunpa puntitanta yakupi nuyuchir, qalluyta nuyuchinanpaq. Chaqa kay ninapimi kusata qischakayani’ nir.

25 “Piru Abrahamqa niran: ‘Wamrituy yarpuy-ari qam kawsayatkillaqa mana imaykipis fal-tashuranchu. Nataq Lázaro-shuypaqa qischakaq. Kananqami payta kaypi kunsulanllapa. Nataq gamqa qischakayankina.

26 Chaynullami nuqanchikkunataqa uk kusala manchaypaq raqra chiqanchamayanchikllapa. Chaynu katinmi kaymanta, qamkuna kayashaykillapaman pasanarmapis mana puytinllapachu. Chaynulla qamkuna kayashaykillapamanta kaymanpis mana pasamuyta puytinllapachu’ nir.

27 “Chaymi chay kusa imayjunqa niran: ‘Chaynu katinqa rugashaykiri Taytay Abraham, Lazaruta kaçhanaykipaq taytaypa wasinman.

28 Chaqa chaypimi kan sinku irmanuykuna. Chayna paykunata willatin ama shamunanpaqchu kay lugarman qischakaqqa' nir.

29 “Abrahamqa niran: ‘Paykunaqami Moisés iskribishankunata, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunata ima liyirna intrakar kasunqallapa’.

30 “Nataq chay kusa imayjun runaqa niran: ‘Chiqaptami ninki Taytituy Abraham. Piru uk wanusha kawsamur, paykunaman rikaritingami paykunaqa Dyuspina kriyianqallapa’ nir.

31 “Piru Abrahamqa niran: ‘Moisés iskribishanta, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishanta mana kasurqa, manami kriyinqallapachu michka uk wanusha kawsamur paykunaman rikaritinmapis’ nir”.

17

Kuytawkish uchakutkillapa (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesusqa yaçhakuqninkunata niran:

“Maydiyapismi chay uchakuchikuqqa kayanqalla. Piru jımananqaraq, runa masinta uchakuchiqqa!

² Chaynu tukuq runataqami kusala allin kanqa kunkanpi marayta watar mar yakuman itakunanllapapaq, chay nuqapi chayraq kriyiqkunata uchakuchinanmantaqa.

³ Chayrayku qamkunamaqa kuytakayllapa. Imanupi ukniki uchakutinga, anyay. Chaynu willatki, shamur pirdunamay nishutinga, pirdunay.

⁴ Chaymi ukniki qamta mana allinta rurashur uk diyalapi michka syiti kuti uchakur, chaymanta syiti kuti shamur qammantami uchakusha kani nishutinga, pirdunay”.

Apustulkunami masta kriiyta munaranllapa

⁵ Jesuspa yaçhakuqninkunaqami, kaynu nir mañakuranllapa:

—Taytituy, yanapamayllapa masta qampi kriiy-nayllapapaq.

⁶ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran payku-nataqa:

—Imanutaq chay mustasa qirupa simillitan-maqa kusa llampitu, chaynu pitilamatapis allita Dyuspi kriyir, kaypi qiru shayan chayta ‘Rir mar yakupi shay’ nitkillapaqa, rinman.

Uk sirbikuqpa rurayninkuna

⁷ “Qamkunapa kanman uk sirbikuqnikillapa. Chaymanta chay sirbikuqqa rinman michikuq manaqa yapukuq. Chaymanta çhamutinnaqa çmayqannikillapataq ninkimanllapa: ‘Yaykamur taytituy mikuy’ nirqa?

⁸ ¡Manami! Ashwan niyankillapa kanqa: ‘Yaykamur mikunayta rurar qaramay, upyachimay nuqataraq. Chaymantana qamqa mikunki upyankimapis’ nir.

⁹ Chaynu imata ruratinpis, sirbikuqnikilla-pataqa mana ‘Payji’ niyankillapalamapischu kanqa imapaqpis.

¹⁰ “Chaynu chay sirbikuq yupay qamkunapis, Dyus nishushanllapata rurar tukchishana karmapis, ashwan niyllapa Dyustaqa: ‘Nuqakunaqami, mana sirbiq sirbikuqnikichu

kanillapa. Chaqa mastaqachu imatapis rurashama katiyllapa, chay ruranayllapapaq karan chaymantaqa' nir”.

Jesusmi allicharan dyis ismuyaq runakunata

¹¹ Jerusalemman riqnuqa Jesusqa pasaran Samariapa, Galileapa lugarninkunata.

¹² Chaynu riyarqa uk pwiblituman çharan. Chaypimi, dyis ismuyaq runakuna Jesustaqa tariq shamuranllapa. Piru wakaqlapi kidaranllapa Jesusmantaqa.

¹³ Chaymi kaynu nir qayçhakuranllapa:

—¡Yaçhachikuq Tayta Jesús, llakipamastuyllapari! nir.

¹⁴ Chaynu nitinllapa, Jesús paykunata rikarqa, niran:

—Rir kurakunaman çhayllapa, paykuna yaçhananpaq alliyashaykillapana nir.

Chaynu Jesús nitinga, nanta riqnula alliyaranllapana.

¹⁵ Chaynu alliyatinllapanaqa, chay paykunamanta uk runaqa, chay riyashanlamanta ashwan tikrakamuran kusa jwirtita rimar Dyusta alabaqnuna.

¹⁶ Jesusman çharqa, naypanlapi qunqurikur pachaman pukçhitar payji niran. Kay runaqami Samariamanta karan.

¹⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Manachu chay dyis qishaqkunaqa tukuynikillapa alliyaraykillapa? ¿Chaqa maypitaq chay wakin nwibi runakunaqa?

¹⁸ ¿Kay furastiru runalachu, Dyusta payji ninanpaqqa, intrakasha?

19 Chaynu nirnaqa, chay alliyasha runataqa niran:

—Sharir riyna. Kriyishaykiraykumi alliyashaykina, nir.

Imanumi chamuyanqa Dyuspa mantakuyninqa
(Mt 24.23-28, 36-41)

20 Chay fariseo runakunaqami Jesustaqa tapuran, maydiyashi Dyuspa mantakuyninqa chamuyanqa, nir. Chaymi taputinllapaqa, payqa niran:

—Dyuspa mantakuyninqami mana kwintata qukayatkillapa chamunqa.

21 Chaymi mana mayqanpis ningachu: ‘Kaypina mantakuqqa’, manaqa ‘Wakpina’ nirqa. Chaqa mana kwintata qukayankillapachu. Ashwanmi, Dyuspa mantakuyninqa qamkunawanna.

22 Chaynu nirqa, yaçhakuqninkunataqa, niran:

“Qamkunapaqqami chamunqa uk diya. Chaymi qamkunaqa chay diyakunapiqa Dyusmanta Shamuq Runata alliplata rikanankillapa uk kutilamapis. Piru manami rikankillapachu.

23 Chaymi wakin runakunaqa ningallapa: ‘Kaypimi Dyusmanta Shamuq Runaqa’ nir. Ukkuna-shuypaqa ningallapa: ‘Wakpimi’ nir. Piru qamkunaqa chaynu nishutinllapamapis, ama kriyinkillapachu.

24 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamurqami, kusa shutilla rikarimunqa, imanuçhi rilampamaqa uklawmanta uklawkaman intirula llipyalla achkirachikun, chay yupaymi kanqa.

25 Piru naypaqtaqami alliplata qischanqallaparaq. Chaynulla kusa çhiqnikasha ima kanqa.

26 “Chaynu rurayatinllapamapis chaymantaqa, imanuêhi Noepa tyimpunpi pasaran, chaynumi pasanqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinga.

27 Chay Noepa tyimpunpiqami runakunaqa mikuqllapa, upyaqllapa, kasaraqllapa chaynulla kasarachikuqllapa ima. Piru chaymanta Noé wampuq wasiman yaykutin, allipla saqra tanya shamur untaran tukuy pachapi. Chaymi yaku untatinga, tukuyla runakuna wanur tukukaranllapa.

28 Chaynulla Lotpa tyimpunpispis pasaran. Runakunaqa mikuqllapa, upyaqllapa, rantiqllapa, rantikuqllapa, tarpukuqllapa, wasikunatapis rurar taqllapa ima.

29 Piru chaymanta Lot chay Sodoma pwiblumanta lluqshitinga, unaq syilumanta ninawan asufri ishkimutin, tukuy wakin runakunaqa wanur tukukaranllapa.

30 Chaynumi Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinpis pasanqa.

31 “Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis uk wasipa ananpi karmapis amami ishkimungachu, imanta lluqshichinanpaq nirqa. Chaynulla, mayqanpis êhakranpi karqa amami wasinman ringachu.

32 Chaqa yarpuyllapari, Lotpa warminpaq.

33 Chaymi nini, imanupis bidanta washanaqqa, ashwan wanunqa tukuy tyimpupaqna. Nataq kay bidapi Dyusrayku wanuqkuna-shuypaqa, ashwan tukuy tyimpu kawsananpaqna kayanqa.

34 “Nishaykillapapis: Uk tuta ishkey

uqllanakusha punuyatinllapamapis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa.

³⁵ Chaynullami ishkay warmikuna kutakuyat-inpis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa.

³⁶ [Ishkay runakuna çhakrapi katinpis, ukta apar, uktaqa dijayanqa]”.

³⁷ Chaynu nitinga, paykunaqa tapuranllapa Jestusaqa:

—¿Maypitaq Taytituy chaynuqa kanqa? nir.

Jesusaqa paykunataqa, niran:

—Maypiçi wanusha katin, chaypimi tantakanqa shinkukuna. Chaymi yaçhankillapa maypimi chayqa kanqa nirmapis.

18

Jesumi kumparasyunta ruraran mana shaykuq mañakunapaq

¹ Jesumi kay kumparasyuntapis parlar intrachikuran, paykuna maydiyapis ama disanimakurchu Dyusman mañakunanllapapaq.

² Niranmi:

“Uk pwiblupimi karan uk jwis. Paymi Dyusta mana manchar, runakunamatapis mana rispitaqchu.

³ Chaynullami chay pwiblupiqqa kaqpis uk byuda warmi. Paymi uk prublimayjun kaq. Chaymi jwisman rir mañakuran, chay kuntraqñinwan arriglachinanpaq.

⁴ Piru chay jwisqami waran waran ritinmapis mana kasuqchu chay warmitaqa. Chaymantaqami yarpur niran: Nuqa, Dyusta mana kasunichu. Chaynulla runakunatapis mana rispitanichu.

5 Piru chaynu katiymapis kay warmisita qillakachimayan. Chayraykumi paytaqa yanapashaq amana mas shamur qillakachimananpaqnachu nir”.

6 Chaynullami Amitunchikqa niranpis:

“Mana allin jwis chaynuta ruratinga,

7 ashwan ¿Dyusninchikmaqachu mana kasuyanqa chay paypa kaqninkunata unaqpis, tutapis paypaq llakir mañakutinga? ¿Yarakuchiyaraqachu?

8 Nishaykillapapis: Manami yarakuchirchu yanapar washayanqa. ¿Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamurqachu, mayqanllataqa tariyanqaraq kriyiqta? nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran fariseuwan, impwistuta kubraquwan

9 Chaymantami Jesusqa uk kumparasyunta rurar tukuy chaypi kaqkunataqa intrachiran. Chaqa chaypi kaqkunamanta wakinqami, mana uchayjun yupay tukur ukkunataqa mana kwintachaquchu.

10 Chaymi niran:

“Ishkay runami riranllapa Dyusta adurananllapa wasiman mañakuq. Ukqami karan fariseo; nataq ukqa Romapaq impwistuta kubraquq.

11 Chay fariseuqami shasha kaynu niyaran paylla alabakar: “Tayta Dyus, nuqaqami payji nishuni mana chay wakinkuna yupay kashayrayku. Chaqa wakinkunami suwakuqkuna, malukuna, ukwan ukwan punuqkuna ima. Chaynulla nuqaqa manami kay impwistuta kubraquq runa yupaychu kanipis.

¹² Nuqami ayunani simanapaq ishkay kuti. Chaynulla dyis parti ganashaymanta ukta qushuni' nir ima.

¹³ “Piru chay impwistuta kubrakuq-shuypaqa karukaqlapi sharan. Chaymi mana syilumanmapis chapakunayaqchu. Ashwanmi malay nir yarpur qasqunta takar niyaran: ‘¡Tayta Dyus llakipamay-ari! ¡Nuqami chiqap uchayjun kani!’ nir.

¹⁴ “Chaymi nuqaqa nishaykillapa: Kay impwistuta kubrakuqqami, wasinmanqa tikrakan, Dyus uchankunamanta pirdunar llakipashana katin. Nataq fariseo-shuypaqa mana. Chaqa mayqan kusa kani niqtaqa, mana kusapaqchu Dyusqa riqsin. Ashwan mana kusa kani niqtaqa, maydiyaqa kusa nishapaqa riqsinqa”.

Jesusmi wamrakunata bindisiran
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Chaymantami Jesusmanqa wamritukunata aparanllapa bindisininpaq. Piru chay yaçhakuqninkuna chaynu wamritukunata apaqta rikarqa, chay apaqkunataqa anyaq çhurakanllapa.

¹⁶ Chaymi Jesusqa paykunata qayar, kaynu niran:

—¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashanqami kay wamritukuna yupay mana kwintachaypaq kaqkunalapaq.

¹⁷ Chiqaptami nishaykillapa: Dyus mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana

chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunqallapachu nir.

*Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)*

¹⁸ Uk mantakuqmi Jesusta tapuran kaynu nir:

—Kusa allinla Yaĉhachikuq Taytituy, ĉimatataq rurayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

¹⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—ĉImapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus.

²⁰ Chaqa qamqami yaĉhankina, Dyus tukuy mantakushankunataqa. Chaypiqami nin: ‘Ama uk uk warmiwan punuychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

²¹ Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

²² Chaynu nitin uyarmi, Jesusqa niran:

—Uksitumi faltashuyanraq ruranaykipaqqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.

²³ Piru chaynu Jesús nitin uyaparqami, kusalata llakiran. Chaqa kusala imayjun-ari karan.

²⁴ Chaynuta rikarmi, Jesusqa niran:

—ĉKusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa!

²⁵ Ashwanmi chay kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqa, uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uĉhkitunta nir.

²⁶ Chaymi uyakuqkunaqa, tapuran Jesustaqa:

—Chaynu katinga ĩpitaq washakayta puytiyanqa? nir.

²⁷ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Runakunapaq mana ruraypaq kaqku-namapismi, Dyuspaqqa imapis ruraypaq nir.

²⁸ Chaynu nitinmi Pedruqa niran:

—Taytituy, nuqakunamaqami tantar imaylla-pakunata dijashana, qamwanna purinillapa.

²⁹ Chaynu nitinmi, payqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Dyuspa mantakuyninrayku, wasinta, warminta, ukninkunata, taytankunata, wamrankunata dijaqkunaqami,

³⁰ kay pachapiqa kusala achkatana aypanqal-lapa chay dijashanllapamantaqa. Nataq maydiya-shuypaqa tukuy tyimpupaq kawsaytana aypan-qallapa.

Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesusqami dusi yaĉhakuqninkunata wakaqla-man qayar kaynu niran:

“Kananqami rishunllapana Jerusalenman. Chaynuqami Dyuspa unay rimaqninkuna, Dyusmanta Shamuq Runapaq iskribishanlla-pakunaqa, kumplikanga.

³² Chaqa paytaqami mana Israelmanta runaku-namanna qukunqallapa. Chaymi paykunaqa

kusalata burlakanqallapa, jurapanqallapa, tuqapanqallapa ima.

³³ Chaymanta-shuypaqa wipyasha imana karga wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa”.

³⁴ Chaynu Jesús nitinmapis, yaçhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaynulla manami yaçharanllapapischu imapaqmi willayan nirmapis. Chaqa paykunapaqqami mana intrakaypaqchukaran.

Jesusmi allicharan uk syigu runata

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jericó pwiblupa shipchanpina Jesús katinga, uk syigu runa limusnata mañakur nanpa yatalanpi tayaran.

³⁶ Chaymanta kusa achka runa pasaqta syintirqa, tapukuran imataq pasayan nir.

³⁷ Chaymi willaranllapa Nazaretmanta Jesús chayta pasayan nir.

³⁸ Chayraykumi chay syigu runaqa jwirtita kaynu niran:

—¡Davidpa ayllun Jesús, llakipamastuy-ari! nir.

³⁹ Chaynu nitinmi naypaqta riqkunaqa an-yaranllapa uyarananpaq. Piru payqami, ashwan mas jwirtita qayçhakuran kaynu nir:

—¡Davidpa ayllun, llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁰ Chaymi Jesusqa, das shar kaçhakuran payman apananllapapaq. Çhatinnaqa, Jesusqa tapuran:

⁴¹ —¿Imataq qampaq ruranayta munayanki? nir.

Chay syigu runaqa niran:

—Taytituy, rikakuytami munayani nir.

⁴² Jesusqa niran:

—¡Rikakuynari! Chaqa kriyishaykiraykumi aliyashaykina nir.

⁴³ Chaynu nitinmi, chay kutilla rikakuranna. Chaymi Jesuspa pullanna riran Dyusta alabaqnu. Chayta rikarmi Dyustaqa tukuyla alabaranllapa.

19

Jesuswan Zaqueo

¹ Jesusqami Jericó pwibluman çharqa, çhaypinta pasayaranna.

² Chaypiqami taq uk kusala imayjun runa Zaqueo shutiq. Paymi Romapaq impwistuta kubraquqkunapaqa mantaqnin karan.

³ Kay Zaqueuqami kusalata Jesusta riqsiyta munayaran. Piru payqami kusa takshala kar, chaynulla kusala achka runakuna kashanrayku mana rikaytaqa puytiyaranchu.

⁴ Chaymi, rikananpaqqa Jesús riyashanlawman kusata kallpar rir, unaq qiruman iqaran.

⁵ Chaymanta Jesús qirupa çhakinta pasayarqa, unaqman chapakur Zaqueuta rikarqa, niran:

—Zaqueo, utqar ishkimuy. Chaqa kananmi wasikiپی samayani nir.

⁶ Chaynu nitinga, Zaqueuqa chay kutilla ishkimur, kusa aligrila Jesustaqa wasinman aparán.

⁷ Chayta rikarmi, Jesuspaqqa kusata runakunaqa rimapakuq qallariranllapa: “Uchasapa runapa wasinman risha samaq” nir.

⁸ Chaynu niyatinllapaqa, Zaqueuqa sharir Jesusustaqa niran:

—¡Taytituy!, mana imayjunkunataqa tukuy imay kaqmanta lamtarta qushaq. Chaynulla mayqanta ingañar imanta suwasha karpis, kwatru kuti masta qushaq nir.

⁹ Jesusqa niran:

—Kay runapismi Abrahampa ayllunmanta kashanrayku, kay wasipi kaqkuna washakananpaq uraqa chamushana.

¹⁰ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamusha uchanllaparayku chinqasha kaqkunata maskar washananpaqna.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran qillaywan
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Chaynu Jesús nitin runakuna uyaparmi yarpuranllapa, Dyus mantakunanpaqqami manana maychu nir. Chaymi Jerusalemman shipchayarnaqa payqa uk kumparasyunta parlaran,

¹² kaynu nir:

“Uk kusa riqsikasha ayllumantami karan uk runa. Chaymi payqa uk kutiqa kusa karu may nasyonman riran numratinllapa tikrakamurqa pwiblunpina mantakunanpaq.

¹³ Piru manaraq riyarqami, dyis sirbikuqninkunata qayamur, tukuyninta achka qillayta qur, niran: ‘Nuqa tikrakamunaykamanqa kay qil-layniykunawanqa nigusyuta ruraskinllapa’ nir.

¹⁴ “Nataq chay pwiblunmanta runakunaqami paytaqa çhiqniqlapa. Chaymi ikintaqa kaçhakuranllapa ninanllapapaq: ‘Kay runataqa mana munayanillapachu mantaqniyllapa kananpaqqa’ nir.

15 “Piru chaynu kaçhakutinllapamapis, paytaqa numraranllapana mantakuq kananpaq. Chaymanta pwibluman tikrakamurnaqa, kaçhakuran chay sirbikuqninkunata qayamunanllapapaq. Chayna tapunanpaq, chay qillayninta qushushayllapataqa, kada runa michkatataq ganachishaykillapa nir.

16 “Chayna punta chayta taputinga, niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami dyis kuti masta ganasha’ nir.

17 Chaynu nitinga, chay mantakuqninga niran: ‘Allinpi. Qamqami kusa allin sirbikuq kanki. Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta rurashaykiraykumi ashwan dyis pwiblukunata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

18 “Chaymantaqa uk sirbikuqpis qimikarqa kaynu niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami ganasha sinku kuti masta’ nir.

19 Chaymi mantaqninga paytapis niran: ‘Qamtapis sinku pwiblukunata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

20 “Piru uk qimikar-shuypaqa kaynu niran: ‘Taytituy, kaypimi qillaynikiqa. Çhuraraymi uk pañulapi watar.

21 Chaqa manchakuraymi, kusala marraju kashaykirayku mana tarpukushaykimanta kuschakunki, chaynulla mana shikwakashaykikunamanta tantakunki nir, yaçhashayrayku’.

22 Chaynu nitinga, mantaqninga niran: ‘Mana allin sirbikuq, qam rimashaykillawan rikashur yaçhani, imanumi kanki nirmapis. Chaqa chaynu nuqa marraju kani nir, chaynulla

mana tarpukushaymanta kusichakuni, mana shikwakushaymanta tantakuni nir yaĉharqa,

²³ ĴImapaqtaq bankuman mana aparayki qillayniyqa ganaskinanpaq? Chaynuqami ashwan tikrakamurqa ganashanwanna aypanayta’.

²⁴ “Chaynu nirqa, wakin runakuna chaypi kaqkunataqa niran: ‘Chay runataqa qillayniyta kitar quyllapa, chay dyis kuti masta ganachisha chayta’ nir.

²⁵ Chaymi paykunaqa niranllapa: ‘ĴPiru Taytituy, payqa dyis kuti mas qillayniyunna!’

²⁶ “Chaynu nitinllapami mantakuqqa niran: ‘Nishaykillapa: Chay mayqanĉhi allinta rurashanrayku, imayjun kaqtaqami masta qushaq. Piru chay mana allinta rurashanrayku mana imayjun kaqtaqami, pitila kaqninmatapis limpula kitashaq.

²⁷ Chaynulla mana mantakunayta munar ĉhiqnimaqkunata-shuypaqa, kayman apamur naypaypi wanuchiyllapa’ nir”.

*Jesusmi Jerusalenman yaykuranna
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)*

²⁸ Kaykunata nirqami, Jesusqa riranna Jerusalenmanqa.

²⁹ Chaymanta, chay Olivos sirkapa yatan Betfagiman, chaynulla Betania pwibluman yaqqa ĉhashana karqa, kaĉhakuran ishkey yaĉhakuqninkunata,

³⁰ kaynu nir:

—Riyllapa, wak naypanchikpi pwiblitu kan chayman. Chayman ĉharqami, tarinkillapa uk burru wataraqta. Chay burrupiqami

manaraq mayqanpis tasharaqchu. Chayta kaçhar apamuyllapa.

³¹ Nataq, mayqan ‘¿Imapaqtaq burruta kaçhayankillapa?’ nishutinllapaqa, niyllapa ‘Taytanchikmi ministiyän’ nir.

³² Chaynu nitinga, yaçhakuqninkunaqa riranllapa. Chaynu rirllapaqa, imanuçhi Jesús nisha karan chaynulla burrutaqa wataraqta tariranllapa.

³³ Burruta kaçhayatinllapanaqa amunkunaqa rikarimur kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaçhayankillapa? nir.

³⁴ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Taytitunchikmi ministiyän nir.

³⁵ Chaynu nirnaqami, raçhpankunata burrupa ananman çhurar aparanllapa Jesusman. Çhachirnaqa, chay burritupa ananpina tachiranllapa.

³⁶ Chaymi chaynu Jesús burrupa anan ritinqa, runakunaqa naypanta riranllapa raçhpankunata çhukir ima. Chaylatami burruqa riran.

³⁷ Chaynu riyar chay Olivos sirkapa urayninman shipchayatinllapanaqa, tukuyta kriyiqkunaqa kusalata aligriyanllapa. Chaymi kusa jwirtita rimaq qallariranllapa tukuy milagrukunata rurashanpaq yarpur ima.

³⁸ Kaynumiri niyaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa gubyir-nunchik,

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

¡Unaq syilupipis aligriyanqallapa!

¡Kusa shumaqtami alabanqallapa Dyusninchiktaqa!” nir.

³⁹ Chaymi wakin fariseo runakuna chaypi uyakuqkunaqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Yaêhachikuq Taytituy, yaêhakuqnikikunata anyar uyarachiy nir.

⁴⁰ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Qamkunata willashaykillapa, kay runakuna upallatinllapaqami ashwan rumikunamapis qayêhakunqallapa nir.

⁴¹ Chaymanta Jerusalén yatanmanna êhar chay pwibluta rikarnaqa, Jesusqa chay pwiblurayku waqaq qallariran

⁴² kaynu nir:

“¡Jerusalenmanta runakuna! Kusa allinêhi kanman qamkuna kay diyapi kwintata qukanaykipaq, nuqami shamusha kani yanapashuq, shumaqta kawsanaykillapapaq nir. Piru chaypaqqami mana kwintata qukankillapachu.

⁴³ Ay, qamkunapaqqami kanqa allipla saqra diyakuna. Chaymi kuntraykikunaqa shamur, wakmanta kaymanta arkar kurralashurllapa ima, limpu wanuchir tukchishunqallapa.

⁴⁴ Tukuyla Jerusalén pwiblupi kaqkunaqa, tukukanqallapa. Chaypiqami, mana uk rumi, uk rumipa ananlapimapis llutakashaqa kidanqachu. Chaqa qamkunaqa, Dyus washashuqllapa shamutinpis, mana kasushaykillapachu”.

Jesumi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Chaymanta Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur, chay ruripi rantikuqkunata, [rantiqkunata] itakuq çhurakaran,

⁴⁶ kaynu nir:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami nuqaman mañakunanllapalapaq wasi kanqa’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maçhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.

⁴⁷ Jesusqami waran waran, Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuq. Piru chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla wakin karguyjun runakunapis, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinanllapapaq.

⁴⁸ Piru manami imanupis wanuchiyta puytiranllapachu. Chaqa tukuyla runakunami Jesús yaçhachikutinga kusa qasillala uyakuyaranllapa.

20

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Uk diyapimi, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi Dyuspa shumaq rimayninta imanuwashakananllapapaq nir runakunataqa yaçhachiyaran. Chaymantami, çharanllapa kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ruku mantakuqkuna ima.

² Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¡Willamayllapa! ¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa?

³ Chaymi Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa, willamayllapa!

⁴ ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaçhamuran shutichikunanpaqqa? ¿Dyus, manaqachu runakunala?

⁵ Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqllapa: “ ‘Dyusmi kaçhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

⁶ Chaynulla manami ‘Runakunala’ niytapis puytinchikllapachu. Chaynu nishallapaqami, runakuna rumillawan sitar wanuchimachuwanllapa. Chaqa chiqaptari yarpunllapa: Juanqa Dyuspa rimaqnin karan nir”.

⁷ Chaymi paykunaqa niranllapa:

—Manami yaçhanillapachu mayqan kaçhamuran nirmapis.

⁸ Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatini tukuy kaykunata rurani nirmapis.

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqkunawan

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Chaymantaqa tukuy runakunata kay kumparasyunta parlaq qallariran:

“Uk runami çhakanpi ubata tarpuran. Chaymantaqa ayka runakunata trabajanapaq arrintar riran largu mayta, mana das tikrakamuqchu.

¹⁰ Chaymanta kusicha tyimpu çhamutinga, chay çhakrapa amunqa kaçhamuran uk sirbikuqninta, chay kusichakushanmanta paypaq kaq partinta

qunanllapapaq. Piru ashwan chay êchakrapi trabajaqkunaqami chay sirbikuqtaqa aypar kusalata maqar ima mana imatapis qurchu qatiêcharanllapa.

11 “Chaymantaqa qashan kaêchamuran uk sirbikuqninta. Piru chaytapis, chay êchakrapi trabajaqkunaqa maqar, jurapar ima mana imatapis qurchu qatiêcharanllapa.

12 Qashan uk sirbikuqninta kaêchamuran. Piru chaytapis chaynullata rurar lisyar ima êchakramantaqa itakuranllapa.

13 “Chaynu chay sirbikuqninkunata rurar mana kasutinqa, chay êchakrapa amunqa niran: ‘¿Imanashaqna kananqa? Kusala munashay wamraytana kaêchashaq dijur. Ichapis rispitar kasunmanllapa’ nir.

14 “Chayna wamranta kaêchatin, chay êchakrapi trabajaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay êchakrawanqa kidanallapapaq!’ nir.

15 Chaynu nirllapa êchakramantaqa urqur, wanuchiranllapa”.

Chaynu kumparasyunta rurarqa Jesusqa kaynu niran:

—Chay êchakrapa amun shamurqa, chay êchakrapi kaqkunawanqa, ¿imatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa?

16 Chaqa chay êchakrapi kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa.

Chaynu Jesús nitinmi niranllapa:

—¡Manami chaynuqa kanqachu! nir.

17 Chaynu nitinllapaqa, kusata paykunataqa chapar Jesusqa niran:

—Mana chaynu katinga, ¿ima nishaq nirtaq, Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin?:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu nir itakushanllapami, ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha’ nirqa.

18 Chaymi, chay rumipa ananman mayqanpis rataqqa, limpu limpu llampunqa. Nataq, rumi runapa ananman ratar-shuypaqa, limpu limpu pulbupaq tikranqa nir.

19 Chaynu nitinmi, kurapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkuna uyaparllapaqa, kwintata qukaranllapa paykunapaq rimayan nir. Chaymi chay kutilla, Jesusta aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku.

*Jesusta tapuranllapa impwistupaq
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)*

20 Chaymantami ashwan, wakin runakunata kaçharanllapa mananula Dyuspi kriyiq tukur, Jesusta uyakunanllapapaq. Chayna imanullapis mana allinkunata rimachir, chaylapaqa aypar apananllapapaq Romapa gubirnadurninman.

21 Chaynuta yarpurllapami, kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhanillapami qam yaçhachikuyashayki, rimayashaykiqa chiqap nir. Chaynu karmi, mana runakunata riparayta yarpunkichu imanuy katinmapis. Ashwan qamqami yaçhachikunki Dyus munashannulata.

22 Chaymi nishunillapa: ¿Allinchi kanqa Romapa punta gubyirnun Cesarta impwistuta pagranayllapapaqqa?

23 Jesusqa chay mana allinta yarpuyashanllapa-paq kwintata qukarmi, niran:

—[¿Imapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapa?]

24 Ma, rikachimayllapa uk qillayta. ¿Mayqanpa ritratuntaq kay qillaypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq iskribikasha? nir.

Chaynu taputinga, paykunaqa niranllapa:

—Gubyirnu Cesarpami nir.

25 Chaymantami Jesusqa niran:

—Chaynu katinga, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqnintaqa Dyusta quyllapa.

26 Chaynu Jesús tukuy runakunapa naypanpi rimatingami, mana imanupis uchachayta puyti-ranllapachu. Ashwan dispantakar uyaralana ki-daranllapa.

Jesustami tapuranllapa wanuqkunapaq

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Chaymantaqa ayka Saduceo runakuna riranllapa Jesustaqa rikaq. Paykunaqami ninllapa: “Wanuqkunaqashi manana kawsamunnachu” nir. Chaymi tapuranllapa Jesustaqa:

28 —Yaĉhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir iskribisha karan: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinga, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay

byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninpaqqa wamrayjun kananpaq' nir.

²⁹ Chaqa, uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapaqa, warmikur manaraq wamrayjunchu kayar wanuran.

³⁰ Chaymi chay ishkay kaq uknin,

³¹ chaynulla kimsa kaq ukninpis chay warmillawan kasararan. Chaynumi syitinllapa chay warmillawan kasarar, manaraq wamrayjun kayar tukuynin wanuranllapa.

³² Chaymantami chay warmipis wanuranna.

³³ Nataq chay wanushakuna maydiya kawsamutinqa ¿mayqanninpa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan.

³⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Kananmi kay bidapiqa kasarallapa, chaynulla kasarachikunllapa ima.

³⁵ Piru, Dyus munashannullata shumaqta rurar taqkunaqami, wanushanmanta kawsamur uk bidapiqa, manana kasararaqallapanachu. Chaynulla mananami kasarachikunqallapa imamapischu.

³⁶ Chaqa paykunaqa manana wanurchu angelkuna yupayna kanqallapa. Chaynulla, wanushanmanta kawsamushanllaparayku, Dyuspa Wamranna kanqallapa.

³⁷ Chaynumi, ashwan Dyus nitin Moisés chay sarsa rupayashanpaq iskribishanllapi, intrachimanchik, wanushakunaqashi kawsamuyanqa nir. Chaqa ninmi: Dyusqashi, Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa, Dyusnin nir.

38 Chaymi, Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu, ashwan payqami tukuy kawsaqkunapa Dyusninla. Chaynu katinmi, ipaypaqqa tukuy mayqanpis kawsayan! nir:

39 Chaymantaqa wakin yaçar yaçhachikuqkunaqa niranllapa:

—Allintami nishayki Yaçhachikuq Taytituy.

40 Chaymi chaymanta-pacha, manana mayqan-ninlapis tapuyta yarpuranllapalamanapischu.

*Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun?
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)*

41 Chaymantami Jesusqa paykunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Imapaqtaq Dyuspa Akrashan Cristuntaqa Davidpa ayllunmanta ninllapa?

42 Chaqa Davidqami paylla Salmos librunpiqa nin:

‘Tayta Dyusmi Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqayman,

43 maydiya chay çhiqnishuqkunata

çhakikipa çhakinman çhuramunaykaman nir’.

44 Chaynu Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinga, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?

Jesusmi yaçhakuqninkunata willaran kuytakanan-llapapaq

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Tukuyta runakuna uyakutinmi yaçhakuqninkunata Jesusqa kaynu niran:

46 “Allita kwintata qukarmi, kuy-takankillapa Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkunamanta. Chaqa paykunaqami

munanllapa atun raçhpanllapata yakakuyta, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludananllapata ima. Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi manaqa mikunanpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanakunapi samachinanllapata munan.

⁴⁷ Chaynullami chay wakcha warmikunata kitanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa” nir.

21

Byudapa ufrinditan (Mr 12.41-44)

¹ Jesusmi, Dyusta adurananllapa wasipi, rikakuyaran kusa imayjun runakuna, ufrindanta kajunkunaman itatinllapa.

² Chaynullami rikaranpis uk mana imayjun byuda ishkay qillaysituta kajunkunaman itaqta.

³ Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami, tukuy runakunamanta masta çhurasha ufrindantaqa.

⁴ Chaqa, tukuy wakin runakunaqami qillaynin subraqlata ufrindakunllapa. Nataq chay mana imayjun byuda-shuypaqami, mana mas qillaynin mikunanpaq katinmapis, limpula ufrindakusha nir.

Jesumi Dyusta adurananllapa wasita ratachin-qallapa niran

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Chayllapimi, wakinkunaqa kusata parlayaql-lapa Dyusta adurananllapa wasipaq, chay kusa shumaq rumikunawan shasha karan chaykuna-paq, ufrinditakunata çhurashanllapakunapaq ima. Chaymi Jesusqa niran:

⁶ “Uk diyami çhamunqa. Chaymi chay diyapiqa kanan kay rikayashaykillapataqa limpu ratachitinllapa, manana uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu” nir.

Jwisyu diya shipchamuyatinnaqami kaynu pasanqa

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Chaymantaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, çmaydiyataq chaynuqa pasayanqa? çIma siñalta rikartaq yaçhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasanapaq diyaqa shipchana? nirqa.

⁸ Chaynu nir taputinllapaqa Jesusqa niran:

“Allitami kuytakankillapa ama ingañakanaykillapapaq. Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi ningallapa: ‘Nuqami kani Dyuspa Akrashan Cristun’. ‘Chay tukukanan tyimpuqami çhamunqana’ nir. Chaynu nishutinllapamapis, qamkunaqa ama kriyinkillapachu.

⁹ Chayna, wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir, gubyirnupa kuntran tikrakayanllapa nir ima uyaparmapis, ama manchakunkillapachu. Chaqa

chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi kay pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa”.

¹⁰ Niranpismi:

“Uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan.

¹¹ Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa. Chaynulla kusala mallaq tyimpu imami kanqa. Qishaykunamapis kusala saqra mana rikashaykillapakuna kanqa, tukuy pachapi. Syilupipis rikankillapa dispantaypaq allipla mana rikashaykillapakunata ima.

¹² “Piru kaykuna manaraq chaynu kayatingami, qamkunataqa aypashunqallapa, kusata qishashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapi. Apashunqallapapis karsilkunaman itashuqllapa. Chaynulla qukushunqallapa gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku.

¹³ Chaynu apashutinllapamapis ashwan qamkunaqa nuqallapaq rimankillapa.

¹⁴ Qamkunaqa, amami llakir yarpupakunkillapachu imataraq rimar washakashunllapa nirqa.

¹⁵ Chaqa, nuqami chay urasqa yanapashaykillapa allipla shumaqta rimanaykillapapaq. Chaymi kuntrashuqkunaqa mana imata nishuyllapatapis puytingallapachu, allita rimashaykillaparayku.

¹⁶ “Chaynulla nishaykillapapis: Qamkunataqami taytaykillapa, uknikillapakuna,

primuykillapa, chaynulla amiguykikunamapis chay êchiqnishuqkunaman qukushunqallapa. Nataq wakinnikillapallataqa wanuchishunqallapa ima.

¹⁷ Chaymi tukuyla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku êchiqnishunqallapa.

¹⁸ Piru qamkunapaqami, mana umaykillapamanta uk aqchaykillapalamapis chinqanqachu nuqapaqqa.

¹⁹ Chayraykumi nuqalapi allita kriyir shachinakurqa tukuy tyimpupaqna kawsankillapa.

²⁰ “Chayna, Jerusalén pwiblupa ridurninman kusa achka suldadukuna êchaqta rikarqa, yaêhankillapana mananami maychu chay pwiblu tukukananpaq kanqa nir.

²¹ Chaymi chay Judea lugarpi kaqkunaqa, sirkakunaman alsakankillapa. Chaynulla, Jerusalenpi kaqkunapis lluqshinkillapa chay pwiblumantaqa. Nataq, chay êhakrapi kaqkunashuypaqa amallana tikrakankillapachu chay pwiblumanga.

²² Chaqa chay diyakunapimi, Dyuspa librun mantakushanpi kastigupaq iskribikashanqa kumplikayan.

²³ ¡Akakaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imanangallaparaq! Chaqa allipla manchakuypaq nanachikuykuna chaynulla kusala saqra manchaypaq kastigumi chay pwiblupiqqa kanqa.

²⁴ Wakinkunaqami wanunqallapa kuchilluwan lisyakar, chaynulla wakinkunataqa aypar prisur purichinqallapa tukuy nasyunkunapi. Nataq, Dyuspi mana kriyiq runakunaqa, Jerusalén pwiblutaqa limpu saruêhanqallapa,

paykunapaq Dyus imanun kananpaq nishan tyimpu kumplikanankaman.

*Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

²⁵ “Chaymi siñalkuna kanqa rupaypi, killapi, qullarkunapi ima. Nataq pachapi-shuypaqa tukuy runakuna dispantakashalla kidanqallapa. Chaynulla alliplata manchakunqallapa, mar yaku kusalata maqchikar waqamutin.

²⁶ Runakunami kusata manchakur, imana kay pachapiqa kanan-shuypaqa pasayanqa nir yarpur, limpu dismayanqallapa. Chaqa syilupi tukuy kaqkunamapis kusalata kuyunqa.

²⁷ Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirninwan puk-taypa rurinta shamuqtana.

²⁸ Qamkuna nuqapi kriyiqkuna, kaynu tukuq qallaritinga, animuta aypar umaykillapata un-aqman alsar nuqapaq chapakunkillapa. Chaqa mananami maychu kanqa washakanaykillapapaqqa”.

²⁹ Chaynupaqmi, kay kumparasyuntapis ruraran: “Allita rikayllapa igus qiruta, manaqa wakin qirukunatapis.

³⁰ Chaqa chay qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa, yaçhankillapana tamyay tyimpuqa shipchana nir.

³¹ Chaynulla chay nishushaykunata pasaqta rikarqa, yaçhankillapana Dyus mushuqmanta mantakunanpaq tyimpuqa shipchana nir.

³² “Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuyta kay nishushayllapaqa pasanqa nir.

³³ Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu.

³⁴ Kuytakankillapa, amami dijankillapachu yarpuynikillapa chay mana allin ruraykunata rurachishunanllapapaqqa. Chaynulla ama maçhankillapachu, ama yarpupakankillapapischu kay bidapi kawsayashaykillapapaqqa. Ama chay jwisyu diyapiqa qamkunata, chay mana allin ruraykuna daskaqla ratachishunanllapapaqchu.

³⁵ Chaqa chay shamuq diyaqami shamunqa kay pachapi tukuy runakuna kawsaqkunaman.

³⁶ Chayrayku, qamkunaqa rikçhakushala kar tukuy tyimpula Dyuspi yarpur, payman mañakuyllapa chay saqra kastigukunamantaqa washakarna, Dyusmanta Shamuq Runapa naypanman çhanaykillapapaq”.

³⁷ Chaynumiri Jesusqa, unaqqa yaçhachikuq Dyusta adurananllapa wasipi. Nataq, tutaman-shuypaqa chay Olivos sirkapi kidaq.

³⁸ Chaymi, tukuy runakunaqa allaq allaqla riql-lapa Dyusta adurananllapa wasimanqa, Jesusta uyakuq.

22

*Jesustami wanuchiyta yarpuranllapana
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)*

¹ Shipchamuyarannami Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyaqa.

² Nataq chay kurakunapa mantakuqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinallapapaq. Piru runakunata manchashanllaparakumi mana aypayta puytiranllapachu.

³ Chaynu katinmiri, Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunapa uknin Judas Iscariotimanqa Satanás yaykuran.

⁴ Paymi riran kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqnunapa mantakuqninkunawan parlaq, “Imanumi Jesustaqa qushaykillapa” nir.

⁵ Chaynu nitinmi, kusata aligriyar qillayta ariranllapa.

⁶ Chaymi Judasqa “Arí” nir, imanulapis allita rikar maykaqlapipis runakuna mana yaqqa kaq yupay katin, “Rikachishutiyllapa aypankillapa” niran.

Pascua mikunata kamakachiranllapa

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

⁷ Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyapinami karanllapa. Chaynulla chay diyapimi uyshitakunata ufrindapaq nir wanuchiqllapapis.

⁸ Chaymi Pedruwan Juantaqa, Jesusqa kaĉharan kaynu nir:

—Rir kamakachiyllapa Pascua fyistapi mikunanchikllapata.

⁹ Chaynu nitinqa paykunaqa tapuranllapa:

—¿Maypitaq kamakachinayllapata munayanki? nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

—Jerusalén pwibluman çharnaqami, uk runa kantarunpi yakuta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa wasinman yaykunankaman.

¹¹ Chaymantami chay wasipa amuntaqa ninkillapa: ‘Yaçhachimaqniyllapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaçhakuqniykunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir.

¹² Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqallapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkillapa mikunallapapaqqa.

¹³ Chaynu nitinmi paykunaqa rir, Jesús nishan-
nulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamakachiranllapa Pascua mikunataqa.

¹⁴ Chaymanta mikunanllapa uras çhamutinga, Jesusqa apustulninkunawan samaranna misamanqa.

¹⁵ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

“Kanan manaraq qischakar wanuyashayllami, jalliplata munasha kani qamkunawan pulla tantanatur mikunallapapaq!

¹⁶ Chaqa kanan mikushallapaqami manana qashanqa pullaqa mikushunllapanachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakutin, chaypi mikunallapakaman”.

¹⁷ Chaynu nirqa uk kupata aypar, Dyusta payji nishana kar niran:

“Kayta aypar, aypachinatur upyayllapa.

¹⁸ Allitami willashaykillapa, mananami qashanqa kay ubapa yakuntaqa upyashaqnachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakuq qallarinkaman”.

19 Chaynu nirmi, Jesusqa uk tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaçhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaymi nuqapa kwirpuy. Qamkunata washashunayllapapaq wanuyani chay. Kaytami ama qunqarchu rurankillapa yarpumanaykillapapaq” nir.

20 Chaynu mikutinllapanaqami, kupata aypar kaynu niran:

“Kay yawarniyta içhashaywanmi Taytay Dyuswan uk mushuq tratuta rurani, qamkunata kusata llakipashushayllaparayku.

21 Piru, mayqançhi kanan kuntraykunaman qukumayan chayqa, kay misapi nuqawan pulla.

22 Chaymi Dyusmanta Shamuq Runataqa, imanutaq kananpaq karan chaynuta ruranaqallapa kuntrankunaqa. ¡Piru imananaqaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa!”

23 Chaynu Jesús nitinmi yaçhakuqninkunaqa, paynin paynin niqllapa: “¿Mayqanninchikllapataq kuntrankunaman qukuyanchikllapaqa?” nir.

Jesuspa yaçhakuqninkuna anyanakuranllapa

24 Jesuspa yaçhakuqninkunaqa paykunapura anyanakuranllapa, mabir mayqanninllapashi Dyuspaqqa kusa mas allin nir.

25 Chaymanta Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk nasyunkunata mantaqkunami munashanulata runa masinkunatapis mantakur purichinllapa. Chaynu karmapis, ‘Ukkunatami kusalata yanapanillapa’ nir alabakanllapa.

26 Piru qamkunaqami ama chaynuchu kankimanllapa. Ashwan mayqannikillapa kusa mas

yaêhaq karqa, mana kwintachaypaqla kayllapa. Chaynulla chay mantakuqpis uk sirbikuq yupay kanqa.

²⁷ Mabir willamayllapa: ¿Mayqantaq kusa mas allinqa? ¿Chay misaman mikuq tan chay runa, manaqachu chay mikuyta aypachikamun chay? Misapi samayan chay runami kusa mas allinqa. Nataq nuqaqa chay sirbikuq yupay kani qamkunapaqqa.

²⁸ “Chaymi imanû çhiqnimaqkuna ruramatinnllapamapis, qamkunaqa pullay kashaykillapa.

²⁹ Chayraykumi nuqaqa mantakunaykillapapaq nishaykillapa imanûchi Taytay Dyus nuqatapis mantakunaypaq nimiran, chaynulla.

³⁰ Chaynu karqami, maydiyaqa qamkunaqa mantakunaypiqa mikunkillapa, upyankillapa nuqa tashay misapi pullay. Chaynulla, mantakunaykillapa samanapi tar, Israel pwiblumanta dusi ayllukunata rikar yaêhankillapa, allin mana allin nirmapis”.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)*

³¹ Chaynullami niranpis Amitunchik Jesusqa:

—Simón, Simón, imanutaq wayramaqa triguta êhaspir qutun, chay yupaymi Satanás, nuqamanta chiqanchashunayanllapa.

³² Piru Simón, nuqaqami qampaq mañakusha kani, maydiyapis nuqallapi kriyinaykipaq. Chaymi qashan nuqallawan karqa, yanapay uknikikunata nuqalapi allita kriyinanllapapaq.

³³ Chaynu Jesús nitinqa, Simonqa niran:

—Taytituy, nuqaqami karsilman qamwan pulla rinaypaqmapis yarpushana kani. Chaynulla wanutkimapis pullayki wanushaq.

³⁴ Piru Jesusqa niran:

—Pedro, nishaykimi: Kananllami manaraq gal-lumapis kantayatinchu, kimsa kuti nuqapaqqa ninki ‘Manami riqsinchu’ nir.

Jesusta qischananllapapaq ura chamuyaranna

³⁵ Chaynulla Jesusqa tapuranpis yaçhakuqninkunataqa:

—Nuqami mana alfurjayjunta, mana qillayta purichinaykillapapaq talqitayjunta, mas llanqiyjunta imachu kaçhashurayllapa. Chaynu kaçhashutiyllapaqa, ¿imaykillapallaqachu faltashuranllapa?

Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—¡Manami!

³⁶ Chaymanta Jesusqa niran:

—Kanan-shuypaqa alfurjayjun kaqqa apayllapa. Chaynulla qillayta purichinaykillapa talqitatapis apayllapa. Nataq mayqannikillapa mana ispadayjun karqa, punchuykillapamatapis rantikur rantiyllapa.

³⁷ Imapaqmi chaynutaqa nishuyanillapa. Chaqa nuqawanmi Dyus nitin iskribikashankunaqa kumplikança. Chaqa niqmi: ‘Mana allin runakunawan pullata, mana allinpaq riqsimanqallapa’ nir. Chaynumiri Dyus nitin nuqapaq tukuy iskribikashakunaqa, kumplikayanqa chay nishannulla.

³⁸ Chaynu Jesús nitinga, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, kaypimi ishkey ispadakunaqa nir.

Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:
—Chaykaqlana nir.

Jesusmi Getsemaní wirtapi mañakuran
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Chaymantaqa Jesusqa llugshir riran Olivos sirkaman, chaynu kustumrin kashanrayku. Chaymi yaçhakuqninkunapis ikinta riran.

⁴⁰ Chay lugarman çharnaqa, yaçhakuqninkunataqa niran:

—Dyusman mañakuyllapa ama uchapi ratanaykillapapaq.

⁴¹ Chaynu nirqa paykunamantaqa karukaqlaman rir, chaypi qunqurikur Taytanman mañakuran, kaynu nir:

⁴² “Taytay, puytiypaq katinga yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru amami nuqa munashaynuchu rurakanqa. Ashwanmi qam munashayki kanqa” nir.

⁴³ Chaynu niyatingami, unaq syilumanta uk ángel chaypi rikarir yanaparan.

⁴⁴ Jesusqa chay kusalata qischakananpaq karan, chaypaq yarpur kusalata mañakuyaran Dyusmanqa. Chaynu mañakutingami, çhiçhapninmapis pachaman shutuyaran yawar yupay.

⁴⁵ Chaynu nir, Dyusman mañakurnaqa sharir riran chay yaçhakuqninkuna kayashanman. Çharnaqa alliplata llakir shaykusha punuqta tariran paykunataqa.

⁴⁶ Chaymi kaynu niran:

—¿Imapaqtaq punuyankillapa? Sharir Dyusman mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq nir.

Jesustami prisuranllapana

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yaçhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunapa naypanta çharan. Chaymi qimikaran Jesustaqa muchar saludananpaq.

⁴⁸ Piru Jesusqa niran:

—Judas, çmucharlachu Dyusmanta Shamuq Runataqa kuntrankunaman qukunki? nir.

⁴⁹ Chaymi chaypi Jesuswan kaqkunaqa, imami pasayan nir kwintata qukar, niranllapa:

—Taytituy, çispadakunawanchu washakashunllapa? nir.

⁵⁰ Chaynu nitinga, chaypi kaqkunamanta ukninga, kurakunapa mantaqinta sirbiq runapa allilaw rinrinta *jsaq!* pitiran.

⁵¹ Jesusqa niran:

—¡Amana mas imatapis rurayllapachu! nir.

Chaynu nirmi chay sirbikuqpa rinrintaqa kamarla, allicharan.

⁵² Chaynu rurarnaqa chay kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunata, chaynulla tukuy ruku mantakuqkunawan payta apaq shamushakunataqa, niran:

—çImapaqtaq ispadakunawan, qirukunawan ima, uk suwakuqman yupay shamushaykillapa nuqamanqa?

⁵³ Nuqaqami imuraspis Dyusta adurananllapa wasipiqa qamkunawan pulla katiyqa, mana imatapis ruramaraykillapachu. Piru qamkuna tutaparaqmanta kar, kanan tutapashana katinga,

imatapis rurayashaq nir yarpunkillapana. Chaqa uraykillapa çhamushanari nir.

Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Chaymanta Jesustaqa aypar aparanllapana kurakunapa punta mantaqninpa wasinman. Piru Pedruqami largukaqllamanta chapar, ikinllapata riyaran.

⁵⁵ Chaymi chay wasipa pampanpa çhaypinpi ninata ratachir chaypa ridurninlapî tukuy taranllapa. Pedrupis chaypi paykunawan pulla tayaran.

⁵⁶ Chaynu tayatinllapaqa, uk sirbikuq warmi Pedrutaqa rikar, kusalata chapayaran. Chaymi kaynu niran:

—Kay runapismi paywanqa pulla karan nir.

⁵⁷ Piru Pedruqa niran:

—Mamitay, manami riqsinichu chay runataqa nir.

⁵⁸ Chaymanta qashan uk ratukaqllamanta ukpis Pedrutaqa rikar, kaynu niran:

—Qampis paypa uknin kanki nir.

Pedruqa niran:

—¡Manami! Mana nishuyanillapa wakmaqari.

⁵⁹ Chaymanta uk ura pasashana yupay katinga, qashan ukpis niran:

—Alliptamiri kay paypis Jesuswanqa pulla karan. Chaynulla payqa Galileamanta wakmaqari.

⁶⁰ Qashanmi Pedruqa niran:

—¡Taytituy, manami yaçhayanichu mayqanpaqmi rimayanki nirmapis!

Chaynu Pedro niyatinlami chay kutilla, gallu kantaran.

⁶¹ Chaymantaqa Amitunchik Jesusqa das tikrakar Pedruta chaparan. Chaynu chapatinga, Pedruqa yarpuran, Amitunchik kaynu nishanta: “Kananllami manaraq gallu kantayatin kimsa kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinchu’ nir” nishanta.

⁶² Chaymi Pedruqa chaymanta lluqshirqa kusalata llakir, piñakur ima waqaran.

Jesustami kusata asipar ima qischaranllapa

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Chay runakuna Jesusta chaypi kuytar shaqkunaqa kusata asipar ima maqaranllapa.

⁶⁴ Nawinkunata bindar ima kaynu tapuqllapa:
—Mabir tantyay ¿pitaq maqashusha? nir ima.

⁶⁵ Chaynulla, allip ukmankunata tapur allipla saqra pinqaypaqta willaqqllapamapis.

Jesustami karguyjunkunaman aparannllapa

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Unaqna katinga tantakaranllapa, chay Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna, kurakunapa mantagninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna ima. Tantaqarqa Jesustaqa aparann kusa mas karguyjunku-napa naypanman. Chaypiqami, kaynu nir tapuranllapa:

⁶⁷ —Willamayllapa: ¿Qamchu Dyuspa Akrashan Cristun kanki? nir.

Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:

—Nuqa, kananlla ‘Dyuspa Akrashan Cristun kani’ nishutiyllapaqa, mana kriyimankillapachu.

⁶⁸ Chaynulla, nuqa tapushutiyllapapis mana imatapis willamayankillapachu [chaynulla mana kaçhamayankillapalamapischu] kanqa.

⁶⁹ Piru kananmanta-pachami, Dyusmanta Shamuq Runaqa kusa puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi tayanqa.

⁷⁰ Chaynu nitinga tukuy tapuranllapa:

—Chaynu katinga, ¿qamchu Dyuspa Wamran kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamkunallami ninkillapa.

⁷¹ Chaymantaqa paykunaqa niranllapa:

—¿Ima tistigutataq masqa munanchikllapa? Chaqa nuqanchikkunalla uyapashanchikllapa paylla rimatin nir.

23

Jesusta Pilatuman aparanllapa

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Tukuy chaypi kaqkunaqa, sharir aparanllapa Jesustaqa gubyirnu Pilatupa naypanman.

² Chay Pilatupa naypanpiqa, yanqa illaqmanta llullakur Jesuspaqqa willakuq qallariranllapa kaynu nir:

—Kay runataqami tarisha kanillapa pwibluyllapamanta runakunata kusa ukman saqrakunata yaçhachiqta. Chaqa, paymi nin manashi impwistuta gubyirnu Cesartaqa pagrashaqllapachu. Chaynulla ninpis payshi Dyuspa Akrashan Cristun tukuyta mantakuqqa nir.

³ Chaymi Pilatuqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu chay Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

⁴ Chaynu Jesús nitinga, Pilatuqa chay kurakunapa mantaqninta, tukuy runakunatapis niran:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunchu nir.

⁵ Chaynu nitinga, chay runakunaqa llallin kusalata lanyar niranllapa:

—Chay kusa ukmanta yaĉhachikuyashanwanmi, chay pwibluyllapamanta runakunataqa limpu pantachiyan. Chaynu mana allinta yaĉhachikuqqami qallariran Galileapi. Kanan-shuypaqa kay Judeapina puriyan nir.

Jesustami Herodesman aparanllapa

⁶ Chaynu nitinllapa uyaparqa, Pilatuqa tapukuran ¿kay runaqachu Galileamanta? nir.

⁷ Chaymanta runakuna, Galileamantami nitinllapaqa, kaĉharan gubyirnu Herodesman. Chaqa, paypis chay diyakunapiqa Jerusalenpi karan.

⁸ Jesús chayman ĉhatin, Herodes rikarqa kusala aligrita yarpuran. Chaqa kusa unaynami paypaqqa rimaqllapata uyapasha kar, Herodesqa riqsiyta munaran. Chaynullami milagrukunata ruratin ima rikanaran.

⁹ Chaymi kusata tapuran. Piru, Jesusqa mana imalatapis willaranchu.

¹⁰ Chaypiqa karanllapapis kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Chay paykunaqami chaypiqa alliplata uchachayaranllapa.

11 Chayna, Jesús mana imatapis rimatinga, Herodesqa wakin suldadukunawan kusalata kushiparanllapa. Chaymi Jesusta asipananllaparaykuqa, gubyirnupa kusala çhanyijun raçhpanta yakachiranllapa. Chaynu rurayar imaqa, Herodespis Jesustaqa qashan kaçharan Pilatuman.

12 Chay diyaqamiri Pilatuwan Herodesqa kusala amiguna tikrakanllapa, unaykuna kusata çhiqnakuq kasha karmapis.

Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

13 Chaymantami Pilatuqa kurakunapa mantaqninkunata, wakin karguyjunkunata, chaynulla tukuyla runakunata ima tantamuran.

14 Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa kay runata nuqaman apamuraykillapa, ‘Pwibluymanta runakunata limpu pantachiyen’ nir. Nuqami qamkunapa naypaykillapapi tapusha kani. Piru paypa uchantaqami mana tarishachu kani qamkuna niyashaykillapanuqa.

15 Chaynulla Herodespis mana paypiqa ima uchatapis tarishachu. Chayraykumi qashan nuqaman kaçhamusha. Chayrayku yaçhayankillapana, manami ima mana allintapis kay runaqa rurashachu nir. Chaymi wanuchinapaqqa mana allinchu.

16 Chaymiri nuqaqa wipyachikurla kaçhashaq.

17 [Chaynuqami Pilatuqa niran, kada Pascua fyistapi uk prisuta llugshichiq kar].

18 Chaynu Pilato nitingami, allipta chay runakunaqa tukuynin pullalla lanyaranllapa kaynu nir:

—¡Wanuchiy chaytaqa! ¡Ashwan Barrabasta karsilmanta llugshichir kaçhay! nir.

19 Chaqa, kay Barrabastaqami karsilmanqa itasha karanllapa, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchishanpaq.

20 Piru Pilatuqa, Jesusta mana wanuchiyta munarqa, qashanpis chayllata chay runakunataqa niran.

21 Ashwan paykunaqa kusala jwirtita lanyaranllapa kaynu nir:

—¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.

22 Chaynu niyatinllapamapis, qashan kimsa kuptipaqna Pilatuqa niran:

—Chaqa ¿ima mana allintataq kayqa rurasha? Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunpischu wanuchichikunaypaqqa. Chaymi nuqaqa kastigachikurla kaçhashaq.

23 Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

Chaynu allipta lanyayatinllapaqami,

24 Pilatuqa, paykuna munashanllapanullata ruraran.

25 Chaymi chay Barrabás, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchisha katinmapis, karsilmanta llugshichir, Jesusta-shuypaqa paykunatana quran.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Jesusta krusman klabaq apayarllapanaqa, Cirenemanta uk runa Simón shutiq, çhakranmanta

shamuqta tariranllapa. Chaymi Jesuspa krusninta rikrachir, paypa ikinllata aparanllapa.

²⁷ Kusala achka runakunami Jesuspa ikintaqa riranllapa. Chaynullami warmikunapis kusalata llakir, waqar ima riranllapa.

²⁸ Piru Jesusqami paykunata chapar kaynu niran:

“Jerusalenmanta warmisitakuna, ama nuqapaqqa waqayllapachu. Ashwan qamkunallapaq, wamraykikunapaq ima waqayllapa.

²⁹ Chaqa uk kusala qischakay tyimpukunapimi ninqallapa: ‘Allinmi kasha chay warmisitakuna mana wamrakuq chaykunapaq, chay warmi mana ruriyjunchu kaqkunapaq, chaynulla chay warmikuna mana wamran katin mana ñuñuchikuqkunapaqmapis’ nir.

³⁰ Chaymi, chaynu qischakarnaqa runakunaqa qaqaqunata ninqallapa: ‘¡Nuqakunapa anayllapaman ratamuyllapa!’ Chaynulla lumakunatapis ninqallapa: ‘Pakakuchimayllapa ima’ nir.

³¹ Chaqa llullu qiruwan tukuy kaykunata rurarqa, ¿imanuna kanqa qiru chakishana katinqa?”
*

³² Chaynullami Jesuswan pullataqa apaqllapapis ish kay wanuchikuq runakunata Jesuswan pullata kruspi klabananllapapaq.

³³ Chaymanta chay uk lugar Calavera shutiqman çhachirllapaqa, Jesustaqa klabaranllapana kruspiqa. Chaynulla chay ish kay wanuchikuq runakunatapis kadalaw qichqanpi krusllapi

* **23:31** Qirupaq rimarqami, payllapaq riman Jesusqa. Pay kaypi katin chaynuta rurarqa, ashwan pay mana kaypi katinmaqa, imatapis ruranqallapa.

klabaranllapa. Ukninta allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi.

³⁴ [Klabatinllapanaqa Jesusqa niran:

“Taytay, pirdunay kay runakunataqa. Paykunaqami mana yaçhanchu imatami rurayanllapa nirmapis”.]

Chaymantami chay suldadukunaqa Jesuspa raçhpankunata surtyakur ayparanllapa.

³⁵ Runakunaqami chaypi rikakuyaranllapa, chay karguyjun runakunamapis alliplata kushikur asiparanllapa kaynu nir:

–Ukkunata-shuypaqa washaran. Mabir kananqa paylla washakanqari, chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa.

³⁶ Chaynulla chay suldadukunapis Jesusmantaqa burlakaqllapa. Chaymi qimikar upyachiqlapa allipla puchqu binuta, kaynu nir:

³⁷ –¡Chiqapta, Israelmanta runakunapa mantagnin karqa, qamlla washakay-ari! nir.

³⁸ Chaynulla, Jesuspa umanpa ananpiqami uk litriruta çhuranllapa [griego rimaypi, latinpi, hebreo rimaypi ima] Chaqa kaynu niyaq: “KAYMI ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

³⁹ Chay ishkay wanuchikuqkuna Jesuswan pulla kruspi klabaraqkunapa ukninga, musyar kaynu niyaq:

–¡Chiqapta qam Dyuspa Akrashan Cristun karqa, qamlla washakar, nuqakunatapis washamayllapari! nir.

⁴⁰ Chaynu nitingami, ukninga kaynu nir an-
yaran:

—¿Manachu qamqa manchanki Taytanchik Dyustaqa, qam wanunaykipaqna qischakayarmapis?

⁴¹ Nuqanchikqa imanü mana allinta rurashanchikraykumi qischakayanchikmapis, pagrakuq yupayna, chay mana allinkunata tukushanchikpaq. Piru kay runa-shuypaqqa mana imata uchakusha karmapis, qischakayan.

⁴² Chaymantaqa niranpis chay runaqa:

—Tayta Jesús, yarpumankiri qashan mushuq-manta mantakuq qallarirqa.

⁴³ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—Allitami nishayki: Qamqa kananllami nuqawan pulla kanki Taytay Dyuspa luryanpi nir.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ A las dusimanta-pacha alas tris di la tardikaman tukuy pacha allipla tutaparaq intiru kidaran.

⁴⁵ Rupayqami manana achkirachikamuran-nachu. Dyusta adurananllapa wasipa çhaypinpi atun rakta raçhpa warkuraqpis çhaypimanta wakman kayman limpu llikikaran.

⁴⁶ Chay kutillami, Jesusqa kusala jwirtita qayçhakuran kaynu nir:

“¡Taytay, ispirituytami makikilaman çhuramuni! ¡Qamna rikapamanki!”

Chaynu nirqa Jesusqa wanukuranna.

⁴⁷ Chaymanta chay romano suldadukunapa kapitannin, tukuy chaykunata rikar uyapar imaqa, Dyusta alabaran, kaynu nir:

—Chiqaptami kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu kasha nir.

⁴⁸ Tukuy chaypi kaqkunaqa, tukuy ima pasashanta rikarqa, kusala mana allitachu yarpur riranllapa, qasqunllapata takaqnu.

⁴⁹ Piru, Jesusta tukuy riqsiqkuna, Galileamantapacha pullan warmisitakuna rishakunapis, chayllapiraq kidaranllapa. Chaymi tukuy ima pasaqkunatapis karukaqlapi shasha rikakuyaranllapa.

Jesustami pamparanllapana

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Karanmi uk allip allinla runa José shutiq, chay Judea lugarpa pwiblun Arimatea shutiqmanta. Payqami Israelmanta kusa mas karguyjunkunapa masin karan. Piru chay karguyjunkuna yarpushankunawanqa mana chayllatachu yarpuq. Ashwan, Dyus mushuqmanta mantakunanpaq nir yarpur, kawsaq-ari.

⁵² Chaymi payqa Pilatuman çhar Jesuspa kwirpunta mañaran.

⁵³ Chayna, Pilatuqa apay nitinga, payqa krusmanta shumaqla ishkichimur, uk yuraq raçhpawan pillur apar çhuran qaqapa paçhanlapi uk uçhku rurakasha karan chayman. Chaypiqami manaraq mayqantapis pampashallapachu karan.

⁵⁴ Chay pampayan diyapiqami, samana diyapaqna kamakachikuyaqllapa, chaqa qallariyaqnari.

⁵⁵ Chay warmikuna Galileamantapacha Jesuswan pulla riqkunaqa, riranllapa rikaq chay uçhkutaqa. Chaymi, chaypi imanu pampatinllapamapis allita rikaranllapa.

⁵⁶ Chaymanta wasinllapaman tikrakamurllapanaqa, kusala mishki mutkiypaq rimidyitukunata kamakachiranllapa, chaykunawan Jesus-taqa salar kamakachinanllapapaq. Piru chay samana diyapi-shuypaqa imanutaq kananllapapaq karan, chaynullata kumpliranllapa.

24

Jesusmi kawsamuranna

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Chaymantami simanapa punta diyanpiqa, chay warmisitakunaqa allaq allaqla riranllapa Jesús pampakashanmanqa, chay mishki mutkiypaqla rimidyitukunata kamkachishanllapata apar. Chaynullami wakin warmikunapis paykunawan riranllapa.

² Chayman chatinllapaqa, chay uchkuta kirpasha kusa atun rumiqa manana tayashanpinachu kasha karan.

³ Chaymi chayman yaykurqa manana tariranllapanachu Amitunchik Jesuspa kwirpuntaqa.

⁴ Chayna chayta rikarqa, kusalata yarpupakuranllapa. Chaykamanmi ishkay runakuna kusa llipyalla yuraq mudanayjun paykunapa pullan shaqta rikaranllapa. Chaymi alliplata manchakuranllapa.

⁵ Chaynu manchakushanllaparaykumi, tukuynin qunqurikur pachaman pukchiraranllapa. Piru chay llipyaraqlla runakunaqa niranllapa paykunataqa:

—¿Imapaqtaq kawsaq runapaqqa, maskakunkillapa wanushakunapa pampakashanpiqa?

6 Manami kaypinachu. Kawsamushanami. Yarpuyllapa qamkunawan pulla kar Galileapi willashushanllapata.

7 ¿Manachu nishuranllapa: Dyusmanta Shamuq Runataqashi uchasapakunapa makinman qukutinllapa wanuchiyanqallapa; chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir?

8 Chaymi, chaynu nitinga, chay warmikunaqa yarpuranllapa Jesús willashanllapata.

9 Chaymanta Jesús pampakashanmanta tikrakarllapaqa, unsi apustulninkunata, chaynulla wakinkunatapis willaranllapa.

10 Chaynu Jesuspa apustulninkunata willaqkunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Juana, Santiagupa maman María, wakin warmikuna ima.

11 Piru chay apustulkunata willatinllapaqa, mana kriyiranllapachu. Ashwan wak warmikunaqa yaruyasha kanqa nir yarpuranllapa.

12 Chaynu niyatinllapamapis, Pedruqa wasimantaqa lluqshimur riran kallpaylla Jesús pampakashanmanqa. Chayman çhar uçhku ruriman chapakurqa, mana imatapis rikaranchu. Ashwan Jesús pillukashan raçhpalana chaypiqa usurayasha karan. Chaynuta rikarqami kusa dis-pantakashalla qashan wasinman tikrakamuran.

Jesusmi Emausman nan riqpi rikariran

(Mr 16.12-13)

13 Chay diyallapimi Jesuspa ishkey yaçhakuqninkuna riranllapa Emaus pwibluman. Chay pwibluqami, Jerusalemantaqa yaqqa ishkey urasma kasha kanqa.

¹⁴ Chay paykunaqa, tukuy ima pasashanta parlaqnu riyaranllapa.

¹⁵ Chaynu parlar ima riyatinllapaqa, Jesusqa pay paylla paykunamanqa qimikar pullanllapa riq qallariran.

¹⁶ Chayna, rikarmapis paykunaqa mana riqsiranllapachu, nawinllapa bindakasha yupay kashanrayku.

¹⁷ Chaymantaqa Jesusqa paykunataqa tapuran:

—¿Imatataq qamkunaqa kusata parlaqnu riyankillapa nantaqa?

Chaynu nitinga, paykunaqa sharanllapa llakishala.

¹⁸ Chaymantaqa uknin Cleofas shutiqqa niran:

—Tukuy runakunami yaçhanllapa kay diyakuna Jerusalenpi pasashanta. ¿Qamlachu mana yaçhanki chaykunataqa, furastiru kashaykirayku?

¹⁹ Chaynu taputinga, paypis kaynu nir paykunataqa tapuran:

—¿Imataq pasasha?

Paykunaqa niranllapa:

—Nazaretmanta Jesuspaqmi parlayanillapa. Chay runaqami Dyusninchikpaqqa uk puytiq rimaqnin kaq, rimayninpi, ima ruraykunapimapis. Chaynulla tukuy runakunapa naypanpimapis kusa allin kaq.

²⁰ Chay paytaqami kurakunapa man-taqninkuna, nuqakunamanta karguyjun runa masiyllapa, paytaqa uchachar qukuran kruspi klabar wanuchinanllapapaq.

21 Nuqakunaqami alliplata paypi yarpur yarakuyarayllapa, pay washayanqa nasyunniylapata nir. Piru, kimsa diyapaqnamiri payta wanuchishanllapaqa.

22 “Piru wakin warmikuna, nuqakunawan pulla kaqkunaqami manchachimashallapa, paykuna amsaqla Jesús pampakashanman risha kar.

23 Chayshi paykunaqa Jesuspa kwirpunta mana rikarchu tikrakamuranllapa wasinmanqa. Chaymi paykunaqa parlamashallapa, paykunamanqashi angelkuna rikarir, Jesusqashi kawsayan nisha nir.

24 Chaynu nimatinllapa, wakin kriyiq masiyllapakunaqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa. Chay pampakashanman çharqashi chay warmisitakuna nishannulla, Jestustaqa mana rikaranllapachu”.

25 Chaynu chay runakuna nitinga, Jesusqa niran:

—¡Qamkunaqa mana das intrakaq runachu kankillapa! Chaynu karmi Dyuspa tukuy rimaqninkuna nishankunataqa, mana dasqa kriyinkillapachu.

26 ¿Manachu yaçhayankillapa, Dyuspa Akrashan Cristunqa manaraq mantakuyarqa, chaynuraqmi qischakananpaq karan nirqa?

27 Chaynu nirqa kusa shumaqta intrachiq qallariran chay runakunataqa, Dyus nitin iskribikashakunapi paypaq nishankunata. Chaynumiri Moisés iskribishanmanta qallarir, Dyuspa tukuy rimaqninkuna iskribishankunata willaran paykunataqa.

²⁸ Chaynu nirqa chay pwiblu riyashanllapaman êcharqa, Jesusqa naypaqman riq yupay tukuran.

²⁹ Chaynu tukutinmi, paykunaqa Jesustaqa kusata rugaranllapa, kaynu nir ima:

—Nuqakunawan kaylapi kiday. Chaqa tardina, tutapayannami.

Chaynu niyatinllapaqa, Jesusqa yaykuran ruri-man, paykunawanna chaypi kidananllapapaq.

³⁰ Chaymanta misapina tayatinllapaqa, Jesusqa makinpi tantata aypar Dyusta payji nirqa, êchaypinmanta pakir paykunataqa quran.

³¹ Chaynu qutinqa, chay kutilla chay runakuna chiqapta kwintachakarnaqa, Jesusta riqsiranllapa. Piru Jesusta riqsitinllapaqa, payqa das chin-qaran.

³² Chaymi paykunapura ninakuqllapa: “¿Manachu Dyus nitin iskribikashapi tukuy nishanta intrachimarninchik nanta shamutingqa, shunqunchikpimapis allipla shumaq aligrita yarpuranchik?”

³³ Chaynu nirllapami, chay kutilla ishkantin sharir tikrakanllapa Jerusalenman. Êcharnaqa tariranllapa Jesuspa unsi apustulninkunata, chaynulla wakin kriyiq masinkunatapis.

³⁴ Chaypi tantanakusha taqta taritinllapaqa, chay wasipi taqkunaqa niranllapa:

—Alliptamiri Amitunchik Jesusqa wanushan-mantaqa kawsamusha. Simonmanmi rikarisha payqa nir.

³⁵ Chaynu nitinllapami chay ishkaykunapis imanunanta riyatinllapa pasashanta, chaynulla imanunanta tantata êchaypinmanta pakitin Jesusta riqsishanllapata ima parlaranllapa.

*Jesumi rikariran yaêhakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Paykunaqami chayllapaq alliplata parlayaranllapa. Chaynu parlayatinllapaqa ashwan Jesusqa illaqmanta paykunapa êhaypinllapaman shar kaynu nir saludaran:

—Kusa shumaqmi kankillapa nir.

³⁷ Chaynu nitinga, paykunaqa alliplata manchakuranllapa, ayata rikayanchikllapa nir yarpur.

³⁸ Chaynu yarpuyatinllapamapis Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa manchakushaykillapa? ¿Imapaqtaq manaraq allita nuqapiqa kriyinllapa?

³⁹ Rikayllapa makiykunata, êhakiykunata. Nuqal-lami kani. Kanan kamamarllapa yaêhayllapa: Uk ayaqa mana aychayjunchu, mana tulluyjunchu. Qamkuna rikamashaykillapanumi nuqaqa aychayjun, tulluyjun ima kani.

⁴⁰ Chaynu nirqa chay kutilla, êhakinta makin-tapis rikachiran paykunataqa.

⁴¹ Piru paykunaqa kusala aligri karmapis mana kriyiranllapachu kusa dispantakashalla kashanllaparayku. Chaymi Jesusqa niran:

—¿Mikunaykillapaqachu imalaqa kan kaypiqa? nir.

⁴² Chaynu nitinga paykunaqa quranllapa piskadu kankakashata, [panalwan].

⁴³ Qutinllapaqa payqa aypar mikuran, paykuna napa naypanpi.

⁴⁴ Chaymantaqa paykunataqa niran:

“Nuqataqami kaynu pasamasha, imanutaq qamkunawan kar willashurayllapa chaynullata.

Nuqami nishurayllapa, imanumi Moisés iskribishankunapi, Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunapi, Salmos librupipis nuqapaq nishankunaqa kumplikayanqa nir. Chaymi chay nishanllapanulla pasamasha”.

⁴⁵ Chaynu nirmi paykunataqa allita intrachiran, chay iskribikashakunapi nishantaqa.

⁴⁶ Kaynumi niran:

“Iskribikashakunapimi nin: Dyuspa Akrashan Cristunqashi kusata qischakar wanuyanqa. Chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir”.

⁴⁷ Niranpismi:

“Jerusalenmanta qallarirshi tukuy pachapi paypa shutinpi yaçhachikunqallapa. Chaynu yaçhachikutinllapashi tukuyula kriyir uchanllapakunata dijatin Dyusqa pirdunanqa.

⁴⁸ Qamkunaqami tukuy kaykunapaqqa uk tistigu kankillapa.

⁴⁹ Chaymi nuqaqa qamkunamanqa kaçhamushaq Taytay Dyus arnishushanllapata. Piru qamkunaqa kay Jerusalén pwiblupi kidadskiyllapa, unaq syilumanta arnishushanllapa pudir qamkunaman shamunankaman” nir.

Jesusmi syiluman riranna
(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Chaynu nir imaqa, Jesusqa chay Jerusalén pwiblumantaqa, paykunata lluqshichir aparan Betania pwiblukaman. Chaypiqami makinta unaqman alsar bindisiran paykunataqa.

⁵¹ Chaynu bindisiqnumi, paykunamantaqa unaq syiluman apakaranna.

⁵² Chaymantami paykunaqa Jesusta kusata adurar imaqa, tikrakanllapana Jerusalemman kusa aligrila.

⁵³ Chaymiri maydiyapis, Dyusta adurananllapa wasipiqa, Dyusta alabar ima taranllapa.

Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a